AGATHA CHRISTIE

AGATHA CHRISTIE

DUPĂ FUNERALII

Capitolul I.

Cora cea naivă.

La Enderby Hall, o vilă mare, din epoca victoriană, construită în stil gotic, se strecura prin camere bătrânul Lanscombe şi ridica draperiile grele de brocart şi catifea; din când în când privea pe fereastră cu ochii mijiţi, înlăcrimaţi. Curând se vor întoarce stăpânii de la înmormântare; şi mai avea încă atât de multe ferestre.

În Salonul Verde, bătrânul majordom contempla tabloul care atârna deasupra căminului. Domnul Richard a fost un om tare bun la inimă. Şi totul s-a petrecut atât de brusc, chiar dacă el se afla de mai multă vreme în tratament medical. Omul onest clătină trist din cap, în timp ce trecea grăbit, cu paşi mărunţi, în Salonul Alb. El zăbovea cu gândul la un timp trecut de mult, pe care-l avea în faţa ochilor, clar şi desluşit – mult mai clar decât ultimii douăzeci de ani, de care-şi amintea doar vag; nu mai ştia exact cine a venit şi cine a plecat în acest răstimp, nici cum arătau oamenii, însă de timpurile şi de oamenii de odinioară îşi aducea aminte încă foarte bine. Domnul Richard Abernethie a trebuit să ţină, pentru fraţii şi surorile sale mai tineri, locul tatălui, care a murit când el avea douăzeci şi patru de ani. El a condus mai departe firma, zi de zi pleca punctual şi a menţinut în casă obişnuitul mod de viaţă generos. A fost o casă foarte veselă, cât timp au crescut tinerii domni şi doamne. Domnul Richard, cel mai în vârstă, a fost totodată şi cel mai sănătos şi a supravieţuit fraţilor şi surorilor sale, la fel ca şi domnul Timothy şi mica domnişoară Cora, ce s-a căsătorit cu un pictor dezagreabil. Timp de douăzeci şi cinci

de ani el nu o văzuse pe Cora; când ea a fugit cu acest bărbat, era o tânără vioaie, acum el abia a mai recunoscut-o, atât de mult se îngrăşase şi atât de bizar era îmbrăcată. Soţul ei era francez, sau aşa ceva, şi a te mărita cu un străin n-a fost niciodată de bun augur. Însă domnişoara Cora a fost mereu puţintel naivă, cum s-ar fi spus, dacă ea s-ar fi tras de la ţară.

Ea l-a recunoscut imediat pe Lanscombe. „Ah, deci acesta este Lanscombe”! A spus, şi părea să fie foarte bucuroasă că-l revede. Copiii l-au iubit; în timpul marilor petreceri, ei se strecurau jos în bucătărie şi el le dădea tort de mere cu frişcă. Toţi l-au cunoscut bine pe bătrânul Lanscombe şi, acum, abia dacă mai era cineva care să-şi aducă aminte de el…

Se strecură. El stătea aici şi visa la timpurile de odinioară şi erau atât de multe de făcut. În orice minut puteau să vină stăpânii; îşi târî cu înfrigurare picioarele mai departe.

Automobilele traseră la scară, unul după altul; cam şovăitor, cei îndoliaţi de hainele lor negre au mers prin hol în salonul cel mare, unde, în căminul uriaş era aprins focul. Răcoarea toamnei se făcea deja simţită în mod neplăcut, mai ales că a trebuit să se stea foarte mult timp în cimitir, la înmormântare.

Lanscombe intră şi oferi sherry pe o tavă de argint.

Domnul Entwhistle, şeful vechii şi prestigioasei firme de avocaţi „Bollard, Entwhistle, Entwhistle & Bollard”, care se încălzea cu spatele la foc, a luat un pahar de sherry şi a examinat critic pe cei prezenţi.

Lanscombe s-a ramolit de tot, bietul bătrân, el trebuie să aibă în curând deja nouăzeci de ani, se gândea domnul Entwhistle. Acum primeşte o rentă frumoasă, nu trebuie să-şi mai facă nici un fel de griji, bietul de el. În ziua de azi nu mai există servitori atât de buni. O lume tristă. Poate că a fost chiar bine pentru Richard că a murit atât de curând, nu mai avea prea multe de aşteptat de la viaţă.

Domnul Entwhistle, cu cei şaptezeci şi doi de ani ai săi, găsea că Richard Abernethie ar fi murit înainte de vreme la şaizeci şi opt de ani. El, Entwhistle, se retrăsese la pensie în urmă cu doi ani; dar, pentru că Richard era unul din clienţii săi cei mai vechi şi un prieten personal, a păstrat îndatoririle de executor testamentar şi, prin urmare, a trebuit să facă această lungă călătorie.

Îi studia cu atenţie pe singurii moştenitori şi se gândea la dispoziţiile testamentare.

Pe Helen, văduva lui Leo, fratele lui Richard, o cunoştea cel mai bine. Era o femeie încântătoare şi rochia cernită îi stătea deosebit de bine. Privirea sa a zăbovit admirativ pe înfăţişarea ei încă zveltă. Chipul său bine dăltuit, părul vopsit, încărunţit la tâmple, şi ochii albaştri, plini de viaţă, care odinioară străluceau ca albăstriţa, îl vrăjeau încă şi astăzi.

Ce vârstă putea să aibă acum Helen? Aproximativ cincizeci şi unu de ani, bănuia el. Curios că nu se recăsătorise după moartea lui Leo. O femeie care arăta bine! Însă cei doi se iubiseră foarte mult.

Privirile sale se îndreptară acum către Maude, soţia unicului frate moştenitor al lui Richard, Timothy; n-o cunoştea îndeaproape. Nu-i stătea bine în negru – ei i se potriveau costumele rustice grosolane de tweed. Era o femeie masivă, cu judecată, vrednică şi o bună soţie care veghea cu grijă la sănătatea lui Timothy; desigur că ea făcea prea mult caz de aceasta, după părerea sa; căci Timothy era, după câte ştia el, un ipohondru inveterat. În privinţa banilor, trebuia să-i meargă bine, căci nu a fost niciodată un risipitor; totuşi lui nu i-ar veni peste mână ceea ce moştenea acum – în aceste vremuri cu impozite mari.

Entwhistle îşi îndreptă acum atenţia către George Crossfield, fiul Laurei, sora decedată a lui Richard; aceasta se căsătorise cu un bărbat dubios, nimeni nu ştia ceva sigur despre el, şi el însuşi se recomandase ca agent de bursă. Tânărul George lucra într-un birou de avocaţi – nu foarte

cunoscut. Arăta bine, însă părea puţin demn de încredere. Desigur că nu stătea pe roze, căci Laura îşi plasase averea foarte nechibzuit şi nu lăsase aproape nimic la moartea ei, în urmă cu cinci ani. Ea a fost drăguţă şi romantică, dar fără simţul banului.

Acum iscodi cu privirea pe cele două tinere femei. Una, care tocmai se uita la florile de ceară de pe masa de malachit, era Rosamund, fiica lui Geraldine; o femeie drăguţă, aproape frumoasă, dar cu o faţă de păpuşă! Era actriţă şi se căsătorise cu un actor, pe nume Michael Shane. Şi el era aici şi părea să fie foarte mândru de înfăţişarea sa. Domnul Entwhistle nu dădea prea multă importanţă actorilor şi îi privea mai degrabă dezaprobator.

Susan, fiica lui Gordon, ar fi arătat mai bine pe scenă decât Rosamund, căci ea avea personalitate – chiar ceva prea multă pentru traiul zilnic. Domnul Entwhistle o urmări pe ascuns cu privirea. Avea părul negru, ochii mari cât alunele, cu sclipiri aurii şi o gură îndărătnică, drăguţă. Lângă ea stătea bărbatul cu care se căsătorise de curând, pe nume Gregory Banks, de profesie farmacist, după cum i s-a spus.

Tânărul insignifiant părea că nu prea este în apele lui în casa soţiei sale. Domnul Entwhistle se gândi de ce, şi ajunse compătimitor la concluzia că el nu simţea probabil plăcerea să fie împreună cu atât de multe rude ale soţiei.

În cele din urmă, Entwhistle ajunse cu privirea la Cora Lansquenet. Cora era cea mai tânără dintre fraţi, un adevărat rod târziu. Când ea a văzut lumina zilei, mama sa avea cincizeci de ani.

Sărmana Cora cea mică! Toată viaţa a fost nedorită, pretutindeni; cu un fizic nu prea atrăgător şi stângace, întotdeauna ea a reacţionat greşit şi a spus lucruri deplasate.

Nimeni nu a crezut că ea se va căsători. Nu era o frumuseţe şi avansurile fără tact pe care le făcea bărbaţilor produceau doar impresii dezastruoase.

Apoi ea a cunoscut la şcoala de artă, unde a urmat un curs de pictură, pe Pierre Lansquenet, un francez plin de cusururi, şi într-o zi a venit acasă cu noutatea că vrea să se căsătorească cu el.

Richard Abernethie nu a fost în nici un caz entuziasmat de Pierre Lansquenet; l-a bănuit că este un vânător de zestre. Totuşi, în timp ce el făcea investigaţii în legătură cu trecutul acestuia, Cora a fugit cu tânărul. După aceasta, Richard a fixat surorii sale o rentă generoasă din care a trăit împreună cu soţul ei, cum bănuia domnul Entwhistle, căci el nu credea că Lansquenet a câştigat vreodată bani proprii; apoi el a murit, în urmă cu doisprezece ani. Şi acum, văduva grăsuţă, îmbrăcată în haine de doliu ieftine, gătită cu volănaşe şi perle de jais, stătea din nou în casa copilăriei sale. Se plimba prin cameră şi scotea exclamaţii de bucurie când redescoperea ceva.

Ea nu lăsa să se vadă mâhnirea pricinuită de moartea fratelui său – niciodată nu i-a stat în fire să se prefacă.

Lanscombe, care intră acum, anunţă încet, aşa cum se cuvenea în trista împrejurare: „Masa este servită!”

După o excelentă supă de pasăre şi friptură rece, într-o cantitate îndestulătoare, împreună cu un Chablis excelent, atmosfera s-a mai înveselit.

Niciunul dintre moştenitori nu era cu adevărat întristat de moartea lui Richard Abernethie, căci niciunul dintre ei nu avusese relaţii apropiate cu el. Se purtaseră potrivit cu împrejurarea – în afară de Cora, sinceră, care era într-adevăr bine dispusă – dar acum considerau că tradiţia fusese respectată de ajuns şi că se putea discuta nestânjenit. Domnul Entwhistle încurajă această comportare; el ştia precis cum se schimbau manierele la înmormântări.

După masă, Lanscombe a servit cafeaua în bibliotecă, căci el credea că acum ar fi momentul să se treacă la afaceri, adică la deschiderea testamentului şi socotea că, în biblioteca cu multe rafturi de cărţi şi cu draperiile grele, de

catifea roşie, ar domni o atmosferă prielnică. După ce a turnat cafeaua în ceşti şi a dispărut, domnul Entwhistle i-a privit pe toţi nerăbdător. Şi-a scos ceasul şi a explicat:

— Trebuie să iau trenul de 3,40. Apoi a reieşit că şi alţii voiau să plece cu acest tren. După cum ştiţi, continuă domnul Entwhistle, eu sunt executorul testamentar al lui Richard Abernethie…

— N-am ştiut aceasta, l-a întrerupt Cora Lansquenet, încântată. Mi-a lăsat ceva prin testament?

Bătrânul avocat îi aruncă o privire dojenitoare şi vorbi mai departe:

— Acum un an testamentul său era încă simplu; cu excepţia unor legate, el lăsa toată averea fiului său Mortimer.

— Sărmanul Mortimer, îl întrerupse din nou Cora, o asemenea paralizie infantilă este ceva îngrozitor.

— Moartea lui Mortimer a fost o lovitură teribilă pentru Richard. El a avut nevoie de mai multe luni pentru a-şi reveni întrucâtva. Apoi l-am sfătuit să facă un nou testament şi a fost de acord. Însă, mai întâi, a vrut să-şi cunoască mai bine rudele sale mai tinere.

— El ne-a lăsat să intrăm aici pentru a ne studia, interveni, zâmbind, Susan. Mai întâi George, apoi Greg şi cu mine, şi în cele din urmă, Rosamund şi Michael.

— Mi-a lăsat ceva? Întrebă din nou Cora.

Domnul Entwhistle tuşi şi vorbi glacial în continuare:

— Propun să vă trimit tuturor câte o copie dactilografiată a testamentului. Eu aş putea să vi-l citesc acum, dacă doriţi, însă terminologia juridică nu va fi deloc pe înţelesul dumneavoastră. Pe scurt, rezultă următoarele: după scăderea unor mici legate şi a unei rente viagere considerabile pentru Lanscombe, averea se împarte în şase părţi egale. Câte una revine, după plata impozitelor de succesiune, fratelui său, Timothy, nepotului său, George Crossfield, nepoatelor sale, Susan Banks şi Rosamund Shane. Celelalte două părţi intră sub administrarea

juridică; uzufructul acestui capital revine, pe viaţă, văduvei fratelui său, doamna Helen Abernethie, şi surorii sale, doamna Cora Lansquenet. După moartea acestora, întregul capital va fi împărţit celorlalţi patru moştenitori sau urmaşilor lor.

— Aceasta este extraordinar, declară Cora Lansquenet, mulţumită. O rentă pentru mine! Cât de mare?

— Nu pot să spun încă exact, presupun, trei-patru mii de lire sterline pe an.

— Ce minunat! A exclamat Cora. Atunci plec în Capri.

Helen Abernethie spuse liniştită:

— Câtă generozitate din partea lui Richard. Înţeleg din aceasta că el m-a simpatizat.

— V-a simpatizat mult, consimţi Entwhistle. Leo a fost fratele său preferat şi, după moartea sa, Richard s-a bucurat întotdeauna foarte mult când îi făceaţi vizite.

— Îmi pare aşa de rău, spuse cu regret Helen, că n-am bănuit cât de bolnav era – am fost încă o dată la el, cu puţin înainte de moartea sa; ştiam, desigur, că era bolnav, însă nu chiar atât de grav.

— Era grav încă demult, răspunse domnnul Entwhistle, totuşi, el nu voia să se vorbească despre aceasta şi nimeni nu credea, bineînţeles, că sfârşitul său este atât de aproape. Chiar şi medicul a fost foarte surprins, cum mi-a spus-o.

— Cu totul pe neaşteptate a decedat la reşedinţa sa…”, scria în ziar, spuse Cora. Şi eu am fost foarte surprinsă.

— A fost o lovitură pentru noi toţi, declară Maude Abernethie, sărmanul meu Timothy a fost teribil de nervos. „Aşa deodată, spunea el, aşa deodată”.

— Dar s-a muşamalizat bine, nu-i aşa? Întrebă Cora.

Toţi au rămas uimiţi, cu privirile aţintite asupra ei, ceea ce o stingheri vizibil, şi adăugă agitată:

— Găsesc că aţi avut dreptate, perfectă dreptate. Cred că pentru noi toţi ar fi fost extrem de neplăcut dacă s-ar fi aflat. Aceasta trebuie să rămână neapărat între noi.

Domnul Entwhistle se aplecă.

— Nu înţeleg deloc, Cora, la ce vă referiţi?

Ea se uită surprinsă în jur, cu ochii măriţi şi înclină capul într-o parte, ca o păsărică.

— Dar a fost ucis, totuşi, nu? Întrebă în cele din urmă.

În timp ce călătorea spre Londra, într-un compartiment de clasa I, domnul Entwhistle se gândea profund indispus la afirmaţia consternantă a Corei. Desigur că ea era foarte stupidă: încă de când era fată devenise de pomină din cauza adevărurilor dezagreabile pe care obişnuia să le scoată la iveală. „Adevăruri” nu era, ce-i drept, expresia nimerită, ci „afirmaţii lipsite de tact”, se potrivea mai degrabă.

Lăsă să-i treacă prin minte consecinţele imediate ale acestei afirmaţii. Când ea a văzut oroarea nedisimulată întipărită pe feţele celorlalţi, i-a devenit clar că spusese ceva îngrozitor.

Maude strigase: „Dar, Cora!”. George: „Dar, te rog, mătuşă Cora!”. Un altul: „Ce vrei să spui cu aceasta?”

Drept urmare, ea bâigui jalnic: „Oh, îmi pare rău, natural că eu n-am crezut aşa ceva – a fost într-adevăr o prostie din partea mea, însă din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit… Da, ştiu, deja, că totul este în ordine, însă moartea sa a venit atât de brusc – vă rog să uitaţi ceea ce am spus – ştiu, spun mereu enormităţi”.

Apoi indignarea se potoli şi s-a trecut la întrebări practice despre folosirea averii personale a lui Richard Abernethie.

Curând, afirmaţia nefericită a Corei a fost uitată, căci la urma urmei se ştia, deja, că ea, chiar dacă nu anormală, totuşi, apelând la un eufemism, era penibil de naivă. Domnul Entwhistle se gândi de ce se simţea atât de neplăcut. Erau remarcile ridicole ale Corei, care îi rămăseseră fixate în subconştient, sursa indispoziţiei sale, mai ales cele două remarci: „Din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit… Şi, însă moartea sa a intervenit atât de brusc…”?

Mai întâi puse sub lupă ultima remarcă.

De acord că moartea lui Richard a venit cam brusc. El vorbise cu Richard însuşi şi cu medicul acestuia şi medicul părea să nu se gândească nicidecum la o înrăutăţire subită a stării sănătăţii sale.

Medicul se înşelase. Însă toţi medicii spun că tocmai de aceasta este vorba, cât de mult poate rezista un pacient, cât de mare este voinţa sa de a trăi.

Şi Richard Abernethie nu o mai avea, deşi era încă energic şi viguros. Fiul său mult iubit murise şi nu mai exista nici un urmaş care să poarte numele Abernethie. Cine urma să moştenească averea sa? Entwhistle ştia că această întrebare neliniştea mult pe bătrânul domn. Unicul său frate în viaţă era grav bolnav; prin urmare, rămânea doar generaţia mai tânără. Deşi nu vorbise niciodată cu el despre aceasta, Entwhistle ştia că Richard căutase în generaţia mai tânără un moştenitor universal. De aceea au fost la el în vizite succesive, în ultima jumătate de an, nepotul său, George, nepoata sa, Susan şi soţul ei, precum şi cumnata sa, Helen Abernethie.

Rezultatul a fost testamentul pe care avocatul îl purta în mapa cu acte – o împărţire egală a averii, din care trebuia să reiasă că nu-i făcuseră o impresie deosebită nici nepotul său, nici nepoatele sale sau soţii acestora.

După câte îşi aducea aminte domnul Entwhistle, Cora Lansquenet nu a fost invitată şi aceasta reamintea din nou prima ei remarcă bizară: „Din ceea ce-mi spusese, m-am gândit…”

Ce spusese Richard? Şi când a spus el? Deoarece Cora nu a fost la Enderby, trebuia ca el să o fi vizitat în satul artiştilor, în Berkshire, unde ea avea o căsuţă. Sau ea s-a referit la ceva ce-i scrisese Richard?

Domnul Entwhistle s-a încruntat. Cora era o femeie tare naivă; putea uşor să interpreteze greşit o remarcă sau să-i răstălmăcească înţelesul; însă tare mult ar fi vrut să ştie despre ce fel de remarcă este vorba…

Într-un compartiment de clasa a III-a al aceluiaşi tren, Gregory Banks spuse soţiei sale, Susan:

— Chiar să-şi fi pierdut minţile mătuşa Cora?

George Crossfield, care stătea în faţa lor, interveni tăios:

— Trebuie avut grijă ca o asemenea absurditate să nu fie trăncănită prea mult. Ea ar putea astfel să işte la oameni idei ridicole.

Rosamund Shane, care-şi dădea preocupată cu ruj pe buzele-i frumos arcuite, bombănea:

— Nu cred că cineva, care aude aşa ceva, să dea crezare vorbelor unei asemenea babe. Cu haine ridicole şi volănaşe şi mărgele de jais!

— Aşa că sunt de părere că trebuie să i se închidă gura, replică George.

— Bine, dragul meu, încuviinţă Rosamund, zâmbind, băgă rujul în poşetă şi se privi mulţumită în oglindă. Fă-o. Dar dacă unchiul Richard a fost într-adevăr ucis, atunci cine a făcut asta?

Patru chipuri consternate o priveau ţintă, în timp ce ea se uita gânditoare în jur.

— Moartea sa a venit pentru noi toţi tocmai la timp, a continuat ea prudentă. Michael şi cu mine eram cu totul ruinaţi, acum suntem salvaţi. Noi am putea chiar finanţa o piesă. Ştiu una cu un rol minunat…

Ceilalţi nu ascultau divagaţiile înflăcărate ale Rosamundei, erau adânciţi în propriile lor planuri de viitor.

Cât pe-aci s-o încurc, gândea George. Acum pot să duc banii înapoi la bancă şi nici un om nu va observa ceva – însă a fost în ultimul moment.

Gregory închise ochii şi se rezemă pe spate. Acum sunt independent, se gândea el.

Susan spuse cu vocea ei clară:

— Îmi pare rău pentru bunul unchi Richard, dar era foarte bătrân.

Ochii ei duri se îmblânziră în timp ce privea chipul gânditor al soţului. Îl adora pe Greg. Simţi vag că el ţinea

mai puţin la ea decât ea la el – totuşi aceasta îi înteţi pasiunea. Greg îi aparţinea. Ea ar face totul pentru el. Totul…

În timp ce Maude Abernethie se schimba – voia să înnopteze la Enderby, se gândi dacă nu trebuia să se ofere să stea mai mult, pentru a putea să o ajute pe cumnata sa, Helen, în ordonarea moştenirii personale, mai ales diverse acte şi corespondenţă.

Dar ea trebuia, într-adevăr, să se întoarcă cât mai repede posibil la Timothy; el mârâia dacă nu era acolo ca să-l îngrijească. Spera că se va bucura pentru testament şi nu se va mai înfuria; oricum, ştia că el sperase să devină moştenitor universal, căci, în fond, era unicul Abernethie în viaţă.

Da, probabil că Timothy se va înfuria şi asta i-ar deranja digestia. El putea să-şi iasă atât de uşor din fire… Se gândea dacă n-ar trebui să vorbească cu dr. Barton. Aceste somnifere… Timothy luase, în ultimul timp, prea multe, aproape că nu mai erau în cutie.

Helen Abernethie şedea lângă şemineu în Salonul Verde şi o aştepta pe Maude. Privi în jur şi se gândi la vechile timpuri, când Leo şi toţi ceilalţi încă trăiau. Întotdeauna a fost atât de plăcut la Richard, însă într-o asemenea casă trebuia să fie oameni, copii şi mulţi servitori; trebuia să se dea mari petreceri; iarna, în şemineuri, focul trebuia să ardă vesel, în toate camerele.

Oare cine va cumpăra casa? Poate că va fi dărâmată şi va dispare sub o altă clădire. Gândul o întrista. Această casă şi multele ore fericite, şi Richard, şi Leo – totul a fost atât de frumos şi acum s-a terminat pentru totdeauna. Oricum, cu renta pe care Richard i-a lăsat-o moştenire, avea posibilitatea să-şi păstreze vila din Cipru şi-şi putea permite tot ceea ce dorea.

Avusese în ultimul timp, de câteva ori, motive de îngrijorare din cauza impozitelor enorme şi a unor investiţii riscante. Acum totul a trecut datorită banilor lui Richard.

Sărmanul Richard. Dar a muri în somn, ca el, este într-adevăr un mare noroc. „Cu totul neaşteptat – în douăzeci şi doi…”, scria în ziar, şi de aici a răsărit probabil acea idee în mintea Corei. Ea a fost întotdeauna imposibilă. Helen îşi aminti cum a întâlnit-o odată în Franţa, la scurt timp după căsătoria ei cu Pierre Lansquenet. Atunci se comportase insuportabil de stupid, înclina capul într-o parte şi spunea lucruri absurde despre pictură.

Privirea Helenei rămase pironită asupra unui buchet de flori de ceară, aflat pe o masă rotundă de malachit. Cora stătuse lângă această masă, când aşteptau cu toţii să plece la biserică. Din momentul în care intrase în casă, îşi depănase cu voluptate amintirile şi era mereu încântată, de câte ori descoperea vreun vechi obiect de familie, încât, uita tristul prilej care o adusese aici.

„Dar el a fost ucis, totuşi, nu?” Cum o priviseră toţi pe Cora atunci, îngroziţi, ba chiar revoltaţi! Şi totuşi, expresii atât de diferite pe chipuri! Şi deodată, când Helen retrăi intens această scenă, s-a încruntat.

Ceva nu era în regulă, acolo. Ceva? Cineva? Era modul în care reacţionase unul dintre cei prezenţi? Încordarea de pe chip, poate, care era – cum ar putea ea s-o descrie – nefirească?

Nu ştia ce anume nu-şi putea explica – dar ceva, precis ceva nu era în regulă.

În acest timp, o doamnă, într-o haină modestă de doliu şi cu un colier de jais în jurul gâtului, mânca în restaurantul gării din Swindon cozonac cu stafide şi bea ceai, gândindu-se la viitorul ei. Nu se gândea la o nenorocire iminentă. Era fericită.

Aceste călătorii pe linii secundare erau într-adevăr obositoare. Ar fi fost mult mai uşor să călătorească înspre Lytchett St. Mary prin Londra şi nici n-ar fi fost prea costisitor. Ah, acum banii nu mai contează pentru ea! Dar atunci ea ar fi călătorit împreună cu rubedeniile şi, probabil

că tot drumul ar fi trebuit să vorbească, iar aceasta ar fi fost prea obositor.

— Cât de înfumuraţi erau aceşti oameni şi cât de făţarnici. Cum se holbaseră la ea, când a vorbit despre crimă! Însă a fost bine că a spus asta. Mulţumită de sine, dădu din cap: Da, ea avusese dreptate.

Se uită la ceas. Încă cinci minute până la plecarea trenului. Bău ceaiul, chiar dacă nu era prea bun. Preţ de câteva secunde visă cu ochii deschişi. Minunate imagini ale viitorului îi apăruseră în faţa ochilor. Zâmbi ca un copil fericit. În fine, se va mai bucura şi ea încă o dată de viaţă… Făurind planuri cu bucurie nerăbdătoare, ieşi pe peron.

Domnul Entwhistle avu o noapte neliniştită şi dimineaţa era atât de obosit şi se simţi atât de rău, că nu se sculă din pat. Sora sa, care-i conducea treburile casnice, îi aduse micul dejun la pat şi-l dojeni că făcuse, la bătrâneţe şi cu o sănătate şubredă, o călătorie din cale-afară de obositoare.

El răspunse numai că Richard Abernethie a fost un bun şi vechi prieten al său.

— Înmormântări, a replicat sora sa cu o adâncă dezaprobare. Înmormântările sunt, evident, dăunătoare pentru un om de vârsta ta. Tu vei muri într-o zi tot aşa, deodată, ca şi preţiosul tău domn Abernethie, dacă nu ai mai multă grijă de tine însuţi.

La cuvântul „deodată”, domnul Entwhistle tresări şi tăcu. Ştiu imediat de ce-l îngrozi cuvântul. Cora Lansquenet! Ce dăduse ea de înţeles era cu totul o idee nesăbuită, însă el voia să ştie precis de ce spusese aceasta. Da, el s-ar duce la ea, la Lytchett St. Mary. Putea pretexta că ar trebui să vorbească cu ea din pricina testamentului. Nu ar trebui să observe că el ar acorda vreo atenţie vorbelor sale stupide.

Către orele 17,45 a sunat telefonul; a ridicat receptorul. James Parrott, un partener mai tânăr al firmei „Bollard, Entwhistle, Entwhistle & Bollard” era la aparat.

— Auziţi, Entwhistle, spuse Parrott, tocmai am primit un telefon de la poliţia din Lytchett St. Mary.

— Din Lytchett St. Mary?

— Da. După cât se pare… Parrott tăcu un moment, ca şi cum era stânjenit. Este vorba de doamna Cora Lansquenet. Nu este una dintre moştenitoarele lui Richard Abernethie?

— Da. Ieri am fost împreună cu ea la înmormântare.

— Oh, ea a fost la înmormântare?

— Fireşte. Ce s-a întâmplat cu ea?

— Da… Vocea lui Parrott era şi mai nesigură. Ea a fost – într-adevăr, este cât se poate de ciudat, ea a fost… Omorâtă.

— Omorâtă?

— Da, da, din păcate, aşa este.

— Cum de şi-a permis poliţia să ni se adreseze nouă?

— Datorită însoţitoarei sau menajerei ei, domnişoara Gilchrist. Poliţia a întrebat-o dacă ştie numele rudelor sau al avocatului şi atunci ea ne-a numit pe noi.

— Cum de se crede că a fost ucisă? Întrebă domnul Entwhistle.

Din nou vocea lui Parrott tremură.

— Pare să nu existe nici o îndoială. S-a întâmplat cu un topor sau cu ceva asemănător – o crimă oribilă.

— Jaf cu asasinat?

— Aşa se presupune. O fereastră a fost spartă, lipsesc câteva bijuterii. Sertarele sunt smulse şi aşa mai departe.

— La ce oră s-a întâmplat?

— După-masă, între două şi patru.

— Unde era menajera?

— La Reading, a schimbat cărţile la biblioteca de împrumut. Când s-a întors, în jurul orei cinci, a găsit-o pe doamna Lansquenet moartă. Poliţia vrea să ştie de la noi dacă am avea vreo bănuială cine ar fi putut s-o ucidă. Eu le-am răspuns – vocea lui Parrott era cea a unui om ofensat – că, pornind de la noi, nu s-ar putea afla nici un punct de reper.

— Asta cam aşa e, într-adevăr.

— Trebuie să fi fost vreun idiot de prin împrejurimi – care a vrut să comită o spargere, apoi şi-a pierdut capul şi a ucis-o. Aceasta este singura posibilitate – nu sunteţi de aceeaşi părere, Entwhistle?

— Da – da…, spuse absent domnul Entwhistle.

Parrott are dreptate, îşi spuse. Unica posibilitate. Însă îi reveni în auz vocea veselă a Corei: „Dar el a fost ucis, totuşi, nu?”

Domnul Entwhistle şi inspectorul Morton se priviră cu atenţie. În felul său clar, precis, domnul Entwhistle i-a comunicat inspectorului tot ceea ce era demn de ştiut în legătură cu Cora Lansquenet, despre copilărie, căsătorie, văduvie, situaţia financiară, rude.

— Domnul Timothy Abernethie, unicul frate în viaţă, este ruda ei cea mai apropiată, însă el trăieşte cu totul retras, fiind foarte bolnav şi nu în stare să părăsească locuinţa. El m-a împuternicit să-i rezolv toate chestiunile curente.

Inspectorul dădu din cap. A fost o uşurare pentru el să aibă de-a face cu acest bătrân avocat experimentat.

— Cum am auzit de la domnişoara Gilchrist, spuse el, doamna Lansquenet a luat parte cu o zi înainte de moartea ei, la înmormântarea fratelui?

— Desigur, domnule inspector. Am fost şi eu acolo.

— Hm… Comportarea ei n-a avut nimic neobişnuit? Nimic ciudat – nici o tulburare?

Domnul Entwhistle a ridicat, evident uimit, din sprâncene:

— Nu înţeleg deloc, domnule inspector.

— Nici nu este uşor de înţeles, domnule Entwhistle. Cineva trebuie să fi observat cum această domnişoară Gilchrist a părăsit casa către orele 3, a mers prin sat şi a luat autobuzul. Respectivul ia apoi toporul din şopron, sparge cu acesta fereastra de la bucătărie, pătrunde în casă, urcă pe furiş scările şi o doboară pe doamna Lansquenet cu toporul, lovind-o apoi cu sălbăticie. Ea a primit şase până la opt lovituri.

Domnul Entwhistle tresări.

— Da, este o crimă bestială. Apoi intrusul trage afară câteva sertare, şterpeleşte nişte bijuterii, cel mult în valoare de niscaiva lire, şi dispare.

— Ea era în pat?

— Da. S-a întors, se pare, aseară târziu dintr-o călătorie, era obosită şi agitată. Tocmai primise o moştenire mai mare, cum am auzit.

— Da.

— Noaptea a dormit rău, dimineaţa s-a trezit cu o migrenă îngrozitoare, a băut mai multe ceşti cu ceai, a luat câteva pastile pentru dureri de cap şi apoi a rugat-o pe menajeră să n-o deranjeze înainte de prânz. După aceea, fiindcă nu se simţea deloc mai bine, a înghiţit două somnifere şi a trimis-o pe domnişoara Gilchrist să-i schimbe cărţile la biblioteca din Reading. Ea trebuie să fi fost deja ameţită de somn sau să fi dormit buştean când a avut loc efracţia. Individul ar fi putut să ia ce voia, dacă ar fi ameninţat-o sau ar fi legat-o de mâini şi de picioare. Este ciudat că toporul, după toate aparenţele, a fost adus de afară. Totul pare să indice că asasinul a surprins-o în pat, când dormea.

Domnul Entwhistle se frământa pe scaun, vădit indispus.

— Se aude adesea de astfel de crime bestiale, absurde, spuse el în cele din urmă.

— Da, se va dovedi şi acum o crimă de acest gen. Noi am dat ordine să se caute cu de-amănuntul în toată regiunea; în hanuri au şi început investigaţiile obişnuite. Cei mai mulţi oameni sunt la slujbă în timpul zilei. Desigur, casa este aşezată în afara satului, deci se poate veni încoace uşor, fără a fi văzut.

Inspectorul scoase acum pe masa de scris o broşă de forma unei frunze de trifoi cu mici perle, o broşă de ametist, un mic colier de perle şi o brăţară cu granate.

— Acestea sunt piesele care au fost luate din caseta ei cu bijuterii. Au fost găsite lângă casă, într-un tufiş.

Domnul Entwhistle se încruntă.

— Aceasta este foarte curios, spuse el. Poate că ucigaşul a fost cuprins de teamă din cauza faptei sale – sau le-a luat doar pentru a induce în eroare.

— Da, există diferite posibilităţi – chiar şi domnişoara Gilchrist ar fi putut s-o facă. Două femei care convieţuiesc singure – nu se ştie niciodată ce poate să se işte din invidie, certuri sau Dumnezeu ştie ce. Deci noi am avut în vedere şi această posibilitate; însă se pare că nu poate fi luată în discuţie. Din cele auzite, amândouă s-au împăcat foarte bine.

El se opri o clipă, înainte de-a continua.

— Cum aţi spus dumneavoastră, obţine cineva un avantaj prin moartea ei?

Avocatul se foia din nou indispus.

— Nu m-am exprimat chiar aşa. Ea nu putea dispune de capital, îi revenea uzufructul doar în timpul vieţii. După moartea ei, capitalul respectiv se împarte, conform dispoziţiilor testamentare, între ceilalţi cinci moştenitori.

Inspectorul dădu din umeri.

— Nu cred că trebuie căutat aici un motiv. Prin urmare să vedem mai departe.

— Când a găsit domnişoara Gilchrist cadavrul?

— Către ora cinci. Ea s-a întors cu autobuzul de 4,50 de la Reading, a intrat, s-a dus la bucătărie şi a pus apă pentru ceai. Apoi a văzut geamul de la bucătărie spart: cioburile erau împrăştiate pe podea, însă s-a gândit că un băiat o fi aruncat o minge sau aşa ceva. După aceea s-a dus şi a intrat încet în camera doamnei Lansquenet pentru a vedea dacă se sculase. Aproape că a leşinat, apoi a strigat şi a alergat la vecinul cel mai apropiat. Istoria ei pare să se potrivească exact şi nu s-au găsit urme de sânge nici în cameră, nici în baie sau pe hainele ei. Nu cred că menajera are vreo legătură cu crima. Medicul a venit în jurul orei 6; el spune că moartea s-a produs nu mai târziu de ora 4, probabil curând după ora 2. Se pare, deci, că făptaşul aşteptase

doar până în momentul în care domnişoara Gilchrist a părăsit casa.

Faţa avocatului tresări.

Inspectorul Morton spuse:

— Cadavrul este la morgă, dacă vreţi s-o vedeţi.

Domnul Entwhistle consimţi fără entuziasm.

Câteva minute mai târziu văzu resturile pământeşti ale Corei Lansquenet. Era mutilată cu sălbăticie, părul vopsit cu Henna era năclăit de sânge. Buzele îi tremurară, privi într-o parte, îngrozit.

Sărmana Cora, necugetata. Ce planuri frumoase şi-o fi făcut pentru viitor! Câte lucruri stupide ar fi putut ea face – şi cât de bucuroasă ar fi fost de acestea – cu toţi banii.

Dar era curios ceea ce spusese ea. Foarte curios! Prea curios pentru a-i comunica inspectorului Morton. Poate, dacă el vorbea cu domnişoara Gilchrist – probabil că ea, deşi era nesigur, ar face puţină lumină în legătură cu ceea ce Richard îi spusese Corei… „. Din ceea ce el îmi spusese, m-am gândit…” Ce-i spusese Richard?

Trebuie s-o iscodesc imediat pe domnişoara Gilchrist, hotărî domnul Entwhistle.

Anne Gilchrist era o fată bătrână, uscăţivă, ofilită, cu părul scurt, încărunţit; avea unul din acele chipuri inexpresive, propriu femeilor trecute de cincizeci de ani. Îl salută cordial pe domnul Entwhistle.

— Sunt atât de bucuroasă că aţi venit, domnule Entwhistle. Ştiu foarte puţine despre familia doamnei Lansquenet şi n-am avut încă niciodată, fireşte, de-a face cu o crimă. Este groaznic!

Domnul Entwhistle merse cu ea în camera de zi unde miroasea tare a vopsele de ulei. Casa era excesiv de plină, nu cu mobilă, ci cu tablouri; picturi în ulei, întunecate, greu de recunoscut din cauza patinei, acopereau pereţii.

— Doamna Lansquenet obişnuia să le cumpere la licitaţie, explică menajera. Se interesa foarte mult de acestea, biata doamnă. Mergea la toate licitaţiile. Eu însumi am făcut, de

altfel, în tinereţe, acuarele şi am o idee vagă despre pictură; aceasta i-a plăcut doamnei Lansquenet, aşa că ea putea să vorbească cu mine despre pictură. Sărmana, iubea atât de mult arta.

— Ţineaţi la ea?

— O, da, răspunse Anne. Ne împăcam foarte bine. În multe privinţe era ca un copil. Spunea tot ce-i trecea prin minte. Nu ştiu dacă aceasta este bine întotdeauna.

— Ea nu prea era o intelectuală, opină domnul Entwhistle.

— Nu, nu, asta desigur că nu; însă era foarte abilă, domnule Entwhistle, într-adevăr, foarte abilă. Adesea eram uimită cât de bine o scotea la capăt.

Domnul Entwhistle o privi cu interes pe menajeră. Găsi că nici ea nu era naivă.

— Sunteţi deja de câţiva ani la doamna Lansquenet?

— De trei ani şi jumătate!

— Dumneavoastră eraţi însoţitoarea ei şi… Şi vedeaţi de gospodărie?

Probabil că atinsese un punct delicat, ea se înroşi uşor.

— O, da, fireşte. Eu găteam aproape mereu – gătesc cu multă plăcere – şi ştergeam praful şi făceam treburile casnice uşoare. Nu pe cele grosolane, fireşte.

Tonul ei exprima un principiu ferm. Domnul Entwhistle, care nu bănuia ce poate să însemne „nu o muncă grosolană”, murmură ceva a încuviinţare.

— Doamna Panter din sat avea grijă de asta, de două ori pe săptămână. Eu nu aş fi consimţit să vin aici ca fată în casă. După eşecul cu mica mea ceainărie – ce catastrofă!

— A fost de vină războiul. Era atât de încântătoare! O botezasem „La salcia verde”, vesela de porţelan avea imprimată în albastru o salcie, într-adevăr adorabilă, şi prăjiturile erau delicioase. De atunci eu mă pricep la fursecuri şi budincă de ovăz. Da, mergea într-adevăr bine, dar apoi a venit războiul cu toate restricţiile, şi aşa s-a dus de râpă. Am pierdut bruma de avere moştenită de la tatăl meu şi a trebuit să caut o slujbă. N-am învăţat niciodată

ceva cu adevărat. Aşa am venit la doamna Lansquenet şi, de la început, ne-am simpatizat reciproc – soţul ei a fost doar un artist, un pictor.

Cu respiraţia tăiată, făcu o pauză, şi aşa putu domnul Entwhistle să strecoare o întrebare:

— Am aflat de la inspectorul Morton faptele cele mai importante. Însă, dacă nu vă oboseşte prea mult, v-aş fi recunoscător dacă aţi mai face o relatare. V-a povestit doamna Lansquenet ceva despre înmormântare?

— Puţin. Mi-a povestit că biserica era arhiplină şi că erau multe, multe flori şi coroane. Şi a spus că a fost foarte tristă fiindcă nu l-a văzut pe celălalt frate al ei – Timothy se numeşte, nu-i aşa?

— Da. Şi mai departe – n-a spus ceva care să vă fi atras atenţia în mod deosebit?

— Ea n-a bănuit nimic, domnule Entwhistle, dacă dumneavoastră credeţi asta. Sunt sigură în această privinţă. Era, într-adevăr, într-o uimitoare bună dispoziţie, trecând cu vederea peste oboseala şi impresia pe care i-o făcuse acest deces. M-a întrebat, ce-aş zice dacă noi am pleca în Capri. În Capri! Fireşte, am spus că ar fi prea frumos, că n-aş fi îndrăznit să visez aşa ceva, şi ea a spus: „Vom pleca acolo”. Exact aşa. Săraca! Sunt mulţumită că ea a avut cel puţin încă o bucurie anticipată.

Anne oftă şi a murmurat cu nostalgie:

— Nu cred că voi ajunge vreodată în Capri.

— Şi în dimineaţa următoare? O întrerupse domnul Entwhistle, prefăcându-se că nu-i aude dezamăgirea.

— În dimineaţa următoare doamna Lansquenet nu s-a simţit deloc bine. Arăta foarte prost şi spunea că s-ar fi chinuit să doarmă. A luat micul dejun în pat şi a zăcut toată dimineaţa, la prânz mi-a spus că încă nu adormise: „Sunt atât de neliniştită. Mă gândesc şi-mi bat capul.” Apoi a zis că ar lua câteva somnifere şi că va încerca să adoarmă după-amiază, eu trebuia să iau autobuzul către Reading şi să schimb două cărţi la bibliotecă. Aşa că am plecat la puţin

timp după ora două şi aceasta… Şi aceasta… A fost ultima oară…

Începu să plângă cu sughiţuri.

— Ea trebuie să fi adormit. Poate să nu fi auzit nimic şi inspectorul mă asigură că n-a suferit. El crede că ea ar fi murit deja după prima lovitură. O, Doamne, mă îmbolnăvesc de-a binelea, numai când mă gândesc la aceasta.

— Vă rog, vă rog. Nu vreau să-mi povestiţi totul încă o dată.

El făcu o mică pauză, înainte de a pune următoarea întrebare.

— N-a povestit ceva deosebit despre niciuna dintre rudele ei?

— Nu, nu pot să-mi aduc aminte.

— N-a vorbit despre moartea fratelui ei – ce a cauzat-o?

— Nu. El era de mult timp bolnav, răspunse ea vag, chiar dacă trebuie să spun că am fost surprinsă. El arăta aşa voinic.

Domnul Entwhistle interveni repede:

— L-aţi văzut, când?

— Când a venit la doamna Lansquenet. Aşteptaţi puţin – aceasta a fost cam acum trei săptămâni. Ei nu se mai văzuseră de ani de zile, cum mi-a povestit ea. Era emoţionată când l-a revăzut şi foarte tristă că era atât de bolnav…

— Ştiaţi că era bolnav?

— Da, îmi aduc aminte foarte bine. Căci gândeam, numai aşa pentru mine, înţelegeţi – dacă domnul Abernethie nu se ramolise cumva. O mătuşă de-a mea…

Domnul Entwhistle dădu cu abilitate mătuşa la o parte:

— V-a determinat ceva din ceea ce v-a povestit doamna Lansquenet să credeţi că este vorba de un ramolisment cerebral?

— Da. Doamna Lansquenet spunea aşa ceva ca „Săracul Richard. Moartea lui Mortimer l-a îmbătrânit. El pare să fie complet senil. Toate aceste fantezii despre urmăriri şi că

cineva vrea să-l otrăvească. Bătrânii sunt atât de suspicioşi”. Aceasta este, după câte ştiu, foarte adevărat. Această mătuşă despre care tocmai vă povesteam…

Domnul Entwhistle ascultă istoria despre mătuşa Annei ca un surd. Era consternat. Richard Abernethie nu fusese nicidecum senil, el era în deplinătatea facultăţilor mintale. Nu era omul care să fi suferit de mania persecuţiei.

Era uimitor să fi vorbit astfel surorii sale. Eventual Cora, poate ajutată de şiretenia ei puerilă, a sesizat ceva din vorbele lui şi apoi le-a potrivit.

El se mulţumi cu cele aflate, dar avea impresia că Anne ştia mai multe decât mărturisise. La despărţire, a insistat ca ea să accepte o mică sumă pentru cheltuielile curente şi-i spuse că vor păstra legătura; deocamdată putea să rămână în casă, până când îşi va găsi o nouă slujbă.

Seara, domnul Entwhistle primi un telefon de la Maude Abernethie.

— Slavă Domnului că vă găsesc, în sfârşit, domnule Entwhistle! Timothy este într-o dispoziţie îngrozitoare. Ştirea despre uciderea Corei l-a agitat teribil.

— Aceasta este de înţeles, răspunse domnul Entwhistle.

— Cu un topor, scriu ziarele. Asta sună totuşi incredibil. Sunt, într-adevăr, foarte îngrijorată pentru Timothy. L-am dus acum în pat, dar el cere să vă îndemn să veniţi la noi. Vrea să ştie o mie de lucruri – dacă are loc întrunirea comisiei de constatare a decesului, când va fi înmormântarea, dacă sunt bani, dacă Cora trebuie să fie incinerată şi dacă există un testament…

Domnul Entwhistle o întrerupse, înainte ca lista să fi devenit prea lungă.

— Da, un testament există. Timothy este executor testamentar, însă firma mea va rezolva toate afacerile curente. Testamentul este foarte simplu: ea îşi lasă schiţele şi o broşă de ametist menajerei, domnişoara Gilchrist, şi restul lui Susan.

— Susan? Aceasta nu o înţeleg. Ea nu a văzut-o, totuşi, pe Susan, chiar niciodată – cel mult, când era în scutece.

— Probabil că ea a decis aceasta, pentru că auzise că familia nu prea era entuziasmată de mariajul lui Susan. Însă eu cred că, după plata datoriilor, nu vor rămâne mai mult de cinci sute de lire. Apoi continuă: Şi comisia de constatare a decesului se va întruni, fireşte. S-a stabilit pentru joia următoare. Mă tem că crima va stârni vâlvă în actualele circumstanţe.

— Cât de neplăcut! Şi asta este otravă pentru Timothy! N-aţi putea veni încoace, domnule Entwhistle? V-aş fi nespus de recunoscătoare. Cred că Timothy s-ar linişti mult, dacă ar putea vorbi cu dumneavoastră.

Domnul Entwhistle tăcu un moment; invitaţia nu i se părea inoportună…

— Desigur că aveţi dreptate, recunoscu el. Şi pentru că Timothy este executor testamentar, am nevoie de semnătura sa pentru unele documente. Da, asta cred că ar fi foarte bine.

— E chiar minunat şi o uşurare pentru mine. Mâine? Aşadar înnoptaţi la noi? Cel mai bun tren este cel de la 11,30, din gara St. Pancras.

— Din păcate nu pot veni decât abia după-amiază, răspunse domnul Enwhistle, dimineaţa încă mai am ceva de lucru.

George Crossfield l-a întâmpinat cordial pe domnul Entwhistle, dar nu putea să-şi ascundă uimirea. Domnul Entwhistle spuse clar, chiar dacă aceasta nu lămurea nimic:

— Tocmai vin de la Lytchett St. Mary.

— Mătuşa Cora? Ce poveste îngrozitoare! Şi totuşi, ce s-a furat este ridicol de puţin.

— Valoarea banului este întotdeauna relativă, răspunse domnul Entwhistle, depinde doar de cât de mult se cheltuieşte.

— Da… Da… Aici aveţi dreptate.

— Dacă aveţi nevoie urgent de zece lire, cincisprezece lire sunt mai mult decât suficient, dacă însă vă trebuie o sută de lire, cincizeci de lire sunt cu totul inutile.

George spuse cu o licărire subită în priviri:

— Oricum, astăzi orice sumă este binevenită pentru oricine, căci se obţine greu.

— Dar nu nemaipomenit de greu, dădu replica domnul Entwhistle, deznădejdea este hotărâtoare.

Se opri puţin şi apoi continuă:

— Va dura un timp până când se va efectua împărţirea moştenirii. Aţi primi cu plăcere un avans?

— Tocmai voiam să vă vorbesc despre aceasta. Azi-dimineaţă am fost la banca mea şi m-au trimis la dumneavoastră; oamenii mi-ar acorda un credit.

Din nou îi apăru acea licărire ciudată în priviri şi domnul Entwhistle o văzu. Era sigur că George, chiar dacă nu cu disperare, avea totuşi urgent nevoie de bani. Situaţia părea să confirme ceea ce el bănuise tot timpul, că George nu era demn de încredere în privinţa banilor, şi era aproape convins că şi bătrânul Richard, ca un bun cunoscător de oameni, remarcase aceasta.

Interpretând vădit greşit tăcerea avocatului, George a explicat cu un zâmbet forţat:

— Pentru a spune adevărul, în ultimul timp nu am avut un noroc deosebit în investiţiile mele. Un anumit risc există întotdeauna, dar acum a mers chiar prost. Am fost mai mult sau mai puţin în pană de bani, dar în viitor pot să fac ordine. Cu ceva capital se poate aranja totul.

Domnul Entwhistle se gândi dacă George speculase proprii săi bani sau pe cei ai clienţilor. Dacă George trebuia să se teamă de procuror…

El spuse:

— Am încercat să vă găsesc în ziua de după înmormântare, dar se pare că nu eraţi la birou.

— Aşa? Nimeni nu mi-a spus nimic. Am fost la curse în Hurst Park. Am pariat pe doi câştigători. Ori totul, ori nimic!

Dacă ai noroc, atunci îl ai. Au fost doar cincizeci de lire, dar ajută.

— O, da, a încuviinţat domnul Entwhistle, totul ajută. Şi acum, de pe urma morţii mătuşei Cora, mai primiţi o sumă în plus.

George privi în jur mâhnit.

— Săraca Cora, spuse el, n-a avut ea oare ghinion? Probabil că tocmai îşi făcuse planuri cum se va distra cu banii.

— Să sperăm că poliţia îl va descoperi pe asasin, a remarcat domnul Entwhistle.

— Cred că-l va găsi. Poliţia noastră este plină de zel. Va scoate la iveală pe toţi indivizii suspecţi din zonă şi aceştia trebuie să dovedească ce au făcut în ziua când s-a comis crima.

— Nu e atât de uşor, după un anumit timp, răspunse domnul Entwhistle, zâmbind şiret, pregătindu-se astfel pentru o şotie. Eu, de plidă, am fost în jurul orei 3,30, în ziua cu pricina, la librăria Hatchard. Aş mai fi ştiut eu asta zece zile mai târziu, dacă mă întreba poliţia? Mă îndoiesc. Şi dumneata, George, ai fost în Hurst Park. Ai mai fi ţinut minte – să spunem – după o lună, în ce zi ai fost la curse?

— Oh, aş fi ştiut din cauza înmormântării – o zi după aceea.

— De acord, de acord. Şi apoi ai avut noroc cu două gloabe. Încă un ajutor pentru memorie. Rar se uită numele unui cal care a adus cuiva bani. Care au fost, de altfel?

— Un moment, vă rog… „Gaymarck” şi „Frogg II”. Da, nu-i voi uita atât de curând.

Domnul Entwhistle zâmbi sec şi-şi luă rămas bun.

— Cât de încântată sunt că vă văd, spuse Rosamund, fără a-şi arăta entuziasmul. Dar este încă groaznic de devreme, foarte de dimineaţă. Era ora 11. Aseară am avut o petrecere nebună. Michael are încă o mahmureală cumplită.

Michael Shane apăru în aceeaşi clipă, căscând, cu o ceaşcă de cafea neagră în mână. Era zvelt, purta un halat de casă elegant în care îi stătea bine şi făcea, ca-ntotdeauna, o impresie deosebită cu zâmbetul său. Se părea că Rosamund era îmbrăcată doar cu o rochie neagră şi un pulover galben, nu prea curat.

Avocatului corect şi sobru nu-i plăcea câtuşi de puţin felul în care trăia tânăra pereche; locuinţa destul de veche de la etajul întâi al unei case din cartierul artiştilor, Chelsea, sticlele împrăştiate în jur şi paharele pe jumătate pline, podeaua înţesată de mucuri, aerul stătut. Cu toată această ambianţă dezordonată, Rosamund şi Michael arătau uimitor de înfloritori. Erau, într-adevăr, un cuplu atrăgător şi Entwhistle avea impresia că se înţelegeau foarte bine.

— Tocmai vin de la Lytchett St. Mary, le explică domnul Entwhistle.

— Într-adevăr, mătuşa Cora a fost cea ucisă, a strigat Rosamund, şi a adăugat, aparent veselă: Două crime, una după alta, asta e puţin cam tare.

— Nu fii stupidă, Rosamund, unchiul Richard nu a fost ucis, o dojeni Michael.

— Totuşi, Cora credea asta!

Domnul Entwhistle o întrerupse:

— Imediat după înmormântare aţi revenit la Londra, nu-i aşa?

— Da, în acelaşi tren cu dumneavoastră.

— Ah, da, firește, întreb doar, pentru că am vrut să vorbim a doua zi. Privi către telefon. Am sunat de mai multe ori, dar nu am primit nici un răspuns.

— Oh, dar îmi pare rău. Oare ce-am făcut noi atunci, Michael? Asta a fost alaltăieri – până către amiaza am fost aici, nu-i aşa? Şi apoi tu ai plecat şi ai încercat să găseşti Casa Rozelor şi ai luat prânzul cu Oscar şi eu am plecat la vânătoare după nailoane. Trebuia să mă întâlnesc cu Janet, dar n-am reuşit. Da, acum ştiu, toată după-amiaza am făcut

cumpărături, apoi am luat cina împreună, la „Căştile”. Cred că în jurul orei zece eram din nou acasă.

— Cam aşa, a confirmat Michael, şi-l privi gânditor pe domnul Entwhistle.

— De ce ne-aţi sunat, sir?

— Ah, trebuie să fie lămurite încă unele mici chestiuni în legătură cu testamentul; am nevoie de câteva semnături şi aşa mai departe.

Rosmund întrebă:

— Presupun că putem primi un avans, nu-i aşa? Este deosebit de important, din cauza noii piese.

— Asta va fi uşor de făcut, atât cât vreţi.

— Atunci este bine. Rosamund răsuflă uşurată. Mă tem că nu vreţi să-ncepeţi ziua cu o înghiţitură de şampanie, domnule Entwhistle?

Într-adevăr, domnul Entwhistle nu voia aşa ceva.

Domnul Entwhistle o studie pe Susan Banks cum s-a aplecat peste masă şi vorbea cu însufleţire. Ea nu avea nimic din drăgălăşenia Rosamundei, însă chipul îi era atrăgător, a cărui putere de atracţie, cum constată bătrânul avocat, iradia din vitalitatea sa. Avea o gură cărnoasă, frumos colorată şi mişcări graţioase. Într-o anumită privinţă îi aducea aminte de Richard Abernethie. Ţinuta, pometii, ochii gânditori, adânciţi în orbite. Aceeaşi personalitate impunătoare, pe care o dovedise excelent şi Richard, aceeaşi energie, clarviziune şi prudenţă.

Descoperise Richard în Susan un spirit înrudit? Domnul Entwhistle credea că trebuie să fi fost aşa, dar cu toate acestea el n-a favorizat-o în testamentul său. Neîncrezător faţă de George – aşa bănuia domnul Entwhistle – fără a o simpatiza pe Rosamund, păpuşica adorabilă, Richard trebuie să fi descoperit cu adevărat în Susan ceea ce el căuta – moştenitoarea ideală, carne din carnea lui, sânge din sângele lui.

Dacă nu, trebuia să existe un motiv care… Da, firește, soţul! El tocmai stătea în spatele ei şi ascuţea, aparent

absent, un creion. Un bărbat tânăr, slab, palid, şters, cu părul de un roşu spălăcit, care era atât de umbrit de personalitatea plină de viaţă a soţiei, încât abia se putea constata că există şi el. Înfăţişarea anodină a lui Gregory Banks avea ceva neobişnuit de neliniştitor. Era o partidă cu totul nepotrivită, dar Susan a insistat atât ca să se căsătorească cu el, încât a înlăturat orice împotrivire din partea familiei. Era evident că pentru ea lumea se învârtea în jurul lui Greg.

Ea vorbea apăsat şi cu indignare.

— Ce spuneţi? Poliţia să nu aibă nici o bănuială cine este asasinul?

— Nu susţin asta, a replicat Entwhistle blajin, dar dacă ar şti ceva, foarte greu mi-ar comunica cele aflate, de-abia au trecut două zile.

— Poate să fi fost doar un anumit individ, se gândi Susan. Un om brutal, probabil debil mintal – tipul trebuie să aibă totuşi un motiv pentru crima sa, sau este un idiot.

Domnul Entwhistle zâmbi uşor.

— Atât cât se ştie până acum, dumneavoastră sunteţi singura persoană care are un motiv, dragă Susan.

— Ce înseamnă asta? Greg păşi brusc înainte, de parcă abia atunci se trezise. Ochii îi sclipeau răutăcioşi; dintr-o dată el nu mai era un figurant în culise. Cum poate Sue să aibă de-a face cu aşa ceva? Cum puteţi să spuneţi asta?

Susan se răsti la el:

— Ţine-ţi gura, Greg. Domnul Entwhistle nu crede, totuşi, în mod serios…

— Doar o mică glumă, se dezvinovăţi domnul Entwhistle, nu prea agreabilă, trebuie să recunosc. Cum ştiţi şi dumneavoastră, Cora v-a lăsat toată averea ei, Susan. Dar pentru o tânără doamnă, care tocmai a moştenit câteva sute de mii de lire sterline, abia dacă poate să fie un motiv pentru o crimă moştenirea unei sume ridicole de câteva sute.

— Mă voi duce acolo, spuse ea, şi voi vedea ce există. Este cineva în casă?

— Am convenit cu domnişoara Gilchrist, menajera, ca să rămână acolo, până una alta, răspunse domnul Entwhistle.

El părea că vrea să plece şi privea în jur, în strâmta cameră de zi a micii locuinţe. Evident, Greg şi Susan nu stăteau pe roze.

— Am pus ochii pe un magazin din Cardigan Street. Mă gândesc că aţi putea să-mi avansaţi ceva bani, dacă este nevoie? Probabil că trebuie să dau un acont.

— Asta se poate face, spuse domnul Entwhistle. Pentru că m-am gândit la aşa ceva, v-am sunat de mai multe ori, a doua zi după înmormântare, dar n-am primit nici un răspuns.

— Nu înţeleg asta, răspunse iute Susan, am fost acasă toată ziua, amândoi. N-am ieşit deloc din casă.

Greg spuse prietenos:

— Ştii, Susan, cred că telefonul nostru a avut ceva în neregulă în ziua aceea. Nu-ţi aminteşti că n-am putut să obţin legătura, după-masă, cu Hard & Co.? Am vrut să anunţ serviciul de deranjamente, dar în dimineaţa următoare aparatul funcţiona din nou.

— Telefonul este foarte nesigur, câteodată, a remarcat domnul Entwhistle.

Când domnul Entwhistle a urcat în taxi, puse cu grijă în minte un semn de bifare în dreptul numelor lui Susan şi Greg. Acum trebuia să-i mai viziteze pe Helen – doamna Leo Abernethie – Timothy şi Maude. A doua zi el voia să se ducă la Timothy, din nou o călătorie lungă, prea mult pentru un om în vârstă.

Când ajunse în cele din urmă acasă, se duse la telefon şi formă un număr. La început dorise să mai aştepte cu acest apel telefonic, până ar fi vorbit cu toate părţile implicate, dar acum îşi zise iarăşi, ca şi în taxi, că lunga călătorie până la locuinţa lui Timothy ar fi prea obositoare pentru un om în vârstă ca el, şi de aceea voia să mai răsufle puţin.

— Alo, a strigat el, pot să vorbesc cu monsieur Hercule Poirot?

Capitolul II.

Timothy şi Maude

— Mulţumesc foarte mult că aţi făcut această călătorie lungă, spuse Maude în felul ei cam repezit, când îl luă pe domnul Entwhistle de la gara din Bayham Compton. Este extrem de important pentru Timothy ca el să poată vorbi cu dumneavoastră. Moartea lui Richard a fost cea mai grea lovitură pe care a putut-o primi. Ştiţi, el era atât de ataşat de fratele său şi, în afară de asta, acum se teme mereu că şi moartea sa ar putea să se apropie. Greu bolnav cum este, asta-l face, fireşte, deosebit de nervos.

Merse cu el la un automobil hodorogit, de o vechime respectabilă, lesne de ghicit.

— Acest hârb este îngrozitor, a explicat ea. De ani de zile trebuia să avem un automobil nou, dar n-am putut să ne permitem. Sper numai că va porni, câteodată trebuie să folosesc manivela.

Maude apăsă de câteva ori pe demaror, totuşi motorul n-a pornit. Domnul Entwhistle, care nu şofase niciodată, era destul de îngrijorat, însă Maude coborî imperturbabilă, luă manivela şi trezi motorul prin câteva învârtituri puternice, smucite. Ce noroc, se gândi domnul Entwhistle, că Maude este atât de viguroasă.

— S-a făcut şi asta, mârâi ea. Tărăboanţa îmi face adesea asemenea feste. Când am venit de la înmormântare, am păţit la fel. A trebuit să merg pe jos trei kilometri până la cel mai important garaj şi oamenii n-au putut găsi nimic, mult timp; era un garaj tipic de ţară. A trebuit, deci, să înnoptez la han, în timp ce ei meştereau la maşină; am dat telefon lui Timothy şi i-am spus că voi putea veni acasă abia a doua zi. Asta, fireşte, l-a scos şi mai mult din fire, s-a înfuriat; totul trebuie ţinut la distanţă de el – dar câteodată, asta nu se poate, pur şi simplu. Uciderea Corei, de pildă. A venit doctorul Barton să-i dea un calmant. Eu aş putea,

măcar, să mai ascund ziarele, dar el insistă să le citească şi după aceea îşi iese din fire.

Acum treceau prin poarta de la Stansfield Grange, proprietatea lui Timothy Abernethie şi au pătruns într-o vastă grădină, desigur, altădată frumoasă, dar care acum, făcea o impresie cu totul dezolantă.

Maude a explicat oftând:

— În timpul războiului totul a fost neglijat. Cei doi grădinari au trebuit să se înroleze şi avem doar un bătrân, care este aproape neputincios. Salariile au crescut, şi aşa, enorm. Este o adevărată binecuvântare că acum vom fi în stare să cheltuim ceva bani şi pentru refacerea proprietăţii. Suntem foarte ataşaţi de ea şi am fi fost foarte amărâţi dacă trebuia s-o vindem… Fireşte că n-am vorbit niciodată cu Timothy în legătură cu aceasta, l-ar fi iritat îngrozitor.

Opriră în faţa portalului cu coloane al unei case vechi, construită într-un fermecător stil georgian, dar care avea nevoie urgentă de un strat nou de zugrăveală.

Maude îl conduse pe domnul Entwhistle în camera de zi, unde, lângă cămin, era o masă pentru servirea ceaiului, acoperită, şi dispăru după ce el luase loc.

Reveni imediat cu ceainicul şi samovarul de argint; ceaiul era excelent, ca şi prăjiturile, făcute de ea.

La întrebarea adresată de domnul Entwhistle: Unde este Timothy? Ea răspunse scurt că Timothy şi-a primit ceaiul înainte ca ea să plece la gară. Trebuie să fi tras puiul său de somn de după-amiază, încât acum aţi putea vorbi cel mai bine cu el. Să sperăm că nu se va enerva prea mult.

Domnul Entwhistle îi promise că va fi atent să nu se întâmple asta. Pe când o studia cu privirea în lumina pâlpâitoare a focului, simţi că o compătimea. Această femeie impunătoare, vrednică, cumpătată, care este atât de energică, cu un deosebit bun-simţ, avea însă o mare slăbiciune: dragostea sa devotată pentru soţul ei! Era o dragoste maternă; fiindcă ea nu avea copii, soţul bolnav

devenise copilul ei, pe care-l îngrijea şi-l apăra. Şi probabil că exagera, fără să-şi dea seama, gravitatea bolii lui.

Biata Maude, se gândea domnul Entwhistle.

Timothy s-a ridicat pe jumătate din fotoliul său şi-i întinse mâna.

— Drăguţ din partea dumneavoastră că aţi venit, domnule Entwhistle.

Timothy era un bărbat masiv, care semăna uimitor cu fratele său, Richard; numai că tot ce era viguros la Richard, la el era lipsit de vlagă; gura era mai puţin energică, bărbia uşor teşită, ochii erau mai puţin adânciţi în orbite şi fruntea era brăzdată de cute adânci, care la mânie se închideau.

Boala sa era vădită de pătura pe care o pusese peste genunchi şi de farmacia alcătuită din sticluţe şi cutii, de pe măsuţa din dreapta sa.

— N-am voie să mă enervez, se plânse el. Medicul mi-a interzis categoric să mă enervez. A nu te enerva! A spus bine el. Dacă ar avea o crimă în familie, s-ar enerva şi el. Vă rog! Totuşi, într-adevăr este prea mult pentru un om… Mai întâi moartea lui Richard, apoi relatările despre înmormântarea sa şi testamentul. Şi ce fel de testament! Şi ca un moment culminant, sărmana Cora este ucisă cu un topor! Cu un topor! Doamne! În ziua de azi nici un om nu mai este sigur pe viaţa sa, peste tot mişună doar gangsterii. Departe am mai ajuns! Unde va ajunge nefericita noastră ţară?

Domnul Entwhistle cunoştea acest refren. Aceeaşi întrebare i-au pus-o şi lui, cel puţin o dată, mai devreme sau mai târziu, de douăzeci de ani, toţi clienţii săi, şi el îşi făcuse o obişnuinţă din a răspunde cu vorbe evazive, liniştitoare.

Dar Timothy nu se lăsă atât de uşor liniştit.

— Priviţi şi dumneavoastră unde am ajuns: Nu se mai poate găsi nici un grădinar onest, nici un servitor! Săraca Maude trebuie să se chinuie de moarte în bucătărie… De altfel, acum mi-a venit în minte, dragă Maude, că astăseară s-ar potrivi bine la limbă-de-mare o budincă cu frişcă. Eu

trebuie să-mi păstrez forţele, spune doctorul Barton. Unde am rămas? Ah, da… la Cora. Este groaznic pentru un om, când trebuie să audă că sora sa… Draga sa soră… A fost ucisă. Timp de douăzeci de minute am avut palpitaţii. Trebuie să rezolvaţi totul pentru mine, domnule Entwhistle. Nu pot să asist la întrunirea comisiei de constatare a decesului sau să mă interesez de ceea ce a rămas moştenire de la Cora. Cel mai bine ar fi să uit toată povestea. Ce se întâmplă, de altfel, cu partea de moştenire a Corei? Totuşi îmi revine mie?

Maude a murmurat ceva despre strângerea mesei şi a părăsit camera.

Timothy se întinse pe spate în fotoliu şi spuse:

— Întotdeauna este bine dacă nu-s de faţă femeile. Acum putem vorbi despre afaceri fără întreruperi deranjante.

— Capitalul al cărui uzufruct trebuia să-l primească Cora, a explicat avocatul, se va împărţi în mod egal între dumneavoastră, nepoţii şi nepoatele pe care îi aveţi.

— Dar cum de este posibil aşa ceva? Timothy se înroşise, ca un curcan, de mânie. Eu îi eram ei cel mai apropiat, totuşi, ca unicul frate rămas în viaţă.

Domnul Entwhistle i-a explicat pe îndelete dispoziţiile testamentului lăsat de Richard şi îi reaminti că el îi trimisese deja o copie a testamentului.

— Ah, nu înţeleg nicidecum acest jargon juridic, a ripostat Timothy morocănos. Voi, avocaţii! N-a vrut să-mi intre în cap, când Maude a venit acasă şi mi-a explicat testamentul în linii mari. Am crezut că ea a auzit greşit. Şi aşa, femeile nu pot gândi clar. Maude este cea mai bună femeie din lume, dar nu înţelege mai nimic când este vorba de bani. Cred că nu i-a fost niciodată clar că noi ar fi trebuit să părăsim această proprietate, dacă Richard n-ar fi murit acum. Obligatoriu! Însă acum totul este bine… Asta e o mare uşurare. Putem să renovăm casa, putem să angajăm doi grădinari cu adevărat vrednici – cu bani suficienţi, se

găsesc ei – şi să plantăm grădina de trandafiri. Şi… Unde am rămas?

— La planurile de viitor.

— Ah, da… Da, fireşte, dar nu vreau să vă plictisesc cu acestea. Ceea ce m-a îmbolnăvit cu adevărat – chiar grav, au fost dispoziţiile testamentului lui Richard.

— Aşa? N-au corespuns aşteptărilor dumneavoastră?

— Asta pot s-o spun, desigur! Considerasem firesc, ca după moartea lui Mortimer, Richard să-mi lase totul mie.

— V-a sugerat el vreodată aşa ceva?

— Nu în mod expres. Richard a fost întotdeauna foarte rezervat. Totuşi, el a venit aici din proprie iniţiativă, la puţin timp după moartea lui Mortimer, pentru a discuta cu mine chestiuni de familie. El vroia să audă părerea mea despre tânărul George, cele două nepoate ale noastre şi soţii lor… N-am putut să-i spun multe. Sunt un om foarte bolnav şi deja de mult nu mai ies din casă; Maude şi cu mine nu vizităm pe nimeni. Aceste tinere doamne! Nu înţeleg cum se poate face o căsătorie în chip atât de nesăbuit! Şi fireşte, am crezut că el o să-mi transmită, în calitate de cap de familie, după moartea sa, dreptul de a dispune de avere. La urma urmelor, sunt totuşi un Abernethie… Ultimul Abernethie!

Din cauza enervării, Timothy a aruncat pătura şi s-a ridicat în picioare, drept ca o lumânare. Toate semnele de slăbiciune şi de boală dispăruseră şi domnul Entwhistle găsi că el era sănătos tun, chiar dacă din cale-afară de nervos. Mai mult, avocatului experimentat i se păru că Timothy, dintotdeauna, a nutrit o invidie ascunsă faţă de fratele său, Richard. Tocmai pentru că amândoi semănau atât de mult, Timothy s-a simţit mereu ofensat de tăria de caracter şi de priceperea în afaceri a fratelui său. Când Richard a murit, Timothy a triumfat la gândul că el acum, în fine, putea să hotărască asupra destinului altor oameni.

Totuşi Richard Abernethie i-a refuzat această putere. Intenţionase Richard aceasta de la început sau s-a

răzgândit mai târziu?

Se auzi un miorlăit sonor de pisică şi Timothy sări brusc de pe scaun, se repezi la fereastră, o deschise cu furie şi strigă:

— Încetaţi, bestiilor! Apoi luă o carte groasă şi o aruncă după ele. Dobi-toace oribile, a mormăit el, întorcându-se lângă vizitatorul său. Distrug straturile de flori şi nu pot să suport deloc acest mieunat afurisit!

Maude se întoarse în cameră şi declară energică:

— Cred, dragule, că domnul Entwhistle a stat suficient cu tine, acum trebuie să te odihneşti. Dacă ai discutat totul cu dânsul…

— Da, am discutat. Deci, las totul în seama dumneavoastră, Entwhistle. Comunicaţi-mi, vă rog, dacă a fost găsit individul… la momentul potrivit!

Hercule Poirot, arătă, invitându-l, un fotoliu aşezat lângă cămin. În cealaltă parte a camerei era o masă acoperită, pentru două persoane. Domnul Entwhistle se aşeză, oftând.

— V-aţi întors azi-dimineaţă din călătorie? Întrebă Poirot.

— Da. Deja v-am spus la telefon toată chestiunea; din păcate, este o poveste încurcată.

— Atunci aşteptăm cu aceasta până după masă… Georges!

Vrednicul Georges aduse într-un şerveţel pateu de ficat de gâscă cu felii de pâine prăjită.

— Pateul îl mâncăm aici, lângă cămin, propuse Poirot. După aceea ne aşezăm la masă.

După mai bine de o jumătate de oră, domnul Entwhistle se lăsă să cadă într-un scaun confortabil, cu spetează şi oftă mulţumit:

— Ştiţi să trăiţi, Poirot, spuse el. Cu adevărat franţuzeşte.

— Eu sunt belgian, dar în ce priveşte remarca dumneavoastră este justă. Unuia ca mine, aflat la această vârstă, bucuriile culinare au rămas cam unica plăcere. Şi din fericire, eu am un stomac excelent.

Începură cu o „Sole Véronique”, apoi au mâncat „Escalope de veau à la Milanaise” şi au trecut la „Poire flambée” cu

îngheţată. La toate acestea au băut un Pouilly-Fuisé şi un Corton, iar apoi a fost aşezat lângă domnul Entwhistle un pahar cu un excelent vin de Porto, căruia nu-i plăcea vinul de Porto, dar sorbea încetişor dintr-o cremă de cacao.

— Nu ştiu, şopti domnul Entwhistle, încă savurând amintiri, cum de reuşiţi să aveţi un asemenea şniţel. Pur şi simplu se topeşte în gură.

— Am un prieten, un măcelar din Franţa, căruia i-am putut fi de ajutor într-o mică chestiune familială. Din recunoştinţă, el are de atunci grijă de stomacul meu.

— O chestiune familială, oftă domnul Entwhistle. Doream să nu-mi fi adus aminte de asta… Tocmai mă simţeam atât de bine.

— Savuraţi plăcuta senzaţie încă puţin, dragă prietene. Bem mai întâi încă o ceşcuţă de Mokka, la aceasta un coniac, şi apoi, dacă digestia vă prieşte, puteţi să-mi povestiţi totul.

Bătea de 9,30, când domnul Entwhistle s-a mişcat în fotoliul său. Sosise momentul psihologic. Nu-i mai era neplăcut să vorbească de grijile sale; dimpotrivă, acum ardea de dorinţa de-a o face.

— Nu ştiu, începu el, dacă nu trebuie să mă consider eu însumi un nepriceput. În orice caz, chiar că nu văd nici o soluţie. Vă voi relata în amănunt întreaga chestiune şi aş vrea să aflu părerea dumneavoastră. Ca jurist bătrân şi experimentat, nu i-a fost deloc greu să redea evenimentele clar şi desluşit; n-a uitat nici un amănunt important şi nu a adăugat nimic inutil.

Domnul în vârstă, mic de statură, cu capul în formă de ou, care ascultase atent, ştia să aprecieze just această manieră de relatare, şi, mai întâi, nu puse nici o întrebare, când avocatul a terminat; părea a se gândi la cele auzite.

În cele din urmă spuse:

— Înţeleg. Bănuiţi că prietenul dumneavoastră, Richard Abernethie, a fost ucis. Această bănuială sau presupunere se bazează doar pe o observaţie… pe remarca făcută de

doamna Cora Lansquenet după înmormântare. Dacă este lăsată la o parte această remarcă, atunci într-adevăr, nu mai rămâne nimic. Faptul că doamna Cora a fost ucisă a doua zi, după ce a făcut această remarcă, poate fi o pură întâmplare. De acord că domnul Richard Abernethie a murit subit, însă un medic renumit, care-l cunoştea bine, l-a tratat şi acest medic nu a avut nici o bănuială, el a eliberat fără ezitare certificatul de deces. Încă ceva: Richard Abernethie a fost incinerat sau înmormântat?

— Incinerat, după dorinţa sa.

— Asta înseamnă că un al doilea medic trebuia să semneze certificatul de deces… Ceea ce n-a fost greu de fel. Şi aşa ajungem la cel mai important aspect, la ce-a spus Cora Lansquenet. Aţi fost acolo şi aţi auzit. Ea a spus: „Dar el a fost ucis, totuşi, nu?”

— Da.

— Şi hotărâtor este faptul că dumneavoastră credeţi că ea ar fi spus adevărul?

Avocatul a ezitat o clipă, apoi răspunse:

— Da, cred.

— De ce? Poate că aţi avut în adâncul sufletului un sentiment nesigur, din pricina morţii lui Richard?

Avocatul dădu din cap.

— Nu, câtuşi de puţin.

— Atunci este doar din cauza ei… Din cauza Corei. Aţi cunoscut-o bine?

— N-am mai văzut-o deloc de… de peste douăzeci de ani.

— Aţi fi recunoscut-o, dacă aţi fi întâlnit-o pe stradă?

Domnul Entwhistle se gândi.

— Cred că pe stradă aş fi trecut pe lângă ea fără s-o recunosc. Când am văzut-o ultima dată, era o fetişcană zveltă şi acum era o bătrână corpolentă. Cum a stat în faţa mea la înmormântare, am recunoscut-o imediat; îşi aranjase părul la fel ca înainte, lăsat pe frunte şi tăiat în linie dreaptă, şi te privea de sub acest breton ca un animal sfios.

Avea şi un fel agitat, caracteristic de a vorbi, obişnuind să lase capul într-o parte, înainte de-a debita idei bizare.

— Şi pentru că ea credea că Richard Abernethie ar fi fost ucis… Şi-a făcut imediat cunoscută această părere.

Domnul Entwhistle întrebă surescitat:

— Deci credeţi că el a fost ucis?

— Nu, nu, dragă prietene, atât de departe nu putem merge. Noi am căzut de acord că doamna Cora credea că el ar fi fost ucis; ea era sigură că el a fost omorât. Acum spuneţi, vă rog: când ea a rostit asta, a existat printre cei prezenţi aşa ceva, ca o indignare generală?

— Da.

— Şi apoi ea s-a fâstâcit, s-a încurcat, s-a dezis de versiunea ei şi a spus, atât cât vă amintiţi, ceva cam aşa: „Însă, m-am gândit… Din ceea ce-mi spusese el…”

Avocatul aprobă, dând din cap:

— Am dorit să-mi aduc aminte cât mai bine, totuşi sunt destul de sigur că ea a folosit cuvintele „el mi-a spus…”

— Şi cu aceasta, chestiunea a fost aplanată şi toţi vorbeau despre altceva? Vă puteţi aminti dacă, după remarca făcută de Cora, cineva dintre cei prezenţi s-a schimbat la faţă în vreun fel… Sau să spunem… Arăta neobişnuit?

— Nu.

— Şi în ziua următoare Cora a fost ucisă şi dumneavoastră v-aţi gândit dacă aici n-ar exista ceva ca o cauză şi efect?

Avocatul răspunse cu o întrebare:

— Presupun că aceasta vi se pare de necrezut?

— Deloc, a replicat Poirot. Dacă prima presupunere este justă, atunci este logic. Richard Abernethie a fost ucis, totul a mers minunat… Deodată, însă, se află că cineva ştie adevărul. Deci este cu totul firesc şi necesar ca acest cineva să fie adus cât mai repede cu putinţă la tăcere.

— Atunci consideraţi că este vorba de o crimă?

Poirot răspunse gânditor:

— Mon cher, la fel ca şi dumneavoastră sunt de părere că acest caz trebuie cercetat. Aţi făcut deja paşi în această

privinţă? V-aţi adresat cumva poliţiei?
— Nu. Domnul Entwhistle clătină din cap. Consider că aceasta nu ne-ar fi fost de prea mare folos. Eu sunt reprezentantul familiei. Dacă Richard Abernethie a fost ucis, atunci aceasta putea să se întâmple doar într-un fel.
— Cu otravă?
— Desigur. Şi cadavrul a fost incinerat. Deci nu mai este posibilă nici o dovadă. Şi de aceea am venit la dumneavoastră, Poirot.
— Cine era în casă când a murit?
— Un servitor bătrân care era de ani de zile în serviciu la el, apoi o bucătăreasă şi o fată în casă. Prin urmare, ar fi trebuit ca unul dintre aceştia să…
— Oh, nu mă zăpăciţi! Chiar dacă Cora ştia că Richard Abernethie a fost ucis, ea şi-a retras imediat vorbele, spunând: „Cred că aveţi perfectă dreptate.” Astfel ea trebuie să fi vizat pe cineva din familie; cineva pe care chiar şi cel ucis n-ar fi vrut să-l învinovăţească. Altminteri, Cora, care-şi iubea fratele foarte mult, n-ar fi fost de acord ca asasinul să fie lăsat în pace. Nu sunteţi de aceeaşi părere?
— Şi eu am bănuit asta… Mărturisi domnul Entwhistle. Dar cine din familie ar fi avut posibilitatea…
Poirot îl întrerupse:
— Dacă este vorba de otravă, există multe posibilităţi. S-ar putea să fi fost un narcotic, dacă el a murit în somn şi n-au existat nici un fel de simptome suspecte. Probabil că lui i s-au recomandat de către medic anumite narcotice.
— În orice caz, spuse domnul Entwhistle, „acest cum” abia dacă mai este hotărâtor, nu-l vom putea dovedi niciodată.
— În cazul lui Richard Abernethie nu, însă uciderea Corei Lansquenet este cu totul altceva. Dacă noi ştim mai întâi „cine”, atunci ar urma să obţinem şi dovada. Îl privi pătrunzător pe domnul Entwhistle şi adăugă: Şi dumneavoastră i-aţi întrebat pe toţi…?
— Am vrut mai întâi să stabilesc cine nu intră în discuţie. Mă înfior la gândul că un membru al familiei Abernethie ar

putea fi asasinul. Pur şi simplu nu vreau să concep aşa ceva. Am sperat că printr-o serie de întrebări, aparent întâmplătoare, să scot de sub bănuială câţiva membrii ai familiei. Cine ştie, poate chiar pe toţi. În acest caz, Cora n-ar fi avut dreptate cu presupunerea şi ucigaşul ei ar putea să fie o haimana. Prima întrebare pe care mi-am pus-o a fost: „Ce-au făcut unii membrii ai familiei în ziua în care a fost ucisă Cora Lansquenet?”

— Eh bien, întrebă Poirot, ce au făcut?

Domnul Entwhistle îşi drese glasul.

— George Crossfield a fost la curse în Hurst Park. Rosamund Shane a făcut târguieli în oraş, soţul ei a avut o întâlnire de afaceri în legătură cu drepturile de reprezentaţie a unei piese. Susan şi Gregory Banks au stat toată ziua acasă. Timothy Abernethie, care este bolnav, a fost la reşedinţa sa din Yorkshire şi soţia sa a condus singură automobilul de la Enderby către casă.

Hercule Poirot dădu din cap meditativ.

— Şi totul se confirmă?

— Nu ştiu, Poirot. George poate să fi fost la curse, dar nu cred. El se lăuda că a câştigat la doi cai. Când l-am întrebat de numele lor, mi i-a numit imediat, fără să ezite. Cum am aflat ulterior, s-a mizat foarte mult pe cei doi cai în ziua aceea şi unul, într-adevăr, a ieşit învingător, celălalt însă, deşi un favorit, nu s-a clasat nicidecum.

— Foarte interesant. Avea mare nevoie de bani acest George în momentul morţii unchiului său?

— După părerea mea, foarte urgentă. N-am nici o dovadă în acest sens, dar sunt aproape convins că el a pierdut prin speculaţii banii clienţilor şi că descoperirea acestei situaţii era iminentă.

— Şi ceilalţi? Întrebă Poirot.

— Rosamund este o păpuşă fără minte. Nu pot să-mi închipui că ea putea s-o lovească pe Cora în cap cu un topor. Soţul ei, actorul Michael Shane, fără să fie un cetăţean ireproşabil, este desigur foarte ambiţios şi

exagerat de vanitos, dar, în fond, ştiu puţine despre el. N-am avut nici o ocazie de a-l bănui de vreo crimă violentă sau de o omucidere prin otrăvire, pusă la cale cu grijă. Însă, înainte de a mă convinge că el a făcut în acea după-amiază ceea ce susţine, nu pot să-l şterg de pe lista suspecţilor.

— Şi sigur că soţia sa nu intră în discuţie?

— Nu, nu. Ce-i drept, ea este de o placiditate uimitoare – dar agitând un topor, nu pot să mi-o închipui, cum am mai spus – este o fiinţă deosebit de delicată!

— Şi frumoasă! Interveni Poirot, zâmbind cinic. Şi cealaltă nepoată?

— Susan? Ea este cu totul altfel decât Rosamund – este foarte dinamică. Ea şi soţul au fost toată ziua acasă. Am susţinut, ceea ce nu este adevărat, că aş fi încercat în după-amiaza respectivă să vorbesc cu ei la telefon, după care Gregory a declarat cu o grabă nefirească că aparatul ar fi fost defect.

— Va să zică, tot nici o dovadă. Nu puteţi să-i excludeţi pe cei cinci, cum aţi sperat. Şi cum s-a desfăşurat vizita dumneavoastră la generaţia mai vârstnică?

Avocatul descrise amănunţit vizita sa la Timothy şi Maude şi Poirot a prezentat concis rezultatul:

— Doamna Abernethie are, prin urmare, înclinaţii pentru tehnică şi se pricepe la motoare de automobil, iar domnul Abernethie nu este atât de bolnav, cum pretinde. Face plimbări şi este capabil de fapte energice, aşa cum aţi constatat. Este un tip egoist şi l-a invidiat pe fratele său din cauza succeselor sale şi a caracterului său superior. Şi ce este cu cea de-a şasea moştenitoare?

— Helen? Este văduva lui Leo Abernethie şi pe ea n-am bănuit-o nici un moment. În afară de aceasta, nevinovăţia sa este uşor de dovedit: ea era la Enderby şi trei servitori se aflau acolo, în casă.

— Eh bien, dragă prietene, spuse Poirot. Prin urmare, ce doriţi de la mine?

— Aş vrea să aflu adevărul, Poirot. Ştiu că dumneavoastră nu mai acceptaţi nici un caz, dar vă rog să faceţi o excepţie. Socotiţi aceasta, vă rog, doar ca o afacere, voi avea grijă să primiţi onorariul.

Poirot se apără zâmbind.

— Bani… Dar trebuie să mărturisesc că mă interesează cazul. De aceea mă voi ocupa de el. Doar un lucru, dragă prietene, puteţi să-l faceţi mai bine decât mine, anume să-l căutaţi pe medicul care l-a tratat pe domnul Richard Abernethie; cred că el vă va vorbi mai deschis decât mie. Întrebaţi-l despre boala pe care a avut-o domnul Abernethie, încercaţi să aflaţi ce medicamente a luat când a murit şi cu puţin mai înainte. Mai aflaţi dacă Richard Abernethie şi-a mărturisit vreodată în faţa lui teama că ar putea fi otrăvit. De altfel, este oare domnişoara Gilchrist foarte sigură că el a folosit în discuţia cu sora sa cuvântul „otrăvit”?

Domnul Entwhistle se gândi.

— Ea folosea cuvântul… Dar seamănă acelor martori care încurcă adesea cuvintele rostite, de fapt pentru că este convinsă că a reţinut sensul corect. Să zicem că Richard ar fi spus că el s-ar teme să nu fie ucis, iar domnişoara Gilchrist putea să se fi gândit la otravă, numai pentru că o mătuşă de-a ei credea că ar fi fost gata să moară din cauza mâncării otrăvite. Dar eu pot să mai discut încă o dată cu ea despre aceasta.

— Da, sau o voi face eu, spuse Poirot şi apoi adăugă cu vocea schimbată: De altfel, v-aţi gândit măcar o dată, dragă prietene, că domnişoara Gilchrist a dumneavoastră ar putea fi în vreo primejdie?

— Domnişoara Gilchrist în primejdie? Doamne! Agitat, domnul Entwhistle se înclină puţin. Credeţi cu adevărat?

Poirot dădu din cap necăjit.

— Şi încă cum. Cora şi-a exprimat bănuiala ei în ziua înmormântării. Asasinul se va întreba dacă ea a mai vorbit cu cineva despre aceasta. Şi omul cu care ea ar fi putut să

discute este domnişoara Gilchrist, mai ales. Cred, mon cher, că ar fi mai bine să nu fie lăsată singură în casă.

— Susan voia să plece acolo pentru a arunca o privire printre lucrurile Corei.

— Ah, aşa… Ah, aşa… Acum, dragă prietene, faceţi ce v-am spus. Şi comunicaţi-i, vă rog, doamnei Helen Abernethie că poate voi veni la Enderby. De acum încolo mă ocup eu însumi de toate.

Şi Poirot îşi răsuci mustaţa foarte energic.

Domnul Entwhistle îl observă gânditor pe dr. Larraby.

— Aş dori să discut cu dumneavoastră într-o chestiune foarte delicată, începu el. Poate că veţi fi jignit, dar sper că nu. Totuşi sunteţi un om inteligent. Este vorba de clientul meu, de domnul Abernethie, care a murit, şi îmi permit a vă întreba foarte deschis dacă sunteţi absolut sigur că a avut o moarte naturală.

Dr. Larraby întoarse surprins faţa lui roşie, blajină, către avocat.

— Ce înseamnă asta? Desigur că el a avut o moarte naturală. Din moment ce am eliberat certificatul de deces! Dacă aş fi avut vreo îndoială…

Domnul Entwhistle îl întrerupse politicos:

— Bineînţeles, bineînţeles. Vă asigur că nu mi-aş fi permis niciodată să presupun contrariul. Însă mi-ar place – având în vedere zvonurile care circulă – să am confirmarea dumneavoastră categorică…

— Zvonuri? Ce fel de zvonuri?

— Nu se ştie niciodată, cum şi unde se nasc asemenea clevetiri, minţi domnul Entwhistle. După părerea mea, ar trebui să se pună capăt pentru totdeauna unor asemenea zvonuri, printr-o lămurire competentă.

— Abernethie a fost un om bolnav. El avea o afecţiune care, credeam eu, îi va provoca moartea în cel puţin doi ani. Mărturisesc că nu m-am aşteptat să moară atât de curând, sau mai corect spus, nu aşa subit. Dar întotdeauna există factori individuali care nu pot fi anticipaţi.

— Înţeleg şi desigur că nu mă mai îndoiesc de diagnosticul pe care l-aţi pus. Domnul Abernethie era – s-o spunem ca într-o dramă – condamnat la moarte. Aş vrea să-mi confirmaţi, dacă ar fi posibil ca un om, care ştie sau bănuieşte că zilele îi sunt numărate, să-şi scurteze viaţa din proprie iniţiativă? Sau dacă altcineva ar putea să facă asta pentru el?

Dr. Larraby s-a încruntat.

— Credeţi că a fost o sinucidere? Richard Abernethie nu era un asemenea om.

— Înţeleg. Deci, puteţi să mă asiguraţi, din punct de vedere medical, că o asemenea bănuială este nefondată?

Medicul se frământă, vădit indispus.

— N-aş vrea să folosim cuvântul „nefondat”. El a murit în somn, ceea ce se întâmplă adesea. Nu a existat nici un motiv pentru a presupune sinuciderea. Dacă, de fiecare dată, când un om grav bolnav moare în somn, s-ar dori efectuarea unei autopsii…

Faţa medicului se înroşi intens şi domnul Entwhistle se grăbi să-l liniştească:

— Bineînţeles. Dar dacă ar exista dovezi, dovezi de care nu aveţi cunoştinţă? Dacă el, de pildă, ar fi spus cuiva…

— Să fi făcut vreo aluzie că el era obsedat de ideea sinuciderii? Să fi făcut el aceasta? Ar fi extrem de surprinzător!

— Dar dacă el ar fi… Eu vorbesc pur ipotetic – ce-ar fi putut să-i provoace moartea? Ce medicament, adică?

— Mai multe. Ar fi fost posibil vreun narcotic. El nu prezenta nici un simptom de otrăvire cu acid prusic.

— Lua somnifere?

— Da, i-am prescris Sedormid, o substanţă inofensivă şi cu efecte verificate. Nu lua în fiecare seară şi primea la momentul respectiv doar o mică cutie cu tablete.

— Şi ce i-aţi mai prescris?

— Diverse: un medicament care conţine în doză mică morfină, pe care îl luă când avea dureri mari; apoi capsule

cu vitamine… Un preparat pentru digestie…

Domnul Entwhistle îl întrerupse.

— Capsule cu vitamine? Cred că şi mie mi-au fost prescrise o dată; capsule gelatinoase, mici, rotunde?

— Da, ele conţin adexolină.

— S-ar putea introduce în aceste capsule şi altceva?

— Vreţi să spuneţi, ceva cu efect mortal? Medicul era tot mai uimit. Dar la aceasta nu s-ar fi gândit niciodată, totuşi, un om… Ce vreţi să spuneţi de fapt, domnule Entwhistle? Vă gândiţi la crimă?

— La ce mă gândesc nu este aşa de important – aş vrea să ştiu doar ce a fost posibil, îl lămuri domnul Entwhistle, obosit. Eu nu am nici o dovadă. Domnul Abernethie este mort – şi omul cu care el a vorbit este de asemenea mort. Totul este doar un zvon… Un zvon vag, şi eu aş vrea să-i pun capăt. Dacă îmi daţi asigurări că a fost imposibil ca Abernethie să moară otrăvit, atunci ar fi pentru mine de-a dreptul o satisfacţie, v-o spun, mi-aţi lua o povară grea de pe suflet.

Medicul se ridică şi se plimbă de colo până colo prin cameră.

— Din păcate, nu vă pot face pe plac, spuse el în cele din urmă. Aş vrea, aş putea. Uleiul de ricin se poate extrage cu uşurinţă din capsulă şi înlocui cu nicotină pură sau altceva. Sau cineva ar fi putut să-i introducă ceva în mâncare sau în băuturile sale. Deci, chestiunea se pune cam în felul următor, domnule Entwhistle: cineva afirmă – o femeie, probabil – că Abernethie ar fi spus că s-ar urmări uciderea sa. Am dreptate?

Încolţit, domnul Entwhistle dezvălui, în cele din urmă, ceea ce spusese Cora la înmormântare. Faţa doctorului Larraby se lumină.

— Dar, dragă prietene, asta poate, totuşi, să nu însemne chiar nimic. Femeile la o anumită vârstă sunt dornice de senzaţional, schimbătoare, nu prea de nădejde, vorbesc cât e ziua de lungă.

Domnul Entwhistle îl luă pe medic în nume de rău că voia să termine atât de superficial cu această chestiune şi spuse, ridicându-se:

— Se poate să aveţi dreptate, dar din păcate noi nu mai putem s-o îndreptăm, pentru că a fost omorâtă.

— Ce? Omorâtă? Dr. Larraby avea aerul că s-ar îndoi de judecata avocatului.

— Probabil că aţi citit în ziare: Doamna Lansquenet din Lytchett St. Mary, în Berkshire.

— Am citit asta, dar n-am bănuit că ea se înrudea cu Richard.

Dr. Larraby era profund neliniştit.

Când domnul Entwhistle s-a întors la Enderby, a vorbit cu Lanscombe. Mai întâi îl întrebă pe bătrânul majordom de planurile sale.

— Doamna Helen m-a rugat să rămân aici până când se vinde casa, sir, şi o fac, fireşte, cu cea mai mare plăcere. Noi toţi o preţuim pe doamna Helen tare mult. El oftă. Sunt foarte trist, dacă pot să spun asta, sir, că vila va fi vândută. Am stat aici cu domnul Richard de la…

— Ştiu, îl întrerupse domnul Entwhistle, această lume nouă nu mai înseamnă nimic pentru noi, holteii bătrâni. Am dorit ca măcar să-l fi văzut mai des pe vechiul meu prieten înainte de moarte. Oare ce-a făcut în ultimele luni?

— Nu mai era cel de dinainte, sir. De la moartea domnului Mortimer s-a schimbat complet.

— Da, era distrus. Şi apoi, era atât de bolnav şi oamenii bolnavi au câteodată idei ciudate. Aş putea să-mi imaginez că domnul Abernethie suferea o asemenea transformare în ultima perioadă, cu puţin înaintea morţii. N-a vorbit vreodată de duşmani şi că cineva i-ar fi vrut răul? N-a crezut chiar că i s-ar fi pus ceva în mâncare?

Bătrânul Lanscombe îl privi uluit – uluit şi ofensat.

— Nu pot să-mi aduc aminte de aşa ceva, sir.

Fără a lăsa să se observe ceva, domnul Entwhistle a schimbat tema.

— Cu puţin înainte de moartea sa, au fost aici în vizită nepotul său şi cele două nepoate cu soţii lor, nu-i aşa?

— Desigur, sir.

— S-a bucurat de aceste vizite, sau era dezamăgit?

Lanscombe deveni circumspect, în ţinuta sa era vizibilă o crispare.

— Aceasta nu pot s-o spun cu adevărat, sir.

— Cred că puteţi, zău, îl contrazise prietenos domnul Entwhistle. Vreţi să spuneţi, desigur, că nu aveţi căderea de-a vă exprima părerea despre aceste chestiuni. Dar există situaţii deosebite, când trebuie să se reprime întrucâtva simţul bunei-cuviinţe. Am fost unul din cei mai vechi prieteni ai stăpânului dumneavoastră. De aceea, vă rog să răspundeţi la întrebările mele ca persoană privată, pur personal, nu ca majordom.

Lanscombe tăcu un moment, apoi zise:

— Este doar părerea mea strict personală.

— Da, da, pe aceasta aş dori s-o ascult.

— Stăpânul meu era foarte dezamăgit de domnul George… El sperase, cred, ca domnul George să semene cu domnul Mortimer. Dar domnul George nu aduce, dacă pot să spun aşa, în nici o privinţă cu domnul Mortimer.

Lanscombe se opri o clipă, apoi continuă:

— După aceasta au venit tinerele doamne cu soţii lor. De doamna Susan i-a plăcut imediat – o tânără drăguţă şi spirituală, dar, după părerea mea, stăpânul meu nu-l putea suporta pe soţul ei. Tinerele fac adesea, în zilele de azi, o alegere curioasă.

— Şi celălalt cuplu?

— Despre acesta nu pot să spun prea multe. O pereche tânără, simpatică şi plăcută la înfăţişare. Cred că stăpânului meu îi plăcea să-i vadă aici… Dar…

Bătrânul ezita.

— Înţeleg. După aceste vizite, domnul Abernethie a călătorit… Întâi la fratele său şi apoi la sora sa, doamna Lansquenet.

— N-am ştiut asta, sir. Cred că vă referiţi la ceea ce el a pomenit doar, că ar pleca la domnul Timothy şi apoi într-o localitate cu numele St. Mary, cu încă un cuvânt după acesta.

— Exact. Vă amintiţi ceva din ce-a spus după reîntoarcerea sa?

Lanscombe se gândi.

— Nu, sir. Fireşte, el era bucuros să fie din nou acasă. Călătoriile şi vizitele l-au istovit… Asta a spus el, asta o ştiu încă.

— Şi altceva nimic?

Lanscombe îşi încreţi fruntea.

— Stăpânul meu obişnuia… Da, să vorbească cu el însuşi… Înţelegeţi ce vreau să spun… El vorbea către mine şi, totuşi, mai mult lui însuşi, adesea, abia observa că eram acolo, pentru că mă cunoştea aşa de bine.

— Vă cunoştea şi avea încredere în dumneavoastră.

— Dar îmi aduc aminte doar vag, ce rostea… Ceva cam aşa, că el n-ar pricepe ce-ar face acesta cu banii, făcând aluzie, cu aceste vorbe, la domnul Timothy, bănuiesc. Şi apoi spunea ceva despre femei, care pot fi în nouăzeci şi nouă de cazuri stupide, dar în cei de-al o sutălea deosebit de abile. Ah, da, şi apoi spunea: „Se poate discuta ceea ce într-adevăr gândeşti doar cu oameni din aceeaşi generaţie, căci ei nu se gândesc, cum fac cei tineri, doar să contrazică”. Şi mai târziu zicea, dar nu ştiu în legătură cu ce: „Nu este cuviincios să atragi în cursă semeni de-ai tăi, dar nu ştiu ce altceva ar trebui să fac”. Este posibil, sir, să se fi gândit în acest caz la ajutoarele grădinarului – tocmai se furaseră piersici din grădină.

Domnul Entwhistle nu credea că Richard se gândise la ajutoarele grădinarului. După ce puse alte câteva întrebări lui Lanscombe, îi dădu voie să plece şi căzu pe gânduri. Nu aflase nimic, căci nimic înseamnă ceea ce nu introdusese încă în înşiruirea deducţiilor sale. Dar existau, oricum, unele puncte relevante: Nu era cumnata sa, Maude, ci sora

sa, Cora, cea la care se referise Richard, când a făcut remarca despre femeile care pot fi stupide, dar şi abile. Şi ei îi mărturisise ceva ce ea numise „a face aluzie”. Şi cui, oare, i-a întins el o capcană? După ce reflectă un timp la cât de multe trebuia să-i spună Helenei, se hotărî să-i destăinuie totul.

Se plimbau agale pe terasă şi el îi mulţumi mai întâi pentru faptul că ea a făcut ordine printre lucrurile personale ale lui Richard şi a avut grijă de gospodărie. Apoi îi spuse:

— Aş vrea să vă întreb dacă aţi putea să rămâneţi aici până se vinde casa. Sau v-ar fi prea incomod?

— Nu, chiar îmi convine foarte mult. N-aş putea să plec înainte de luna mai în Cipru şi aici mă simt mai bine decât la Londra. Cum ştiţi, iubesc această casă. Şi Leo a iubit-o, pentru noi a fost o perioadă fericită, când eram aici, împreună.

— Am un motiv precis pentru a vă ruga să rămâneţi aici: un prieten de-al meu, Hercule Poirot…

Helen îl întrerupse tulburată:

— Hercule Poirot? Atunci credeţi că…

— Ştiţi cine este?

— Da. Prieteni de-ai mei… Dar am crezut că a murit.

— O, nu, este foarte vioi. Fireşte, nu cu tinereţea de altădată.

— Nu, nu mai poate fi tânăr.

Ea vorbea mecanic. Faţa îi era palidă şi crispată, şi cu vizibilă dificultate, adăugă: Dumneavoastră credeţi, prin urmare, că… Cora a avut dreptate? Că Richard… A fost ucis?

Domnul Entwhistle îşi uşură inima. Era o plăcere de a face asta faţă de Helen, cu judecata ei limpede, liniştită.

— Poirot, îi povesti el, este un om foarte original, aproape un geniu. El înţelege exact ce vrem noi: certitudinea că toată chestiunea este o poveste stupidă.

— Şi dacă nu este?

— Cum puteţi spune asta? Întrebă domnul Entwhistle cu severitate.

— Nu ştiu. Ceva mă nelinişteşte… Nu ce a spus Cora atunci… Altceva. Am simţit la deschiderea testamentului că… Ceva nu este în regulă.

— Că ceva nu este în regulă? În ce privinţă?

Ea dădu din cap.

— Tocmai asta este, că nu ştiu.

— Credeţi, cumva, că această senzaţie viza pe vreunul din cei prezenţi?

— Da… Cam aşa ceva, dar nu ştiu, cine sau ce… Ah, sună atât de ridicol!

— Deloc. Este interesant… Foarte interesant. Nu sunteţi naivă, Helen. Dacă observaţi ceva, atunci acest „ceva” este foarte important.

— Da, dar nu-mi pot aduce aminte ce era. Cu cât mă gândesc mai mult…

— Nu vă gândiţi! Este complet greşit când cineva vrea să-şi aducă aminte de ceva cu tot dinadinsul. Mai devreme sau mai târziu vă va veni în minte, sigur. Însă atunci să-mi aduceţi la cunoştinţă imediat, vă rog.

— Da.

Capitolul III.

Susan trage la locuinţa Annei Gilchrist.

Anne Gilchrist îşi apăsă energic pe cap pălăria neagră, de fetru, şi-şi ascunse sub bor, cu grijă, o şuviţă de păr cărunt. Întrunirea comisiei de constatare a decesului fusese fixată pentru ora 12 şi era abia 11,20. I se părea că bluza neagră, recent cumpărată, se potrivea bine cu rochia şi pardesiul ei de culoare gri. Desigur că ar fi plecat cu plăcere complet îmbrăcată în negru, dar nu şi-ar fi permis aşa ceva.

Se uită în micul dormitor pus în ordine, pe ai cărui pereţi se aflau acuarele care înfăţişau Brixton Harbour, Polflexan Harbour şi alte peisaje engleze; toate cu semnătura, arcuită cu eleganţă, „Cora Lansquenet”; privirile ei poposiră cu deosebită plăcere asupra acuarelei „Polflexan Harbour”.

Soneria de la intrare o trezi din reverie.

„Doamne, murmură ea, cine poate să fie?”

Părăsi dormitorul şi coborî treptele destul de şubrede. Soneria se auzi din nou, urmată de ciocănituri puternice.

Era nervoasă. Se opri o clipă, apoi îşi spuse să nu fie stupidă şi deschise uşa. O tânără doamnă, îmbrăcată elegant în negru, cu un mic geamantan în mână, stătea pe treptele de la intrare. Când văzu expresia de teamă împietrită pe faţa Annei, se prezentă repede:

— Eu sunt nepoata doamnei Lansquenet… Susan Banks. Dumneavoastră sunteţi probabil domnişoara Gilchrist?

— Doamne, nici n-am bănuit. Intraţi, vă rog, doamnă Banks. Să nu vă loviţi de cuier, ocupă cam mult loc. Aici, înăuntru, vă rog. N-am ştiut că veţi veni la întâlnirea cu comisia de constatare a decesului, altfel v-aş fi pregătit ceva… Cafea sau altceva.

Susan spuse cu însufleţire:

— Mulţumesc, dar nu este nevoie. Îmi pare rău că v-am speriat aşa tare.

— Da, într-adevăr. Este o prostie din partea mea, altfel nu sunt nervoasă şi nici acum nu sunt, de fapt, doar… Poate din cauza convocării în faţa comisiei de constatare a decesului şi a faptului că mă gândesc la atâtea; şi aşa, toată dimineaţa, am fost atât de neliniştită. Chiar cu o jumătate de oră mai înainte a sunat cineva şi abia m-am putut hotărî să deschid. Era o călugăriţă care strângea donaţii pentru copiii orfani. Am fost atât de mulţumită că i-am dat doi şilingi. Dar, vă rog, luaţi loc doamnă… Doamnă…

— Banks.

— Da, fireşte, Banks. Aţi călătorit cu trenul?

— Nu, cu automobilul. Însă şoseaua spre casă mi s-a părut atât de îngustă, că am luat-o pe un drum de ţară care duce la o carieră părăsită, în care am intrat în marşarier.

— Şoseaua este desigur îngustă, pe aici circulă doar puţine maşini, este o regiune izolată. Anne se înfioră puţin când spuse aceasta.

Susan examină camera.

— Draga de ea, biata mătuşă Cora, zise Susan. Mi-a lăsat totul. Ştiţi asta, nu?

— Da, domnul Entwhistle mi-a spus. Bănuiesc că vă veţi bucura de mobilă, totuşi sunteţi de curând căsătorită, cum am auzit, şi mobila este atât de scumpă în zilele de azi. Doamna Lansquenet are unele lucruri foarte drăguţe.

Susan nu era de aceeaşi părere.

— Nu vreau mobila, răspunse ea, o am pe a mea. Voi lăsa să fie pusă la licitaţie – adică, dacă n-aţi dori să luaţi vreo piesă de mobilier – eu cu plăcere v-aş…

Se opri o clipă, puţin stânjenită, totuşi Anne Gilchrist nu era nicidecum încurcată, ea iradia de bucurie.

— Asta, într-adevăr, este foarte drăguţ din partea dumneavoastră, doamnă Banks, foarte drăguţ! Dar eu am propriile mele lucruri la o firmă de expediţie. Şi unele tablouri pe care mi le-a lăsat tatăl meu se află printre acestea. Eu am avut o mică ceainărie, dar apoi a venit războiul şi a trebuit, din păcate, să renunţ la ea. Dar n-am vândut întreg mobilierul, pentru că am sperat mereu că, într-o zi, voi avea din nou propria mea căsuţă. Dacă, într-adevăr, nu v-ar deranja cu nimic, mi-ar face o plăcere teribilă să am această măsuţă decorată. Este atât de plăcută şi buna doamnă Lansquenet servea mereu ceaiul împreună cu mine, la această măsuţă.

Susan privi cu uşoară emoţie masa verde pe care era pictată o bogată viţă de vie sălbatică, de un verde deschis, şi spuse iute că ar fi foarte bucuroasă dacă domnişoara Gilchrist ar accepta-o.

— Vă mulţumesc, doamnă Banks. Mi se pare că sunt pur şi simplu lacomă. Am primit toate tablourile frumoase ale doamnei Lansquenet, ştiţi, şi o minunată broşă de ametist, dar poate că ar trebui să v-o dau înapoi?

— Cum puteţi să vă gândiţi la aşa ceva! În nici un caz!

— Vreţi să vă uitaţi la lucruri? Poate după ce venim de la comisie?

— Aş vrea să rămân două zile pentru a mă uita printre lucruri şi a face ordine.

— Vreţi să înnoptaţi aici?

— Da. Deranjez?

— Dar nu, doamnă Banks, bineînţeles că nu. Schimb aşternutul în patul meu şi pot să dorm bine aici, pe sofa.

— Nu pot să dorm în camera mătuşii Cora?

Anne Gilchrist făcu ochii mari.

— Aceasta… Aceasta nu v-ar supăra cu nimic?

— Credeţi asta pentru că ea a fost ucisă acolo? Dar nu, nu mă deranjează. Sunt rezistentă, domnişoară Gilchrist. Camera este totuşi – cred – este, totuşi, din nou în deplină ordine?

Anne înţelese.

— O, da, doamnă Banks. Am dat aşternutul la curăţat iar doamna Parker şi cu mine am făcut o curăţenie temeinică în cameră. Avem şi destule alte aşternuturi. Vreţi să mergeţi cu mine sus şi să vă uitaţi?

Începu să urce pe scări; Susan o urmă. Camera în care Cora Lansquenet şi-a găsit sfârşitul era curată şi aerisită; şi, în mod ciudat, aici nu stăpânea nicidecum vreo atmosferă sinistră. În cameră exista, ca şi în salonaş, un amestec de mobilă modernă utilitară şi obiecte de lux, decorate cu măiestrie. Era tipic pentru firea veselă a Corei şi lipsa ei de gust. Deasupra căminului atârna o pictură în ulei înfăţişând o fată planturoasă, care tocmai se pregătea să coboare în baie. Susan tresări când o privi cu atenţie şi Anne Gilchrist îi explică:

— Aceasta este o lucrare a soţului doamnei Lansquenet; jos, în sufragerie, sunt multe tablouri de-ale lui.

— Şi unde sunt tablourile personale ale mătuşii Cora?

— În camera mea. V-ar face plăcere să le vedeţi?

Plină de mândrie, Anne îşi arătă comorile.

Susan constată că mătuşa Cora trebuie să fi avut o preferinţă pentru staţiunile balneare de pe malul mării. O, da. Ea a locuit chiar mulţi ani, cu domnul Lansquenet, într-

un mic sat de pescari din Bretania. Bărcile pescarilor sunt atât de pitoreşti, nu sunteţi de aceeaşi părere?

— Evident, murmură Susan. Şi gândea în sinea sa: Mătuşa Cora picta doar într-un stil de carte poştală, penibil de exact, fotografic şi nu s-ar fi mirat dacă totul ar fi fost copiat, de fapt, de pe cărţi poştale.

Totuşi, când a îndrăznit să-şi exprime această bănuială, Anne o contrazise indignată; doamna Lansquenet ar fi pictat „întotdeauna” după natură. O dată chiar a făcut insolaţie pentru că voia să picteze neapărat un subiect atât timp cât lumina era favorabilă.

— Doamna Lansquenet a fost o adevărată artistă, a declarat ea dojenitoare.

Se uită la ceas şi Susan spuse repede:

— Da, acum trebuie să mergem la comisia de constatare a decesului. Este departe de aici? Trebuie să aduc maşina?

Deoarece Anne Gilchrist o asigură că ar fi doar la cinci minute de casă, plecară pe jos.

Domnul Entwhistle, care venise cu trenul, îi ieşi în întâmpinare şi o conduse într-o sală mare a primăriei. Acolo erau prezenţi mulţi străini; dar nu era nimic senzaţional. Identitatea decedatei a fost stabilită, medicii au constatat rănile mortale. Decedata, care probabil era sub influenţa narcoticului, ar fi fost complet ameţită; moartea n-ar fi survenit mai târziu de 4,30. S-a acceptat fără dubii intervalul cuprins între 2 şi 4,30. Anne Gilchrist declară cum găsise cadavrul. Un poliţist şi inspectorul Morton au dat de asemenea declaraţii. După ei a vorbit concis medicul legist şi curând a urmat verdictul comisiei de constatare a decesului: „Crimă comisă de una sau mai multe persoane necunoscute”.

Totul s-a terminat. Când ieşiră afară, la soare, ţăcăniră vreo jumătate de duzină de aparate de fotografiat.

Domnul Entwhistle le conduse pe Susan şi Anne Gilchrist la „King's Arms”, cel mai bun han din sat, unde comandă, într-un separeu, trei prânzuri.

— N-am bănuit că veţi veni, Susan, spuse el. Am fi călătorit împreună.

— De fapt, nici n-am vrut să vin, totuşi am considerat că nu este corect ca nimeni din familie să nu fie prezent. Am telefonat lui George, dar el pretindea că ar fi foarte ocupat; Rosamund are o probă şi unchiul Timothy este prea bolnav. Prin urmare, nu mi-a rămas nimic altceva de făcut.

— Soţul n-a venit?

— El trebuie să verifice nişte socoteli în trista sa prăvălie, pe care acum, slavă Domnului, o poate abandona, răspunse ea şi explică, când văzu privirea mirată a Annei Gilchrist: Soţul meu lucrează într-o farmacie.

Un bărbat care stătea, ca să spunem aşa, în spatele unei tejghele, i se părea lui Anne că nu se potrivea cu eleganţa vădită a Susanei, dar nu-şi pierdu cumpătul şi spuse:

— Ah, aşa! Ca marele nostru romantic, Keats.

— Doar că Greg nu este poet, dădu replica Susan. Avem mari planuri de viitor: un elegant salon de cosmetică şi de înfrumuseţare cu un laborator pentru reţete speciale.

— Asta va fi mult mai drăguţ, spuse Anne aprobator. Aşa ceva ca Elizabeth Arden, care este o contesă autentică, după cum am auzit – sau e vorba de Helen Rubinstein?

Domnul Entwhistle căzu pe gânduri şi Susan îl întrebă ceva de două ori, fără să primească vreun răspuns, după care el se grăbi să-i explice:

— Nu fiţi supărată pe mine, Susan, dar tocmai mă gândeam la unchiul Timothy; îmi fac griji din pricina sa.

— Pentru unchiul Timothy? Eu nu mi-aş face. Nu cred că este într-adevăr bolnav, este pur şi simplu ipohondru.

— Da… Poate să fie aşa. Dar nu din cauza sănătăţii lui îmi fac griji. Este vorba de soţia sa. Se pare că a căzut pe scară şi şi-a fracturat piciorul. Ea trebuie să stea în pat şi unchiul dumneavoastră este disperat.

— Pentru că trebuie şi el măcar o dată, acum, pe neaşteptate, să vadă de ea. Asta-i prinde foarte bine, declară Susan.

— Da… Da… Aici aveţi multă dreptate. Dar va avea biata mătuşă parte de o brumă de îngrijire? Asta este întrebarea.

— Viaţa este, într-adevăr, pentru oamenii mai în vârstă, un iad, fu de părere Susan.

Apoi părăsiră prudenţi hanul, dar reporterii păreau să se fi retras. Abia la intrarea în locuinţa Corei, Susan a fost oprită de mai mulţi reporteri şi a dat, asistată de domnul Entwhistle, declaraţii neutre şi evazive. Apoi, ea şi Anne au intrat în casă, iar domnul Entwhistle s-a întors la „King's Arms” unde-şi luase o cameră. Înmormântarea urma să aibă loc a doua zi.

— Maşina mea se află încă în carieră, spuse Susan, uitasem complet; o voi aduce în sat mai târziu.

Anne îi atrase atenţia îngrijorată:

— Dar nu prea târziu. Totuşi nu veţi ieşi, dacă este întuneric?

Susan o privi zâmbitoare.

— Doar nu credeţi că mai dă târcoale pe aici vreun asasin?

— Nu… Nu, nu cred, răspunse Anne, stânjenită.

Cu toate acestea, Susan era convinsă că Anne credea aşa ceva.

— Sigur n-aţi vrea mai curând să beţi un ceai? Se interesă Anne. V-ar conveni într-o jumătate de oră, doamnă Banks?

Susan consideră exagerat să bea ceai la 2,30, dar îi făcu pe plac, deoarece sesiză că o ceaşcă de ceai însemna pentru Anne un remediu pentru liniştea nervilor. De aceea răspunse:

— Când vreţi, domnişoară Gilchrist.

Curând răsună din bucătărie un clinchet vioi de vase, în timp ce Susan se plimba prin salonaş. Câteva minute mai târziu se auzi soneria. Susan merse în hol şi Anne apăru în uşa bucătăriei; avea un şorţ pe care-şi ştergea mâinile pline de făină.

— Doamne, oare cine poate să fie?

— Probabil încă nişte reporteri, răspunse Susan.

— Doamne, şi tocmai voiam să fac prăjituri pentru ceai.

Susan deschise uşa de la intrare şi Anne rămase şovăind în spate, ca şi când se temea că un bărbat cu un topor ar sta în faţa uşii.

Vizitatorul era totuşi un domn în vârstă, care-şi scoase pălăria, şi întrebă zâmbind ca un unchiaş:

— Doamna Banks?

— Da.

— Numele meu este Guthrie… Alexander Guthrie. Eu am fost un prieten… Un foarte vechi prieten al doamnei Lansquenet. Sunteţi probabil nepoata ei, fosta domnişoară Susan Abernethie?

— Exact.

— Deoarece acum ştiu cine sunteţi, pot, oare, să intru?

— Vă rog.

Îşi şterse cu grijă pantofii de covoraşul de papură, intră, îşi dădu jos pardesiul, îl aşează împreună cu pălăria pe o mică comodă de stejar şi o urmă pe Susan în salonaş.

— Este o ocazie tristă, declară domnul Guthrie, care mai degrabă părea de la natură dispus să zâmbească radios decât să fie mohorât. O ocazie foarte tristă. Am trecut întâmplător pe aici şi am considerat că măcar aş putea să asist la întrunirea comisiei de constatare a decesului şi, fireşte, la înmormântare. Biata Cora… Am cunoscut-o la scurt timp după nuntă. Era o femeie plină de viaţă, capabilă să se entuziasmeze şi ea l-a luat, într-adevăr, în serios pe Pierre Lansquenet, ca artist, este părerea mea. Nu avea nici cea mai vagă idee despre artă, sărmana Cora, deşi în unele privinţe, asta pot să vă asigur, dovedea în mod uimitor multă înţelegere.

— Toţi spun asta despre ea, încuviinţă Susan. Eu însămi abia am cunoscut-o.

— Ştiu, s-a ţinut departe de familia ei pentru că aceasta nu ştia să-l preţuiască pe măreţul ei Pierre. N-a fost niciodată drăguţă… Dar avea un „ceva” anume şi era întotdeauna veselă şi vivace. Desigur, nu se ştia niciodată ce ar fi putut să spună în clipa următoare, şi la fel de puţin, dacă

naivitatea ei era autentică sau simulată. Noi am râs adesea cu poftă de ea. Copilul etern… Aşa ni s-a părut nouă, tot timpul.

Susan îi oferi o ţigară, dar bătrânul domn clătină din cap.

— Nu, mulţumesc, nu fumez. Vă miraţi, desigur, de ce am venit? Ca să vorbesc pe şleau: pentru că am o mustrare de conştiinţă. Am promis Corei înainte cu câteva săptămâni că o să-i fac o vizită. Marota ei era, totuşi, de a cumpăra tablouri la licitaţiile din provincie şi vroia să apreciez unele dintre ele. Eu sunt de profesie critic de artă. Cele mai multe dintre achiziţiile Corei erau tablouri mari şi proaste, dar per total nu este o speculaţie rea. La aceste licitaţii rustice se poate pune mâna, pentru nimica toată, pe tablouri şi, de cele mai multe ori, doar ramele singure preţuiesc mai mult chiar decât tabloul cumpărat. Ea mi-a scris foarte entuziasmată despre un primitiv italian pe care-l cumpărase şi i-am promis să vin încoace şi să-l examinez.

— Probabil cel de acolo, spuse Susan şi arătă către un tablou de pe peretele din spatele ei.

Domnul Guthrie se ridică, îşi puse ochelarii şi privi tabloul.

— Sărmana, buna Cora! Spuse după un timp.

— Acolo sunt încă şi mai multe, explică Susan.

Domnul Guthrie supuse comorile de artă, pe care doamna Lansquenet le cumpărase plină de speranţă, unei examinări încete. Din când în când făcea „ţţ, ţţ, ţţ”, uneori ofta.

În cele din urmă băgă ochelarii din nou în buzunar şi zise:

— Murdăria este ceva minunat, doamnă Banks. Dă şi cârpăcelilor oribile din pictură o patină romantică.

— Şi în sufragerie sunt tablouri, îl încurajă Susan, dar acestea provin, cred, toate, de la soţul ei.

Domnul Guthrie se scutură uşor şi ridică mâna ca pentru a se apăra.

— Nu mă siliţi, vă rog, să le văd din nou. Clasele „nud” din academiile de artă au multe pe conştiinţă. M-am străduit mereu să menajez simţămintele Corei. O soţie devotată, o

soţie afectuoasă… Dar, dragă doamnă Banks, n-aş vrea să vă reţin acum mai mult.

— Oh, rămâneţi totuşi şi beţi cu noi o ceaşcă de ceai, trebuie să fie gata imediat.

— Foarte amabil, răspunse domnul Guthrie şi se aşează din nou.

— Scuzaţi-mă un moment, vreau să văd doar dacă ceaiul este deja pregătit.

În bucătărie, Anne tocmai scotea din cuptor ultima tavă cu prăjituri. Serviciul era deja aranjat pe platou şi capacul samovarului sălta sprinten.

— Dincolo este un domn, Guthrie, l-am invitat să bea ceai cu noi.

— Domnul Guthrie? Ah, da, era un bun prieten al dragei doamne Lansquenet. Este renumitul critic de artă. Asta chiar că se potriveşte de minune; aici sunt multe prăjituri şi am, de asemenea, dulceaţă de căpşuni făcută de mine. Mai trebuie doar să opăresc ceaiul, cana este deja încălzită dinainte… Dar, vă rog, doamnă Banks, nu duceţi dumneavoastră tava aceasta grea? Pot face restul singură!

Aşadar Susan luă tava şi Anne Gilchrist o urmă cu ceainicul şi samovarul. Ea îl salută pe domnul Guthrie şi apoi se aşează.

— Prăjituri calde, dar asta este un deliciu! Strigă domnul Guthrie, şi ce dulceaţă minunată! În zilele noastre primeşti, când cumperi, chiar numai lucruri oribile.

Faţa Annei se lumină la acest compliment. Prăjiturile erau, într-adevăr, excelente şi tustrei se serveau cu râvnă. Atmosfera de la „Salcia verde”, mica ceainărie pe care Anne o avusese înainte de război, îi învăluise. Anne era în elementul ei.

— Mulţumesc mult, mă servesc, spuse domnul Guthrie, când ea îi oferi ultima bucată de prăjitură. Dar am conştiinţa încărcată să savurez aici delicatesuri, când, totuşi, săraca Cora a fost ucisă atât de îngrozitor.

Anne reacţionă pe un neaşteptat ton victorian:

— Oh, doamna Lansquenet ar fi dorit sigur ca dumneavoastră să primiţi un ceai de calitate. Trebuie să rămâneţi în puteri!

— Da, da, aici aveţi desigur dreptate. Dar nu se poate concepe, pur şi simplu, pentru ce un om cunoscut, prea bine cunoscut, să fi fost ucis.

— Adevărat, aprobă Susan, mi se pare de-a dreptul incredibil.

— Şi s-o ucidă vreo haimana ordinară, care de fapt voia doar să comită o spargere. Îţi pot trece prin minte anumite motive pentru care Cora s-ar putea să fi fost ucisă…

— Cum? Îl întrerupse brusc Susan. Ce fel de motive?

— Ea n-a fost discretă, explică el. Cora n-a fost niciodată discretă. Îi făcea plăcere… Cum să mă exprim…? Să spunem, să-şi arate dinţii. Era ca un copil care a aflat o taină. Dacă Cora afla de un secret, ea trebuia să-l povestească peste tot. Chiar dacă promitea că nu face asta, totuşi o făcea; nu putea să ţină nimic pentru sine.

Susan tăcu, la fel şi Anne. Domnul Guthrie spuse:

— Da, o mică doză de arsenic în ceai… Asta nu m-ar fi surprins, sau o cutie cu praline prin poştă. Dar o crimă, cu jaf… A sfârşi aşa, nu era pentru ea. Se poate să mă înşel, dar m-am gândit că ea nu o fi fost aşa bogată ca să merite o spargere; totuşi nu avea mulţi bani ghiaţă în casă, nu-i aşa?

— Doar puţini, confirmă Anne.

Domnul Guthrie se ridică oftând.

— De la război încoace a crescut criminalitatea. Totul s-a schimbat.

Apoi mulţumi pentru ceai, se despărţi politicos şi Anne îl însoţi afară. De la fereastra salonaşului, Susan îl văzu cum mergea cu elan către poarta de la grădină.

Anne veni înapoi cu un pachet mic în mână.

— Poştaşul trebuie să fi fost aici, când noi eram la comisie. El l-a împins prin deschizătura cutiei poştale şi a căzut într-un colţ, în spatele uşii. Sunt tare curioasă… Arată ca… Un tort de nuntă!

Cu faţa radioasă rupse hârtia… Un carton mic, alb, legat cu o bandă argintie ieşi la iveală: Aşa este! Îndepărtă banda şi ridică capacul. Se putea vedea un tort cu migdale, pudrat cu zahăr: Adorabil! Dar de la cine? Luă în mână cartea de vizită. „John şi Mary!” strigă ea. Cine poate să fie? Ce prostie să nu scrie ciumele de familie!

Susan se smulse din meditaţiile ei şi răspunse distrată:

— Este cam neplăcut că astăzi oamenii îşi scriu doar prenumele. Recent am primit o carte poştală cu semnătura „Joan”. Am numărat pe degete opt persoane cu acest nume, pe care le cunosc… Măcar dacă ar da telefon, căci scrisul de mână al prietenilor se recunoaşte mult mai greu.

Anne înşiră dintre cunoştinţele sale, cu plăcere, pe cei cu numele de John şi Mary.

— Ar putea fi fiica lui Dorothy… Ea se numeşte Mary, dar n-am auzit despre o logodnă şi încă mai puţin despre o nuntă. Apoi este micul John Banfield care s-ar putea, la urma urmei, să fi atins vârsta suficientă pentru a se căsători. Sau tânăra Enfield… Nu, aceea se numeşte Margaret. Nici o adresă, nimic. Ah, o să mă lămuresc eu…

Luă tava şi se duse la bucătărie.

Ridicându-se în grabă, Susan spuse:

— Va trebui acum, în fine, să-mi garez automobilul undeva.

Îl scoase din carieră şi-l aduse în sat, unde exista o benzinărie, dar nici un garaj; a fost sfătuită să-l ducă la „King's Arms”. Acolo era loc în garaj; ea îl trase lângă un automobil mare, „Daimler”, al cărui şofer tocmai avea intenţia de a ieşi. În spate stătea un domn mai în vârstă, străin după înfăţişare, cu o mustaţă mare. Mecanicul foarte tânăr, cu care Susan vorbea despre automobilul ei, o privea atât de intens, că părea să înţeleagă doar pe jumătate din ce-i spunea ea.

În cele din urmă, el reuşi să rostească cu vocea tremurândă de admiraţie:

— Dumneavoastră sunteţi, aşadar, nepoata ei?

— Ce?

— Nepoata celei ucise! Preciză el entuziasmat.
— Ah, aşa – da – eu sunt aceea.
— Aha! Parcă v-am mai văzut o dată!
„Palavre” se gândi ea, când se întoarse.
— Slavă Domnului că sunteţi din nou aici, nevătămată, o salută Anne, atât de vizibil uşurată că Susan se supără, drept care Anne o întrebă apoi îngrijorată: Mâncaţi totuşi macaroane? M-am gândit, pentru astă-seară…
— Da, mulţumesc, mi-e indiferent, nu am nici o poftă de mâncare.
— Sunt mândră în special de faptul că prepar minunat macaroane au gratin.
Asta nu era o lăudăroşenie. Anne era, constată Susan, într-adevăr o excelentă bucătăreasă. Susan se oferi să-i ajute la spălatul vaselor, dar Anne o asigură, deşi era evident onorată de propunere, că ea singură va termina treaba cu bine.
Ceva mai târziu, a venit cu cafeaua – care nu era pe măsura mâncării, fiind prea slabă – şi-i oferi zadarnic lui Susan din tortul de nuntă.
— Este, într-adevăr, excelent, îi aduse la cunoştinţă domnişoara Gilchrist.
Între timp ea se liniştise cu explicaţia că tortul trebuie să vină de la fiica prietenei sale dragi, Ellen, de a cărei logodnă auzise, dar nu putea să-şi aducă aminte de numele ei.
Susan o lăsă încă un timp să ciripească despre aceasta până când reuşi să conducă discuţia acolo unde vroia, şi întrebă:
— Unchiul meu Richard a fost, totuşi, aici, cu puţin înainte de moartea sa?
— Da.
— Când?
— Cam cu două-trei săptămâni înainte de a muri.
— Lăsa impresia unui om bolnav?

— Nu, dimpotrivă, părea să fie sănătos şi vesel. Doamna Lansquenet a fost foarte uimită, când a venit aşa, pe neaşteptate, şi a strigat. „Nu, chiar aşa ceva, Richard! După atâţia ani!” El a spus doar: „Am vrut să mă conving personal cum îţi merge”. Şi doamna Lansquenet a zis: „Îmi merge bine”. Cred că era puţin ofensată că a venit aşa, ca din întâmplare – după atâta timp. Dar domnul Abernethie a continuat: „Totuşi, hai să îngropăm vechile noastre certuri. Tu, eu şi Timothy, noi suntem singurii supravieţuitori şi cu Timothy nu se poate vorbi despre nimic altceva decât despre sănătatea lui”. Şi apoi a adăugat: „Pierre pare să te fi făcut fericită, înseamnă că m-am înşelat. Acum, tu eşti mulţumită?” El s-a exprimat foarte drăguţ. Era un domn foarte prezentabil, în ciuda vârstei sale.

— Cât timp a stat aici?

— A rămas până la prânz. Eu pregătisem carne de vită cu măsline. Din fericire, tocmai în ziua aceea a venit măcelarul.

Memoria Annei părea să se orienteze exclusiv către plăceri culinare.

— Aţi avut impresia că se înţeleg bine?

— O, da.

După o mică pauză, Susan întrebă din nou:

— Şi părea mătuşa Cora a fi uimită, când el a murit?

— O, da, asta a survenit aşa pe neaşteptate.

— Da, el nu făcuse nici o aluzie la boala sa?

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Ea mi-a spus că el ar fi îmbătrânit foarte mult, cred că a spus senil…

— Dar dumneavoastră personal l-aţi găsit senil?

— Nu făcea impresia asta, după cum arăta. Dar n-am vorbit mult cu el, i-am lăsat singuri, fireşte.

Susan o privi gânditoare pe menajeră. A auzit ea de femei care trag cu urechea pe la uşi? Era cinstită, Susan era sigură de asta, ea nici n-ar fi furat, nici n-ar fi trişat la cheltuielile curente din gospodărie, nici n-ar fi deschis scrisorile. Dar curiozitatea se poate ascunde sub mantaua onestităţii. Putea să fi găsit de cuviinţă să lucreze în

grădină, în apropierea unei ferestre, sau să deretice prin hol şi apoi, ea ar fi putut să audă ceva „fără să vrea”.

— N-aţi auzit nimic din conversaţia lor? Întrebă Susan.

Era clar. Anne părea indignată şi se înroşise:

— Fireşte că nu, doamnă Banks. Nu-mi stă deloc în obişnuinţă să ascult pe la uşi.

Asta înseamnă că a făcut-o, se gândi Susan, altfel ar fi spus simplu „Nu”.

Rosti cu glas tare:

— Scuzaţi-mă, vă rog, domnişoară Gilchrist, n-am vrut să afirm aşa ceva. Dar, câteodată, este inevitabil în aceste căsuţe, construite din materiale uşoare, să auzi totul chiar fără să vrei şi acum, fiindcă amândoi sunt morţi, pentru familie ar fi foarte important să se ştie ce-au discutat ei.

Casa părea să fie uşoară din construcţie, ca toate celelalte – dar era dintr-o epocă în care lucrurile se făceau temeinic – însă Anne muşcă din momeală.

— Aveţi multă dreptate, doamnă Banks, este o casă foarte mică şi reuşesc să înţeleg că aţi dori mult să aflaţi ce s-a petrecut între cei doi, dar, din păcate, nu ştiu nimic. Cred că au vorbit despre sănătatea domnului Abernethie şi despre ceea ce, cum spunea ea, devenise o obsesie pentru el. Nu arăta, dar trebuie să fi fost bolnav şi cum se întâmplă frecvent în asemenea cazuri punea starea şubredă a sănătăţii sale pe seama unor influenţe din afară. Asta se întâmplă des. Mătuşa mea…

Anne o descrise amănunţit pe mătuşa sa, dar Susan îndepărtă cu dibăcie discuţia despre mătuşă şi spuse:

— Da, chiar aşa ne-am gândit şi noi. Servitorii unchiului meu erau foarte ataşaţi de el şi sunt descumpăniţi de faptul că el se gândea…

Se opri.

— Fireşte, servitorii sunt, într-un asemenea caz, foarte sensibili. Îmi amintesc că mătuşa mea…

Susan o întrerupse din nou.

— Îi suspecta pe servitori că voiau să-l otrăvească?

— Aceasta, ştiu eu… de fapt, nu…

Susan sesiză zăpăceala ei.

— Prin urmare, nu servitorii. Atunci cine?

— Nu ştiu, doamnă Banks. Zău, nu ştiu…

Dar îşi ferea privirea şi Susan era sigură că aflase mai multe decât mărturisise. Poate cunoştea chiar destul de multe. Dar Susan nu mai voia acum să se ţină de capul ei şi, prin urmare, o întrebă:

— Ce planuri de viitor aveţi, domnişoară Gilchrist?

— Tocmai voiam să vă vorbesc în această privinţă, doamnă Banks. I-am făgăduit domnului Entwhistle că voi rămâne aici până când casa va fi în ordine.

— Ştiu asta şi vă sunt foarte recunoscătoare.

— Atunci aş vrea să vă întreb, cam cât va dura, pentru că trebuie, fireşte, să-mi caut altă slujbă.

Susan se gândi.

— Nu este foarte mult de făcut. În două zile voi pune totul în ordine şi pot să-l chem pe agentul care conduce licitaţia. Totuşi nu va interveni nici o dificultate pentru a închiria casa?

— Deloc, oamenii vor sta la coadă, cu siguranţă. Căci există atât de puţine case mici, ca aceasta, de închiriat, aproape întotdeauna se vând rapid.

— Deci, aceasta este simplu de făcut, spuse Susan şi a ezitat un moment, înainte de a continua: Sunteţi de acord, dacă vă dau salariul pe trei luni?

— Este foarte generos din partea dumneavoastră, doamnă Banks, desigur, ţin să apreciez acest gest. Şi dacă aţi… Vreau să spun, pot să vă rog, să mă… Dacă va fi nevoie… Recomandaţi? Să spuneţi că am fost la o rudă a dumneavoastră şi că a fost mulţumită de mine.

— Bineînţeles.

— Nu ştiu dacă mi-este permisă această rugăminte. Mâinile Annei începură să tremure şi ea se străduia să-şi stăpânească vocea. Dar, dacă ar fi posibil, să nu fie menţionate împrejurările… Şi, de asemenea, nici numele?

Susan o privi cu uimire.

— Nu vă înţeleg deloc.

— Pentru că nu v-aţi gândit la asta, doamnă Banks. A avut loc o crimă, o crimă despre care ziarele au scris şi despre care au citit toţi. Înţelegeţi? Oamenii se vor gândi: Din două femei care au convieţuit, una a fost ucisă, poate că a făcut-o chiar menajera. Nu înţelegeţi, doamnă Banks? Sunt sigură că eu, dacă aş vrea să angajez pe cineva, m-aş gândi de două ori, dacă pricepeţi ce vreau să spun. Totuşi, nu se ştie niciodată! Asta-mi provoacă o mare îngrijorare, doamnă Banks. Noaptea nu pot să dorm, când mă gândesc că poate n-o să-mi găsesc niciodată vreo altă slujbă – în orice caz, nu una ca aceasta. Şi ce-aş putea să fac altceva?

Susan era foarte impresionată. Întrebarea suna a dezamăgire şi ea ajunse să-şi dea seama de situaţia acestei fete bătrâne prietenoase, a cărei existenţă depindea de sentimentele şi capriciile stăpânilor. Şi ce spunea ea era adevărat. Oricine ar evita pe cât posibil să ia o femeie în casă care, deşi nevinovată, era amestecată într-un caz de crimă. Spuse:

— Dar dacă s-ar descoperi asasinul…

— Oh, atunci fireşte, atunci totul este în ordine. Dar va fi el descoperit? Cred că poliţia bâjbâie cu desăvârşire în întuneric. Şi dacă nu-l prinde atunci asta rămâne agăţată de mine – nu chiar ca în cazul oamenilor cei mai suspecţi, dar, oricum, ca de un om care ar fi putut s-o facă.

Susan dădu din cap, gânditoare. Într-adevăr, Anne nu era avantajată de moartea Corei Lansquenet – dar cine mai ştia asta? Şi mai există atât de multe istorioare.

— Istorioare dezgustătoare – despre ura care se poate naşte între două femei care convieţuiesc – despre motive patologice, bizare ale unor brutalităţi neaşteptate. S-ar putea imagina că între Cora şi Anne Gilchrist ar fi existat asemenea relaţii.

— Nu vă mai faceţi griji, domnişoară Gilchrist, spuse ea, binevoitoare şi decisă. Sigur o să vă găsesc o slujbă la

prietenii mei, asta se va face fără nici o dificultate.
— Îmi pare rău, răspunse Anne, din nou pe tonul ei firesc, că nu pot face nici o muncă grea. Doar gătitul şi treburi casnice uşoare…
Telefonul sună şi Anne sări de pe scaun:
— Doamne, oare cine să fie?
— Probabil soţul meu, răspunse Susan, ridicându-se şi ea, voia să mă sune astă-seară.
Se duse la telefon.
— Da, da, aici este doamna Banks…
Apoi făcu o pauză şi vocea ei s-a schimbat, deveni blândă şi tandră:
— Bună seara dragule, da, eu sunt, mulţumesc, foarte bine… Crimă comisă de o persoană necunoscută – ca de obicei – numai domnul Entwhistle… Cum? Este greu de spus, dar cred… Da, exact, cum ne-am gândit. Voi vinde totul. Aici nu este nimic care ne-ar putea folosi… Cam într-o zi, două… Dar nu face nimic. Ştiu ce am de făcut… Greg, cum poţi… Măcar ai fost atent? Nu, nu este nimic, absolut nimic. Noapte bună, dragule.
Puse receptorul în furcă. Anne o cam deranjase, căci probabil ea a putut să audă convorbirea şi din bucătărie, unde se retrăsese discret. L-ar mai fi întrebat pe Greg cu plăcere şi altele, dar a trebuit să renunţe. Preocupată şi încruntată, stătea lângă telefon.
Apoi faţa ei se lumină brusc; îi venise o idee straşnică. Fireşte, murmură ea, asta trebuie făcut.
A ridicat iar receptorul şi a cerut o convorbire interurbană. Cam după un sfert de oră, domnişoara de la centrală a explicat obosită:
— Îmi pare rău, abonatul nu răspunde.
Susan spuse energic:
— Vă rog, insistaţi.
Auzi ţârâitul îndepărtat în aparat. Apoi în receptor o voce de bărbat, morocănoasă şi uşor iritată:
— Da, da, dar ce este?

— Unchiul Timothy?
— Ce? Cum? Nu înţeleg.
— Unchiul Timothy? Aici este Susan Banks, nepoata ta, Susan.
— Oh, Susan, tu eşti? Dar ce s-a întâmplat? De ce mă suni în toiul nopţii?
— Dar este încă foarte devreme.
— Nu. Eram deja în pat.
— Dar te duci devreme la culcare. Ce face mătuşa Maude?
— M-ai sculat din pat ca să mă întrebi asta? Mătuşa ta are mari dureri şi nu poate să facă chiar nimic. Nimic. Este complet neajutorată. Aici totul este o harababură. Medicul ăsta este un măgar, pretinde că nu poate aduce nici o soră. A vrut s-o ducă pe Maude la spital. N-am acceptat. Acum încerc să găsesc pe cineva. Eu nu pot să fac nimic, nu vreau să mă expun pericolului unui surmenaj. O femeie neroadă din sat rămâne aici peste noapte, dar vrea înapoi la bărbatul ei. Nu ştiu ce trebuie să facem.
— Chiar de aceea îţi dau telefon. N-ai vrea s-o iei pe domnişoara Gilchrist?
— Cine-i asta? N-am auzit de ea niciodată.
— Menajera mătuşii Cora. Este foarte drăguţă şi vrednică.
— Ştie să gătească?
— Foarte bine şi ar putea s-o îngrijească pe mătuşa Maude.
— Ar fi chiar prea bine, dar când poate veni? Sunt aici singur-singurel şi o am doar pe această nevastă de ţăran neroadă, care vine şi pleacă, după cum îi convine. Şi asta e rău pentru mine, am palpitaţii teribile.
— Voi avea grijă ca ea să vină cât mai curând posibil. Poimâine ar fi bine?
— Da, mulţumesc, răspunse el, dar încă uşor iritat. Este drăguţ din partea ta, Susan, mulţumesc mult.
Susan lăsă receptorul jos şi se duse în bucătărie.
— Aţi merge în Yorkshire pentru a avea grijă de mătuşa mea? Şi-a fracturat glezna şi unchiul meu este complet

neajutorat. Este cam supărăcios, dar mătuşa Maude este o femeie bună. Au o servitoare din sat, dar dumneavoastră ar trebui să gătiţi şi s-o îngrijiţi pe mătuşa Maude.

De emoţie, Anne era cât pe-aici să scape ibricul de cafea din mână.

— Vă mulţumesc, vă mulţumesc din inimă, este, într-adevăr, minunat din partea dumneavoastră. Pot să afirm, fără ca să mă laud, că sunt o bună infirmieră, şi cu unchiul mă voi înţelege, desigur. Îi voi găti mâncăruri apetisante. Este foarte drăguţ din partea dumneavoastră, doamnă Banks, sunt recunoscătoare pentru acest gest.

Noaptea, Susan se culcă în pat şi aşteptă să adoarmă. Fusese o zi grea şi era atât de obosită încât crezuse că va adormi imediat, ea dormea întotdeauna bine. Dar acum stătea întinsă acolo, oră după oră, lucidă, învăluită în gânduri.

Spusese că n-ar deranja-o să doarmă în această cameră, în care mătuşa ei, Cora – nu, nu, nu are voie să se gândească la asta. A fost mereu mândră de nervii ei de oţel. De ce să se gândească la crima care fusese comisă cu câteva zile în urmă? Ea trebuia să se gândească la viitor, la viitorul ei şi al lui Greg. Acest magazin din Cardigan Street era exact de ce aveau ei nevoie – spaţii pentru activitatea zilnică la parter şi o locuinţă adorabilă la etaj. Camera cea mare din spate era laboratorul ideal pentru Greg. Greg şi-ar reveni şi s-ar simţi bine. Nu va mai avea acele izbucniri de furie îngrozitoare şi nici acele accese, când se uita fix la ea, fără a o mai recunoaşte. Şi şeful său, bătrânul farmacist, Cole, dăduse de înţeles, ameninţase: „Dacă asta se mai întâmplă o dată…” Şi asta s-ar mai putea întâmpla o dată, sigur s-ar mai fi întâmplat o dată, dacă unchiul Richard n-ar fi murit chiar la momentul potrivit.

Unchiul Richard – da – dar viaţa nu mai avea pentru el chiar nici un sens, era bătrân şi obosit şi fiul său era mort. De fapt, asta a fost pentru el o salvare. Să mori în somn, complet liniştit – în somn – dacă ar putea şi ea măcar să

adoarmă! Era o prostie să stai aşa întinsă, fără să dormi, să auzi mobila scârţâind, să tragi cu urechea la foşnetul copacilor şi la un ţipăt, răsunând din când în când, probabil al unei bufniţe. Cât de straniu este aici la ţară, cu totul altfel decât în marile oraşe, zgomotoase, impersonale. Acolo te simţi atât de sigur, în mijlocul oamenilor nu eşti niciodată singur. Dar aici…

În casele în care a avut loc o crimă umblă câteodată stafii. Poate să fi devenit şi această casă o locuinţă a fantomelor, în care bântuia spiritul Corei Lansquenet. Mătuşa Cora! Curios, de când a venit aici a avut senzaţia că mătuşa Cora ar fi în preajma ei – de vină erau, însă, doar nervii ei. Cora Lansquenet este moartă, mâine va fi înmormântată. Şi aici în casă, se află doar ea şi Anne Gilchrist. De ce avea atunci senzaţia că ar fi cineva în cameră, foarte aproape de ea? Aici, în acest pat a stat ea, când toporul a căzut… Dormea liniştită, nu presimţea nimic, până când toporul a căzut şi acum ea n-o lăsa pe Susan să doarmă.

Din nou scârţâi mobila. Nu era cumva un pas uşor? Susan se ridică în capul oaselor şi-şi încordă auzul – nimic! Nervii, nimic altceva decât nervii. Relaxează-te, închide ochii! Dar acum se auzi un geamăt – un geamăt sau un vaiet uşor. Un om în chinuri, în luptă cu moartea… „N-am voie să cred în nimic, n-am voie, n-am voie!” îşi şopti Susan.

Moartea este definitivă, nu există nici o viaţă după moarte. Nici un mort nu se întoarce înapoi pe pământ. Sau ea trăia o scenă din trecut: o femeie muribundă, care geme?

Ascultă din nou, gemetele erau mai clare, se auzeau de parcă un om se zvârcolea în chinuri.

Dar – dar chiar asta era, sigur! Aprinse lumina, se ridică în pat şi ascultă cu atenţie – auzea geamătul prin perete, venea din camera alăturată.

Susan sări din pat, aruncă pe ea halatul de casă, se duse grăbită în hol, ciocăni la uşa Annei şi intră în cameră.

Capitolul IV.

O ambulanţă pentru Anne Gilchrist.

În camera Annei lumina era aprinsă; ea stătea dreaptă în pat şi arăta îngrozitor, faţa îi era descompusă de durere. Susan strigă:

— Domnişoară Gilchrist, ce aveţi? Sunteţi bolnavă?

— Da, nu ştiu ce, eu…

Încercă să se ridice, dar fu cuprinsă de greaţă şi căzu înapoi pe pernă.

— Vă rog chemaţi medicul, şopti ea, trebuie să fi mâncat ceva…

— Vă dau bicarbonat. Dacă nu vă va fi mai bine putem să-l aducem mâine pe medic.

Anne dădu din cap.

— Nu, chemaţi-l imediat, vă rog. Îmi este groaznic de rău.

— Ştiţi numărul său? Sau trebuie să mă uit în cartea de telefon?

Anne abia îi dădu numărul de telefon, că fu cuprinsă din nou de un acces de greaţă.

La apelul lui Susan răspunse o voce de bărbat, somnoroasă.

— Cine? Gilchrist? În Mead's Lane? Da, cunosc. Vin imediat.

Când Susan auzi, zece minute mai târziu, maşina în faţa casei, coborî şi deschise uşa. În timp ce urcau scara, ea explica:

— Cred că trebuie să fi mâncat ceva ce nu-i prieşte. Pare să-i fie foarte rău.

Medicul lăsase la început impresia că nu prea credea în gravitatea cazului – sigur că noaptea el fusese chemat adesea inutil, dar, după ce a consultat-o pe bolnava care gemea, atitudinea lui s-a schimbat. Îi dădu lui Susan unele scurte indicaţii şi coborî la telefon. Apoi veni în salonaş:

— Am cerut o ambulanţă, trebuie dusă imediat la spital.

— Prin urmare, este ceva serios?

— Da. I-am făcut o injecţie cu morfină. Dar arată… Se opri o clipă. Ce a mâncat?

— Noi am avut macaroane au gratin la cină şi o budincă cu vanilie, apoi cafea.
— Aţi mâncat şi dumneavoastră acelaşi lucru?
— Da.
— Şi vă simţiţi bine. Nici o indispoziţie?
— Nu.
— Ea n-a consumat şi altceva? Nici o conservă de peşte? Sau cârnăciori?
— Nu. La prânz am mâncat la „King's Arms” – după întrunirea comisiei de constatare a decesului.
— Ah, da, sunteţi nepoata doamnei Lansquenet? Sper să-l prindă pe făptaş.
— Şi eu sper asta.
Ambulanţa sosi. Anne a fost dusă pe targă la maşină, medicul plecă cu ea şi Susan se duse la culcare. De data aceasta, de cum se întinse în pat, şi adormi.
La înmormântarea Corei au venit mulţi oameni, aproape întreg satul. Domnul Entwhistle s-a interesat de Anne şi Susan i-a relatat în şoaptă întâmplarea.
— Foarte curios, spuse el încruntat.
— Acum îi este mai bine. De la spital s-a dat telefon mai înainte. Asemenea crize biliare au loc frecvent.
Domnul Entwhistle tăcu. Intenţiona ca imediat după înmormântare să se întoarcă la Londra.
Susan plecă singură către casa mătuşii sale, unde bătu câteva ouă şi-şi pregăti o omletă. Apoi începu să facă ordine printre lucrurile Corei. După un timp apăru medicul. El spuse că Anne ar fi mult mai bine, dar părea încă neîngrijorat.
— În câteva zile se va putea scula. Noroc că am fost chemat atât de repede, altfel ar fi putut lua o turnură tragică.
Susan întrebă mirată:
— Era, cu adevărat, chiar aşa rău?
— Doamnă, n-aţi dori să-mi mai spuneţi o dată, vă rog, ce a mâncat şi ce a băut domnişoara Gilchrist ieri?

Susan se gândi şi spuse tot ce au servit, dar medicul clătină neîncrezător din cap.

— N-a luat ea nimic altceva, din care dumneavoastră n-aţi mâncat?

— Nu cred – prăjituri, pâine prăjită, dulceaţă, ceai – şi cina. Nu, nu pot să-mi aduc aminte de altceva, din care ea să fi mâncat, ceva alterat?

Medicul o privi pătrunzător şi declară în cele din urmă:

— Este o otrăvire cu arsenic!

— Arsenic? Susan îl privi ţintă. Cineva i-a dat arsenic?

— Aşa se pare… Nu poate să fi luat chiar ea arsenic? De bună voie, vreau să zic?

— Sinucidere? Ea neagă şi ar trebui să ştie asta. Dar dacă ea voia să se sinucidă, probabil că n-ar fi fost nevoie sa procure arsenic. În casă există somnifere, ar fi trebuit să ia doar o doză mare. Nu s-ar fi putut aduce otrava în ceva, aşa din nebăgare de seamă?

— Tocmai asta aş dori să ştiu. Este foarte improbabil, dar există asemenea cazuri. Însă, dacă dumneavoastră şi domnişoara Gilchrist aţi mâncat aceleaşi feluri…

Susan plecă capul şi spuse:

— Asta aşa e, dar…

Se opri un moment şi apoi strigă deodată:

— Desigur, tortul de nuntă!

— Ce fel de tort?

Susan explică şi doctorul o ascultă cu încordare.

— Curios. Şi ea nu a ştiut cine a trimis tortul? A mai rămas ceva din el? Sau cartonul o fi aruncat pe undeva?

— Nu ştiu, mă uit îndată.

Căutară împreună şi găsiră, în cele din urmă, în bucătărie, cartonul alb, în care se mai aflau câteva firimituri. Medicul îl împachetă cu grijă.

— Îl iau. Aveţi vreo bănuială unde ar putea fi hârtia în care era împachetat?

De asta n-au avut noroc să dea şi Susan îşi exprimă părerea că Anne, desigur, o fi ars-o.

— Încă nu plecaţi, doamnă Banks?

Puse întrebarea pe un ton neutru, dar Susan se simţi cam stânjenită.

— Nu, trebuie să mă uit printre lucrurile mătuşii mele. Mai stau câteva zile.

— Bine. Probabil că poliţia vă va pune unele întrebări. Nu ştiţi, cine… cine i-ar fi putut trimite domnişoarei Gilchrist tortul?

Susan scutură din cap.

— Eu de-abia o cunosc. A fost mai mulţi ani la mătuşa mea – asta este tot ce ştiu despre ea.

— Aşa, deci! Oricum, pare să fie o domnişoară bătrână foarte amabilă, modestă – foarte discretă. Nu pot să-mi închipui că are duşmani. Un tort de nuntă prin poştă! De asta ar putea fi capabilă o femeie geloasă, dar cine ar putea fi în stare să o invidieze pe domnişoara Gilchrist? Asta este greu de crezut. Dar acum trebuie să plec. Nu ştiu ce se întâmplă de la o vreme aici, în micul şi liniştitul nostru Lytchett St. Mary? Întâi o crimă oribilă şi apoi o încercare de otrăvire prin poştă. Curios, şi una după alta, la un interval atât de scurt.

Se despărţi de Susan. În casă era zăpuşeală şi Susan lăsă uşa casei deschisă, înainte de a urca la etaj pentru a-şi continua treaba.

Cora Lansquenet nu fusese o femeie ordonată. În dulapurile şi comodele ei era o harababură de neînchipuit. Într-un sertar stăteau obiecte de toaletă alături de scrisori, batiste vechi, pensule. Între desuuri Susan a găsit un teanc de scrisori vechi şi facturi, iar într-un alt sertar, sub puloverele de lână, o cutie cu zulufi falşi. Ceva mai încolo, un alt sertar plin până la refuz cu fotografii vechi şi carnete de schiţe. Susan privi îndelung o fotografie în grup, care, evident, fusese făcută cu mulţi ani înainte, undeva în Franţa, şi care arăta o Cora mai tânără, zveltă, braţ la braţ cu un bărbat masiv, cu o barbă stufoasă, îmbrăcat într-o

haină de velur. Ea bănui că era Pierre Lansquenet, cel decedat.

Fotografiile o interesau, ce-i drept, dar le puse de-o parte şi începu să citească scrisorile cu luare-aminte. După un timp descoperi o scrisoare pe care o citi de două ori; pe când privea preocupată această scrisoare, o voce răsună în spatele său. Speriată de moarte, sări în sus şi scoase un ţipăt.

— Oare ce ai aşa grozav acolo, Susan?

Ea se înroşi de mânie. Ţipătul îi scăpase involuntar şi-i era neplăcut să dea o explicaţie pentru aceasta.

— George! Dar m-ai speriat!

Vărul ei zâmbi.

— Aşa mi se pare şi mie.

— Dar cum ai intrat aici?

— Uşa de la intrare era deschisă şi atunci m-am plimbat puţin pe aici. De altfel am venit pentru a asista la înmormântare.

— Dar nu te-am văzut.

— Tărăboanţa mi-a jucat o festă, conducta de benzină era înfundată. Am meşterit mult la ea şi în cele din urmă a funcţionat din nou, dar pentru înmormântare era prea târziu şi atunci m-am gândit că aş putea veni încoace. Ştiam că eşti aici. Greg mi-a spus când i-am dat telefon.

— Totuşi, spune drept, de ce ai venit aici, George? Întrebă ea.

— Poate pentru a jucă puţin rolul detectivului. Am meditat mult la înmormântarea unchiului Richard. Mătuşa Cora ne-a pus pe gânduri, Dumnezeu ştie. Nu mi-e clar, dacă ea a spus asta din pură prostie şi din dorinţa de palavre băbeşti sau într-adevăr ştia ceva. Ce scria, de altfel, în scrisoarea pe care o citeai cu atâta râvnă, când am intrat?

Răspunse încet:

— Este o scrisoare pe care unchiul Richard a trimis-o mătuşii Cora, după ce a vizitato.

Cât de negrii erau ochii lui George! Ea crezuse întotdeauna că sunt căprui, dar erau negri şi ochii negrii au ceva adânc, ascund gândurile care sunt în spatele lor.

— Este ceva interesant în ea? Întrebă George, cu o voce tărăgănată.

— Nu, nu direct…

— Pot s-o văd?

Întinse mâna. Ea ezită un moment, apoi îi dădu scrisoarea. El citi cu jumătate de voce: „M-am bucurat mult să te revăd după atâţia ani… Tu arăţi foarte bine… La întoarcere a fost plăcut şi nu eram prea obosit când am sosit acasă.”

George citi deodată mai tare: „Te rog să nu spui nimănui nici un cuvânt din ceea ce ţi-am încredinţat. Poate să fie o greşeală. Al tău frate iubitor, Richard”.

George o privi întrebător pe Susan.

— Ce înseamnă asta?

— Tot felul de lucruri. Poate să fie vorba de sănătatea sa, sau poate să fie o bârfă despre o cunoştinţă comună.

— Da, poate să însemne multe… Ce i-a spus Corei? Ştie asta vreun om?

— Poate Anne Gilchrist, răspunse Susan, care căzuse pe gânduri. Cred că ea a tras cu urechea.

— Ah, da, menajera. Dar ea unde este?

— La spital, a fost otrăvită cu arsenic.

George o privi uimit, cu gura căscată.

— Dar este imposibil!

— Şi totuşi! Cineva i-a trimis un tort de nuntă otrăvit.

George se aşează pe scaun şi scoase un fluierat.

— Situaţia arată ca şi când unchiul Richard nu s-ar fi înşelat.

În dimineaţa următoare veni inspectorul Morton. Era un om liniştit, de vârstă mijlocie, care vorbea cu un accent cam rustic; comportarea sa era calmă şi potolită, dar ochii săi priveau pătrunzător.

— Vă este clar ce înseamnă asta, doamnă Banks? Întrebă el. Doctorul Barton v-a comunicat deja ce s-a întâmplat cu

domnişoara Gilchrist? Câteva firimituri din tortul de nuntă pe care le-a luat cu sine au fost analizate, ele prezintă urme de arsenic.

— Deci cineva a vrut s-o otrăvească?

— Aşa se pare. Puteţi să faceţi lumină în această afacere?

Ea dădu din cap.

— Mă aflu în faţa unei enigme, a ripostat. Nu se poate descoperi nimic cu ajutorul ştampilei poştale sau al scrisului de mână?

— Aţi uitat că hârtia în care era învelit pachetul a fost probabil arsă. Şi nu se ştie precis dacă pachetul a sosit într-adevăr cu poşta. Tânărul Andrews, care conduce maşina poştală, nu poate să-şi aducă aminte dacă a dus pachetul la destinaţie.

— Atunci ce s-ar mai putea lua în discuţie?

— Se presupune că a fost folosită o coală veche de hârtie maronie, pe care se aflau adresa domnişoarei Gilchrist şi un timbru poştal imprimat şi că cineva a aruncat acest pachet în cutia poştală sau l-a pus în spatele uşii pentru a da impresia că a sosit cu poşta.

Susan răspunse calm:

— Domnişoara Gilchrist s-a tot gândit cine să-i fi trimis pachetul, dar nu manifesta nici cea mai mică neîncredere. Era încântată şi chiar… Da… se simţea măgulită. Era suficientă otravă în acest tort pentru a o… omorî?

— Asta este greu de spus, înainte de a şti cât de mult a consumat din tort, dacă l-a mâncat pe tot sau doar o parte. Nu vă puteţi aduce aminte?

— Nu, nu ştiu precis. Mi-a oferit o bucată, am refuzat, apoi ea a mâncat din aceasta şi a spus că ar fi excelentă, dar nu ştiu dacă a consumat tot tortul.

— Aş dori mult să văd camera domnişoarei Gilchrist, dacă nu aveţi nimic împotrivă, doamnă Banks.

— Dar, vă rog.

Ea îl conduse în camera Annei şi explică, scuzându-se:

— Arată rău, dar m-am gândit că ar fi mai bine să las totul aşa cum a fost.

— Foarte inteligent din partea dumneavoastră, doamnă Banks.

El s-a apropiat de pat, luă perna, ridicând-o prudent, şi spuse cu multă satisfacţie: Bună treabă! Pe cearşaf era o bucată de tort, turtită binişor.

— Ce curios! Exclamă Susan.

— Nicidecum. Generaţia dumneavoastră nu mai cunoaşte, probabil, acest obicei; dacă se pune o bucată din tortul de nuntă sub pernă, apare în vis viitorul soţ.

— Dar, Anne Gilchrist este…

— N-a vrut să ne spună nici nouă, pentru că ar fi părut ridicolă la vârsta ei, totuşi am avut imediat senzaţia că acesta ar putea fi motivul. Faţa sa deveni din nou gravă. Şi datorită acestei superstiţii stupide, domnişoara Gilchrist a scăpat cu viaţă.

— Dar cine ar putea să aibă interes s-o ucidă?

Privirile li se întâlniră şi căutătura ciudat de scrutătoare a inspectorului îi trezi un sentiment neplăcut.

— Nu ştiţi? Întrebă el.

— Nu, fireşte că nu.

— Atunci noi trebuie să descoperim, fără îndoială, a declarat el.

Doi domni în vârstă stăteau într-o cameră mobilată într-un stil de ultimă oră. Nu exista nimic rotund în acest spaţiu, totul era în unghiuri. Unica excepţie o reprezenta Hercule Poirot însuşi, care era numai rotunjimi: abdomenul său era agreabil bombat, capul său în formă de ou, mustaţa sa se arcuia în sus într-un superb elan. El îşi muia buzele într-o ceaşcă de sirop şi-l privea gânditor pe domnul Goby.

Acesta era scund, uscăţiv, smochinit. Dintotdeauna el a fost insignifiant, dar acum era atât de insignifiant, de parcă, într-adevăr, nici nu mai exista. El nu-l privea pe Poirot, el nu privea niciodată în ochii cuiva, părea că ar vorbi către colţul

stâng, de jos, al căminului acoperit cu un strat subţire de crom.

Domnul Goby era renumit pentru abilitatea sa de a obţine informaţii, rapid şi prompt. Doar foarte puţini oameni îl cunoşteau şi doar foarte puţini apelau la serviciile sale, însă aceştia erau deosebit de bogaţi.

De fapt el se retrăsese din afaceri şi manifesta bunăvoinţă doar ocazional faţă de clienţii vechi. Hercule Poirot era unul dintre aceştia.

— Am făcut ce-am putut, spuse Goby către cămin, pe un ton şoptit, intim, blând. Mi-am trimis băieţii pe teren. Ei fac tot ce le stă în putinţă – băieţi buni, toţi băieţi buni, dar nu mai sunt ce au fost înainte. Nu vor să mai înveţe, asta este. Cred că ştiu totul, dacă au lucrat doi ani. Şi îşi încetează lucrul seara, punctuali. Nu este groaznic?

Clătină trist din cap şi-şi îndreptă privirea către o priză electrică.

— Asta este vina guvernului, explică el. Totul este organizat. Desigur, trebuie să recunosc – domnul Goby se lăsă acum în fotoliul său şi vorbea către abajur – că ei nu trebuie să fie certaţi. Ce ne-am face fără ei! Azi se poate merge pretutindeni, înarmat cu un carnet de însemnări şi un creion, bine îmbrăcat, şi se poate invoca că cei de la radio te-ar fi trimis şi oamenii pot fi întrebaţi despre cele mai intime amănunte ale vieţii lor, prezente şi trecute, de pildă, ce au mâncat ei la prânz, la 23 noiembrie, pentru că este ultima zi a unui sondaj în legătură cu situaţia veniturilor păturii mijlocii a populaţiei… Să întrebi orice din ceea ce vrei să afli.

Vorbind întruna către abajur, domnul Goby a continuat:

— Pot să vă asigur, monsieur Poirot, aceasta este cea mai bună şi cea mai potrivită metodă pe care noi am folosito vreodată; mult mai bună decât citirea contorului electric, verificarea cablului telefonic sau intrarea într-o locuinţă ca o călugăriţă, cercetaş ori cercetaşă, cu o listă de subscripţie. Vechile metode le mai folosim, ce-i drept, dar

curiozitatea guvernului este pentru noi un adevărat dar ceresc.

Poirot tăcea. Domnul Goby devenise cu vârsta ceva mai vorbăreţ, oricum el, avea să ajungă, la momentul potrivit, şi la chestiunea care-l interesa.

— Aha, se tânguie domnul Goby acum, scoase un carneţel de însemnări uzat din buzunar, umezi degetul şi-i răsfoi filele. Aici: domnul George Crossfield. Hai să-l luăm pe el, mai întâi, la rând. De mai mult timp are dificultăţi financiare. Se află în această situaţie mai ales din cauza cailor şi apoi a jocului preferat… Femeile îl interesează mai puţin. Că el ar fi fost în ziua respectivă în Hurst Park, nu este adevărat. El depune bani mereu la două persoane cunoscute că ţin registrele de pariuri la curse şi care nu l-au văzut la faţă în acea zi. După toate probabilităţile, el a plecat din gara Paddington într-o direcţie necunoscută. Un şofer de taxi, care în acea zi a circulat în zona gării Paddington, crede că-l recunoaşte după fotografie, dar nu este sigur. La hamalii din Paddington sau din gara Cholsey, care este cea mai apropiată de Lytchett St. Mary, n-am avut nici un succes. El poate să fi coborât la Reading şi să fi luat autobuzul. N-a fost văzut la Lytchett St. Mary.

Domnul Goby îşi umezi din nou degetul şi răsfoi în continuare: Domnul Michael Shane, actor. Ar putea deveni un star şi chiar într-un timp scurt. Iubeşte banul şi are nevoie de mulţi. Are mare succes la femei. Acum umblă cu Sorrel Dainton, interpreta rolului principal în ultima piesă în care a apărut el. Soţia sa nu ştie nimic. Se pare că, într-adevăr, nu ştie prea multe despre el. O actriţă fără vocaţie, cum aud, dar atractivă. Este nebună după soţul ei. Au circulat zvonuri că între ei s-ar fi terminat totul, dar se pare că neînţelegerile au fost îndepărtate… de la moartea domnului Richard Abernethie. Domnul Goby accentuă ultimele cuvinte, dând din cap cu înţeles către o pernă de pe sofa.

În ziua cu pricina, domnul Shane doreşte să se ştie că el a avut convorbiri cu un domn Rosenbaum şi un domn Oscar Lewis, în legătură cu finanţarea unei piese. Dar el n-a fost înpreună cu ei, ci le-a telegrafiat că nu poate veni. În schimb, a închiriat, către ora 12, un automobil şi a venit acasă abia pe la ora 6. După kilometraj, el a străbătut o distanţă care ar confirma ipoteza noastră. Nici o semnalare la Lytchett St. Mary, dar pe acolo sunt unele locuri unde el, ar fi putut parca neobservat.

Domnul Goby îşi frecă nasul. Doamna Shane pretinde că ar fi făcut cumpărături. N-a fost în magazinele de unde ia de obicei.

Domnul şi doamna Banks spun că ar fi stat toată ziua acasă. În orice caz, la ei nu se potrivesc vorbele cu faptele! Ea s-a dus la garaj, şi-a scos automobilul şi a plecat în jurul orei 1. Direcţie necunoscută. A revenit către ora 5. Numărul de kilometri n-a putut fi aflat pentru că în ziua aceea a circulat mereu cu automobilul şi nimeni nu poate să mai verifice odată kilometrajul.

Despre domnul Banks noi am aflat ceva ciudat. Mai întâi trebuie, desigur, să amintesc că nu ştiu ce-a făcut în ziua respectivă. Nu s-a dus la farmacie, după cât se pare; şi-a luat două zile libere din cauza înmormântării. Şi după aceea a renunţat la slujbă. La farmacie, colegii nu-l prea agreează. Căci are, din când în când, stări ciudate. Accese de furie. Trecutul său este deosebit de interesant. Domnul Goby îl privi acum drept în faţă pe Poirot, ceea ce el făcea doar foarte rar. Până acum circa patru luni – cu puţin înainte de a face cunoştinţă cu soţia sa – s-a aflat într-un sanatoriu de boli nervoase. N-a fost declarat nebun – el avusese o aşa numită criză de nervi. Se pare că făcuse o gravă greşeală în prepararea unei reţete. Atunci lucra la o farmacie din Mayfair. Femeia a scăpat cu viaţă, dar el, după aceea, a căzut într-o stare deplorabilă. S-a spus că ar fi vinovat, că a făcut-o premeditat. Femeia ar fi fost, în farmacie, impertinentă şi arogantă faţă de el, a reclamat că

ultima ei reţetă ar fi fost preparată prost. El i-ar fi luat asta în nume de rău şi de aceea i-ar fi dat, intenţionat, o doză aproape mortală dintr-un alt medicament. El a spus: „Trebuia pedepsită pentru că a îndrăznit să mă trateze aşa”. Apoi a plâns şi a zis că ar fi prea rău să mai trăiască şi încă multe asemenea istorii. Medicii folosesc o denumire lungă pentru această stare – complex de vinovăţie sau cam aşa ceva – ei nu cred că a fost vreo intenţie, doar neglijenţă şi că el ar dori să se remarce.

— Ça se peut, spuse Hercule Poirot.

— Cum, vă rog? În orice caz s-a aflat sigur în acest sanatoriu, a fost îngrijit şi apoi i s-a dat drumul ca vindecat. La scurt timp, a cunoscut-o pe domnişoara Abernethie şi a primit o slujbă în această farmacie respectabilă, dar complet anodină. Acolo nu există nimic împotriva lui, dar se povesteşte o istorie despre un client care i-a spus în glumă: „Aş vrea un medicament cu care să-mi pot otrăvi soţia”, la care Banks a răspuns domol şi liniştit: „Aş putea să fac asta, v-ar costa două sute de lire”. Omul s-a indispus vădit şi el a râs. Fireşte, asta poate să fi fost o glumă, dar Banks mi se pare că nu prea are mult umor.

Poirot spuse recunoscător:

— Mon ami, din nou sunt uimit, ca-ntotdeauna, cum aţi obţinut aceste informaţii. Cele mai multe sunt de natură strict confidenţială.

Domnul Goby privea împrejur în cameră şi trăgând cu coada ochiului la uşă, parcă aşteptând ceva, mormăia că ar exista posibilităţi…

— Acum ajungem la zona rurală. Domnul şi doamna Timothy Abernethie. Au o casă frumoasă, dar au nevoie urgent de bani pentru a o întreţine. Par să fie în mare jenă financiară. Din cauza impozitelor şi a investiţiilor nenorocoase. Domnul Abernethie se complace în a face pe bolnavul, dar are un apetit binecunoscut şi pare să fie foarte viguros, când vrea.

Domnul Goby făcu o pauză şi îşi studie notiţele: El era într-o foarte proastă dispoziţie în dimineaţa aceea de după înmormântare. A urlat la doamna Jones, femeia angajată cu ziua la curăţenie. A mâncat doar puţin la micul dejun şi a precizat că n-ar vrea să servească prânzul. A doua zi era într-o dispoziţie şi mai proastă, a spus că cina ar fi fost execrabilă şi încă multe asemenea lucruri. A rămas singur în casă, dar nimeni nu l-a văzut de la 9,30 dimineaţa până a doua zi.

— Şi doamna Abernethie?

— Ea a plecat cu automobilul din Enderby la ora indicată de dumneavoastră. A venit pe jos la un mic garaj din Cathstone şi a explicat că automobilul ei ar fi în pană la o depărtare de trei kilometri. A luat cameră la un han şi a cerut doar câteva sandvişuri, căci spunea că ar vrea să vadă regiunea – satul se află la marginea unor întinderi necultivate. A revenit la han abia seara, târziu.

— La ce oră?

— A primit sandvişurile la ora 11 dimineaţa. Dacă a mers la şoseaua aflată la o distanţă de un kilometru şi a făcut autostopul până la Wallcaster, ar fi putut prinde expresul de sud care opreşte la Reading West. S-ar fi putut afla în Lytchett St. Mary tocmai la ora crimei.

— Medicul a indicat un interval care nu trece de ora 4,30, spuse Poirot.

Domnul Goby dădu din umeri.

— Se înţelege, n-am pretins că aşa a fost. Ea pare o doamnă amabilă, îndrăgită de toţi, şi soţul reprezintă tot ce are mai scump pe lume. Îl tratează ca pe un copil. Este vrednică şi puternică ca un urs, taie lemne şi le cară adesea înăuntru în coşuri mari. Este foarte pricepută la motoare de automobile şi aşa mai departe.

— Tocmai la asta voiam să ajung. Ce s-a întâmplat de fapt cu automobilul?

— Se pare că a fost greu de stabilit cauza defecţiunii şi depanarea s-a dovedit la fel de dificilă, dar putea fi

provocată şi de cineva care se pricepe la automobile.

— C'est magnifique! Spuse Poirot cu amărăciune. Totul se potriveşte atât de bine, totul este posibil. Bon dieu, oare nu putem să scoatem pe nimeni de sub acuzare? Şi doamna Helen Abernethie?

— Cel decedat, Richard Abernethie, o aprecia foarte mult. Ea l-a vizitat cu circa două săptămâni înainte de moartea sa.

— După ce el a fost la sora sa, în Lytchett St. Mary?

— Nu, cu puţin înainte. Fiindcă veniturile i-au scăzut simţitor după război, a renunţat la casa ei de la ţară şi a luat o mică locuinţă la Londra. Mai are o vilă în Cipru, unde locuieşte câteva luni pe an. Are un nepot tânăr, de educaţia căruia se ocupă, şi susţine unul sau doi pictori tineri.

— St. Helena imaculata", spuse Poirot. Şi îi era cu totul imposibil să părăsească Enderby în ziua respectivă, fără ştirea personalului? Spuneţi da, vă conjur!

Din nou domnul Goby privi împrejur prin cameră şi apoi fixă pantofii de lac strălucitori ai lui Poirot.

— Îmi pare rău că nu pot să spun asta, monsieur Poirot. Doamna Abernethie a plecat cu automobilul la Londra pentru a-şi mai aduce nişte îmbrăcăminte şi alte lucruri, căci se înţelesese cu domnul Entwhistle să mai rămână o perioadă pentru a face ordine.

— Il ne manquait que ça! Izbucni Poirot iritat.

Când i se aduse cartea de vizită a inspectorului Morton de la poliţia din comitatul Berkshire, Hercule Poirot îşi ridică mirat sprâncenele.

— Conduceţi-l înăuntru, Georges, conduceţi-l înăuntru. Şi aduceţi… Ce preferă poliţia?

— Aş spune bere, sir.

— Ce oroare! Dar tipic englezesc! Deci, aduceţi bere!

Inspectorul Morton trecu direct la scopul vizitei sale.

— Am avut de lucru prin Londra, a explicat el şi mi-am procurat adresa dumneavoastră, monsieur Poirot. Spre

marea mea surpriză v-am văzut joi la o şedinţă a comisiei de constatare a deceselor.

Monsieur Poirot încuviinţă.

— Nu vă mai aduceţi aminte de mine, monsieur Poirot, dar eu vă ţin minte bine. De la cazul Pangbourne.

— Ah, aţi avut de-a face cu acest caz?

— Într-o funcţie minoră, eram încă foarte tânăr. Este deja mult de-atunci, dar nu v-am uitat niciodată.

— Şi m-aţi recunoscut imediat deunăzi?

— N-a fost greu, sir. Inspectorul Morton îşi reţinu un uşor zâmbet. Apariţia dumneavoastră este destul de neobişnuită. Privirea sa examină ţinuta lui Poirot, îmbrăcat impecabil, şi poposi, în cele din urmă, pe mustaţa sa răsucită. La ţară atrageţi atenţia.

— Se poate, consimţi Poirot, mulţumit de sine.

Inspectorul a continuat:

— Aş vrea să aflu de ce aţi fost acolo. Delicte ca jaf şi crimă nu vă interesează, aşa în general.

— A fost o crimă ordinară, brutală?

— Asta mă întreb şi eu.

— V-aţi întrebat de la început, nu-i aşa?

— Da, monsieur Poirot. Nu în legătură cu ceea ce s-ar putea caracteriza ca o crimă „ordinară, brutală”. Criminalul a vrut să lase această aparenţă. Ar putea fi această Gilchrist, dar nu văd nici un motiv şi, de asemenea, nu a existat nici un factor afectiv pentru aceasta. De altfel, s-a încercat otrăvirea ei.

El relată în detaliu tentativa de otrăvire cu un tort de nuntă.

Poirot respiră şuierând:

— Foarte debaci… Da… Foarte dibaci… Îl avertizasem pe domnul Entwhistle, îi recomandasem să aibă grijă de domnişoara Gilchrist. Un atentat la viaţa ei era posibil. Dar trebuie să recunosc că nu mă gândisem la otravă, ci că se va recurge din nou la topor. Credeam doar că n-ar fi bine

pentru ea să meargă pe întuneric, singură, pe drumuri pustii.

— Cum de-aţi prevăzut un atentat la viaţa ei, monsieur Poirot?

Poirot nu răspunse, căci Georges intrase cu un pahar mare cu bere.

— O mică înviorare, domnule inspector? Nu, nu, eu nu servesc.

— Nu vreţi să-mi ţineţi companie?

— Nu beau bere, dar aş dori un păhărel cu lichior de coacăze… Englezii nu agreează această băutură, cum am constatat.

Inspectorul Morton se uita mulţumit la berea sa.

Poirot, care bea încet din păhărelul său un lichid roşu întunecat, a început să explice:

— Cazul a început cu o înmormântare sau mai corect spus, după o înmormântare.

Expresiv, cu multe gesturi, el a repetat ceea ce-i relatase domnul Entwhistle, dar cu înfloriturі, pe măsura firii sale exuberante.

Când a terminat, inspectorul Morton a întrebat:

— Acest domn Abernethie, deci, poate să fi fost otrăvit?

— Poate.

— Şi corpul neînsufleţit a fost incinerat, aşa că nu mai există nici o posibilitate de a dovedi ceva?

— Exact.

Inspectorul se gândi.

— În afară de aluzia pe care se pare că o făcuse doamna Cora Lansquenet – şi ea este moartă.

— Aşa este, a confirmat Poirot domol. Nu ştim cu cine a putut ea să discute despre aceasta şi poate că nici asasinul nu ştie.

— Apoi este încercarea de ucidere a domnişoarei Anne Gilchrist…

— Asta era de aşteptat. După ce Cora a fost redusă la tăcere, probabil că asasinul s-a temut că menajera ei ar fi

putut să afle ceva. Dacă asasinul ar fi fost inteligent, s-ar fi limitat, în ciuda acestei îndoieli, doar la o crimă, dar asasinii nu sunt decât rareori inteligenţi. Ei urzesc, se simt în nesiguranţă, ar dori să fie siguri, foarte siguri. Sunt entuziasmaţi de propria lor inteligenţă şi aşa îşi bagă singuri, în cele din urmă, capul în laţ.

Inspectorul zâmbi.

Poirot a continuat:

— Încercarea de a o reduce pe domnişoara Gilchrist la tăcere a fost deja o greşeală. Căci acum ar exista două posibilităţi de a continua investigaţiile. Este scrisul de pe cartea de vizită trimisă împreună cu tortul de nuntă. Păcat că ambalajul a fost ars.

— Da, atunci s-ar fi ştiut dacă pachetul a fost trimis cu poşta sau nu.

— Aveţi motive de a accepta ultima variantă amintită?

— Doar din ceea ce spune poştaşul – el nu este sigur. Am verificat memoria sa şi nu este deloc demnă de încredere. Dacă el a dus pachetul la destinaţie; mi se pare curios că pachetul a fost observat doar după ce acest domn – care era numele său?

— Guthrie.

— Da… Doar după ce a fost acolo domnul Guthrie. L-am luat sub observaţie, monsieur Poirot. Fireşte că este uşor, cu o explicaţie plauzibilă, să te prezinţi ca un prieten al doamnei Lansquenet şi să intri în casă. Doamna Banks, desigur, că n-a ştiut dacă aşa este. Făcu o pauză şi apoi adăugă: Şi există încă alte posibilităţi.

Poirot dădu din cap.

— Credeţi…

— Domnul George Crossfield a fost de asemenea în regiune, dar abia în ziua următoare. El a vrut să asiste la înmormântare, dar pe drum a avut o mică pană. Ştiţi ceva despre el, monsieur Poirot?

— Am strâns unele informaţii despre el şi ceilalţi membri ai familiei care vă stau la dispoziţie. Fireşte că n-am nici un

drept să pun întrebări domniilor lor şi n-ar fi inteligent din partea mea.

— Voi proceda cu băgare de seamă. Trebuie să-ţi dai cărţile pe faţă doar atunci când eşti sigur pe situaţie.

— Asta sună aşa de tehnic. Dragă prietene, cu experienţa de care dispui şi cu întreg angrenajul poliţiei la dispoziţie, aveţi deja toate posibilităţile. Merge încet, dar sigur. Eu…

— Da, monsieur Poirot?

— Eu călătoresc către nord. Mă voi deghiza puţin şi apoi mă îndrept spre Enderby – am intenţia să achiziţionez o casă pentru refugiaţii străini. Eu reprezint „UNARCO”.

— Şi ce este UNARCO?

— United Nations Aid for Refuggee Centres Old Age” – Asistenţa ONU pentru Azilele de Refugiaţi Bătrâni. Sună bine, nu? Voi interpreta rolul excelent.

Inspectorul Morton rânji. Era sigur că Poirot va face asta şi ar fi vrut tare mult să-l vadă în acţiune.

Capitolul V.

Alias Pontarlier.

Hercule Poirot îi spuse lui Janet, care arunca priviri furioase:

— Mulţumesc mult, într-adevăr aţi fost foarte amabilă, după care Janet părăsi camera cu un zâmbet acru.

Aceşti străini! Şi întrebările pe care le punea acest om! Ce impertinenţă! Vine şi spune că el ar fi un specialist şi că l-ar interesa mai ales ciudatele dureri de inimă pe care trebuie să le fi avut domnul Abernethie. S-ar putea, ce-i drept, să fie ceva în toate astea – el a murit subit, stăpânul. Chiar şi doctorul a fost surprins. Dar ce-i pasă de asta unui medic străin? Cum de apare aşa, deodată, şi-şi bagă nasul în toate? Şi doamna Helen a spus pur şi simplu: „Vă rog, răspundeţi-i la întrebări, este foarte important ca el să obţină informaţii”.

Întrebări, întrebări! Ce fel de medicamente a luat domnul! Unde erau păstrate! Ca şi cum ai mai ţine minte toate aceste amănunte! Domnul ştia ce face. Şi ce întrebare

stupidă, dacă aceste medicamente s-ar mai afla în casă! Fireşte că ei au aruncat totul. Dureri de inimă – şi cuvintele străine lungi, comice, pe care le folosea! Ah, aceşti medici!

Cel care se autointitula medic practicant începu să-l caute, oftând, pe Lanscombe, majordomul. De la Janet n-a reuşit să scoată multe, desigur că nici nu se aşteptase la aşa ceva. Intenţia sa era doar să compare informaţiile obţinute de la ea cu cele care i le oferise Helen Abernethie.

De fapt, el constatase că se putea bizui pe declaraţiile Helenei, dar din fire şi în urma unei bogate experienţe, nu avea încredere în nici un om, înainte ca acesta să-l fi convins temeinic. Oricum, informaţiile erau neînsemnate şi nesatisfăcătoare. Doar un singur fapt era cert, că Richard Abernethie luase vitamine în capsule cu ulei de ricin, dintr-un mic flacon, care, în momentul morţii sale subite era pe terminate. Oricine ar fi putut să injecteze otravă într-una sau mai multe capsule şi să dozeze conţinutul flaconului astfel ca până la îngurgitarea capsulei fatale de către pacient să fi trecut câteva săptămâni. Pe de altă parte, cineva putea să se strecoare în casă în ziua dinaintea morţii lui Richard Abernethie şi să pună la cale crima prin otrăvire.

Hercule Poirot făcu experienţe pe cont propriu. Uşa de la intrare era, ce-i drept, mereu închisă, dar o uşă din spate care ducea în grădină, era închisă, de obicei, abia seara. În jurul orei două fără un sfert, în timp ce personalul era la masă, el a intrat din grădină în casă pe această uşă şi s-a strecurat neobservat la etajul întâi, în dormitorul lui Richard Abernethie.

Deci era posibil ca cineva, venit din afară, să ajungă la etajul întâi. Dar s-a întâmplat aceasta? Foarte greu se putea stabili dacă a fost aşa. Poirot nu căuta doar dovezi – el voia să fie sigur de toate posibilităţile. Dacă Richard Abernethie într-adevăr a fost ucis, era deocamdată doar o ipoteză, dar în legătură cu moartea Corei Lansquenet era nevoie, totuşi, de dovezi. În acest scop dorea să studieze oamenii la faţa

locului, adică pe cei care se adunaseră aici după înmormântare. Pregătise în această privinţă un plan, dar mai întâi voia să vorbească încă o dată cu Lanscombe.

Bătrânul majordom a fost politicos, dar rezervat. Chiar dacă mai puţin reticent decât Janet, el îl privea pe străinul sosit val-vârtej cu adâncă neîncredere. El puse deoparte bucata de piele cu care curăţase afectuos o cană de ceai din epoca georgiană şi se ridică ceremonios.

— Da, vă rog, sir, spuse el politicos.

Poirot se aşeză prevăzător pe un scaun de bucătărie.

— Doamna Abernethie mi-a spus că aţi vrea să vă mutaţi în casa portarului de la intrarea dinspre nord, atunci când vă veţi retrage la pensie?

— Da, sir. Desigur că acum a intervenit o schimbare, căci dacă proprietatea se vinde…

Poirot îl întrerupse repede:

— Asta n-ar schimba nimic. Pentru grădinari există deja căsuţe. Noii locatari şi personalul lor de îngrijire n-or să aibă nevoie de casa portarului. S-ar putea ajunge la o înţelegere în privinţa dumneavoastră.

— Mulţumesc foarte mult pentru oferta amabilă, sir, dar cred… Cei mai mulţi locatari vor fi străini?

— Da. Printre refugiaţii de pe continent există mulţi care sunt bătrâni şi bolnavi. Organizaţia internaţională de asistenţă pe care o reprezint în Anglia a procurat banii necesari pentru a achiziţiona unele reşedinţe de ţară, potrivite pentru cămine de bătrâni şi aceasta de aici este tocmai ideală în acest scop. Cumpărarea s-a perfectat deja.

Lanscombe oftă.

— Gândul că locuinţa stăpânului meu nu va mai fi în proprietate particulară mă întristează, mă înţelegeţi, sir, chiar dacă ştiu că urmează să servească unui scop benefic. Noi am acordat întotdeauna în ţara noastră azil celor persecutaţi, sir, suntem mândri de asta; vom trăi în continuare după acest principiu.

— Mulţumesc, Lanscombe, răspunse Poirot prietenos. Moartea stăpânului trebuie să fi fost o grea lovitură.

— Desigur, sir. Am fost în serviciul său din primii ani ai tinereţii. Am avut mare noroc, sir, deoarece nu a existat un alt stăpân mai bun decât el.

— Am discutat cu prietenul şi… Colegul meu, doctorul Larraby. Ne-am întrebat dacă nu cumva domnul Abernethie nu a avut o emoţie deosebită în preziua morţii sale… Vă mai amintiţi, dacă el a primit pe cineva în vizită în acea zi?

— Nu cred, sir… Lanscombe se gândi. Cu o zi înainte pastorul a venit la ceai, apoi au sosit câteva călugăriţe, care făceau o colectă în vreun scop de binefacere, şi la intrarea din spate, un tânăr ţinea cu orice preţ să vândă perii şi spălătoare de tigăi; Marjorie abia a putut scăpa de el, era foarte insistent. Asta este tot.

Bătrânul avea lacrimi în ochi şi Poirot nu-l mai deranjă cu întrebările. Îşi îmbrăcă mantaua, aruncă în jurul gâtului un fular gros şi apoi ieşi, astfel înarmat împotriva vântului aspru de nord, pe terasă, unde Helen Abernethie tăia trandafiri de toamnă.

— Aţi aflat ceva nou? Întrebă ea.

— Nimic, dar nici nu m-am aşteptat la altceva.

— Ştiu. De când domnul Entwhistle mi-a spus că veţi veni încoace, eu însămi am adulmecat în jur ca un copoi, dar n-am putut descoperi nimic. Se opri o clipă şi apoi adăugă cu speranţă în glas: Poate că totul este doar o vorbărie fără rost?

— Să fie ucisă cu toporul?

— Nu mă gândeam la Cora.

— Însă eu da. De ce cineva a crezut necesar ca ea să fie ucisă? Domnul Entwhistle mi-a spus că aţi avut senzaţia că ceva n-ar fi fost în regulă atunci când Cora a făcut acea remarcă conştientă. Aşa este?

— Da, da… Dar nu ştiu…

Poirot o întrerupse.

— Ce nu era în regulă? Ce fel de senzaţie aţi avut? Aţi fost surprinsă? Sau – cum să spun – aţi avut presimţiri rele… Aţi crezut că ceva straniu, primejdios plutea în aer?

— Nu, asta nu. Doar ceva… Ah, nu ştiu. Nu pot să-mi aduc aminte, dar nu era important.

— Cum de nu puteţi să vă aduceţi aminte? Poate că v-a descumpănit altceva? Ceva mai important?

— Da, da, cred că aveţi dreptate. A fost remarca Corei că ar putea fi vorba de o crimă, bănuiesc. Aceasta i-a descumpănit pe toţi.

— Poate a fost reacţia unuia dintre cei prezenţi la cuvântul „crimă”?

— Poate, dar nu pot să-mi aduc aminte dacă cineva mi-a atras atenţia în mod deosebit. Noi toţi o priveam pe Cora consternaţi.

— Poate că a fost ceva care v-a izbit auzul – ceva ce a căzut cu zgomot sau s-a spart?

Helen s-a încruntat, încordată şi preocupată.

— Nu, nu cred asta…

— Bine. Într-o zi vă veţi aduce aminte. Şi poate că n-o să vi să pară atât de important. Acum, vă rog, să-mi spuneţi ceva, madame: după câte ştiu doamna Timothy Abernethie a rămas aici peste noapte, după înmormântare. A comentat remarca făcută de Cora?

— Da, a spus că era revoltător şi tipic pentru Cora.

— N-a luat în serios remarca ei?

— Nu, nu, sunt sigură că n-a luat-o în serios.

Poirot găsi că al doilea „nu” a sunat cam îndoielnic.

— Şi dumneavoastră madame, aţi luat-o în serios?

Helen Abernethie, ai cărei ochi de un albastru limpede aveau de sub şuviţele de păr cărunt, ondulate, un efect uimitor de tineresc, răspunse gânditoare:

— Da, monsieur Poirot, cred că am luat-o în serios.

— Pentru că aţi avut senzaţia că ceva n-ar fi în ordine?

— Poate.

El aşteptă. Deoarece ea nu mai spunea nimic, o întrebă:

— Doamna Lansquenet se afla de mulţi ani în relaţii reci cu rudele sale?

— Cu toţii nu puteam să-l suportăm pe soţul ei; din această cauză ea era foarte afectată şi aşa înstrăinarea s-a accentuat.

— Şi apoi cumnatul dumneavoastră a mers aşa deodată în vizită la ea. De ce?

— Nu ştiu. Cred că el a ştiut sau a simţit că nu va mai trăi mult şi atunci a vrut să se împace cu ea.

— El nu v-a spus nimic?

— Mie?

— Da. Eraţi doar aici, când s-a dus la ea. Nu v-a vorbit despre intenţia sa?

Lui Poirot i se păru că ea ar fi devenit ceva mai reţinută.

— Mi-a spus că ar vrea să-i facă o vizită cumnatului meu, Timothy – ceea ce a şi făcut. De Cora n-am pomenit deloc. Vreţi să intrăm în casă? Este vremea prânzului.

Merseră împreună înăuntru; Helen luase cu sine şi trandafirii tăiaţi.

Poirot întrebă la uşă:

— Sunteţi sigură, absolut sigură că domnul Abernethie nu v-a spus nimic despre vreun membru al familiei, în timpul şederii dumneavoastră aici, ceva care ne-ar putea oferi o rază de lumină?

Când intrară în Salonul Verde, Helen zise oftând:

— Richard a fost dezamăgit de nepoatele şi nepotul său. Şi-a exprimat opinia nefavorabilă despre ei, dar n-a spus nimic, chiar absolut nimic – înţelegeţi – care să poată indica un motiv de comitere a crimei. Luă o vază de porţelan şi aranjă trandafirii cu tandreţe.

— Aşezaţi florile minunat, madame. Sunt sigur că tot ce faceţi este desăvârşit.

— Mulţumesc. Iubesc florile foarte mult. Cred că vor arăta bine dacă le aşez pe masa verde de malachit.

Pe masă se afla un buchet de flori de ceară protejate de un glob de sticlă. Când ea l-a ridicat, Poirot întrebă brusc:

— I-a spus cineva domnului Abernethie că soţul nepoatei sale, Susan, era cât pe-aici să otrăvească o clientă din cauza unei reţete preparate greşit… Oh, scuze…

El sări în sus. Obiectul din epoca victoriană a alunecat din mâinile Helenei, Poirot nu putu să-l prindă, acesta căzu pe podea şi se sparse. Helen scoase un strigăt de supărare.

— Ce prostie din partea mea! Dar cel puţin florile au rămas întregi. Le voi băga în dulapul cel mare de sub scară şi voi comanda un nou glob de sticlă.

Dar după ce Poirot i-a ajutat să ducă florile în dulap şi au revenit în salon îşi ceru scuze:

— A fost vina mea. N-ar fi trebuit să vă sperii aşa tare.

— De fapt ce m-aţi întrebat? Am uitat complet.

— Oh, nu era important, nici nu mai ştiu.

Helen îşi aşează mâna pe braţul său.

— Monsieur Poirot, există oare vreun om a cărui viaţă să reziste la cercetarea cea mai amănunţită? Trebuie implicaţi în această afacere oameni, chiar dacă n-au nimic de-a face cu ea, vreau să spun, cu…

— Cu moartea Corei Lansquenet? Da. Pentru că trebuie cercetat totul, nimic trecut cu vederea. Sigur că sunt de acord – este un vechi adevăr – că orice om are ceva de ascuns. Asta este valabil pentru noi toţi, chiar şi pentru dumneavoastră, madame. De aceea prietenul dumneavoastră domnul Entwhistle, mi s-a adresat, căci eu nu sunt de la poliţie. Eu sunt discret şi ceea ce obţin în urma investigaţiilor nu mă interesează personal. Trebuie doar să ştiu tot. Şi pentru că în acest caz nu există alte dovezi decât oamenii – trebuie să mă ocup de aceşti oameni. Sunt obligat să vorbesc cu toţi cei care au fost la înmormântare. Ar fi un mare avantaj din punct de vedere strategic, asta ar fi foarte oportun – dacă aş putea să vorbesc cu ei aici, la faţa locului.

— Mă tem, răspunse Helen încet, că asta va fi foarte dificil…

— Nu atât de greu pe cât credeţi. Deja am născocit ceva. Totuşi casa este de vânzare – eh bien domnul Entwhistle va face cunoscut că ar fi deja vândută şi va invita pe toţi membrii familiei să vină încoace, la un sfârşit de săptămână, pentru a mai căuta unele piese de mobilier deosebite, înainte de licitaţie. Vedeţi, este foarte simplu, nu găsiţi?

Helen îl privi pătrunzător. Ochii ei albaştri erau reci.

— Vreţi să-i întindeţi cuiva o cursă, monsieur Poirot?

— Oh, din păcate pentru aceasta încă nu am informaţiile necesare. Nu, aş dori să-i supun la unele probe, să zicem, să fac experienţe.

— Probe? Ce fel de probe?

— Nici eu nu ştiu încă exact, ele vor apare de la sine. Şi oricum, madame, va fi mai bine dacă dumneavoastră nu ştiţi nimic despre aceasta.

— Pentru ca să mă supuneţi şi pe mine unei probe?

— Aţi aruncat deja o privire în culise. Acum există, înainte de toate, o dificultate: tinerii vor fi de acord, probabil fără multă vorbă; dar pentru ca domnul Timothy Abernethie să vină încoace va fi dificil. Cum aud, el nu-şi părăseşte niciodată locuinţa.

Helen zâmbi brusc.

— Cred că aici veţi avea noroc. Maude mi-a telefonat ieri. Au meseriaşi în casă, locuinţa va fi vopsită şi Timothy suferă cumplit din cauza mirosului de vopsea. El pretinde că sănătatea sa va fi serios afectată din această pricină. De aceea cred că va veni încoace cu Maude, chiar cu plăcere – pentru o săptămână, două. Maude încă nu poate să se ocupe serios de el şi de gospodărie… Ştiaţi că ea şi-a fracturat glezna?

— Nu. Ce ghinion!

— Din fericire au putut s-o angajeze pe menajera Corei, domnişoara Gilchrist. Ea pare că s-a dovedit a fi o adevărată perlă.

— Ce? Întrebă Poirot pe un ton foarte tăios. Dumneavoastră aţi făcut propunerea? Sau cine?

— După câte ştiu, Susan a pus totul la cale, Susan Banks.

— Aşa! Simpatica Susan a pus totul la cale, spuse Poirot tărăgănat. Aţi auzit, de fapt, că domnişoara Gilchrist a scăpat, ca prin urechile acului, de moarte? I s-a trimis o bucată de tort de nuntă otrăvit şi ea a mâncat din el.

— Nu! Helen avea o privire speriată. Acum mi-am adus aminte ce mi-a spus Maude la telefon, că domnişoara Gilchrist tocmai a ieşit din spital, dar n-am avut nici o idee de ce a fost internată. Otrăvită? Dar, monsieur Poirot, chiar de ce?

— Chiar, nu puteţi să vă închipuiţi?

Helen răspunse iritată:

— Bine. Toţi trebuie să vină încoace! Dumneavoastră stabiliţi adevărul! Nu mai trebuie să se comită o altă crimă!

— Deci mă veţi ajuta?

— Da, o voi face.

Anne Gilchrist aruncă o privire de cunoscătoare în bucătărie.

— Linoleumul străluceşte chiar ca o oglindă, doamnă Jones, cât de frumos l-aţi făcut! Şi cana de ceai de pe masă arată atât de îmbietor. Vin imediat înapoi, după ce-i duc domnului Abernethie cafeaua de ora unsprezece.

Urcă treptele încet, cu o tavă apetisantă pe braţe. Ciocăni la uşa lui Timothy şi intră când auzi un mârâit.

— Cafeaua şi prăjiturile, domnule Abernethie. Sper că azi vă simţiţi mai bine, este o zi atât de minunată.

Timothy mormăi suspicios:

— Şi laptele n-are nici un fel de caimac?

— Cum aşa domnule Abernethie, l-am dat la o parte cu multă grijă şi pentru cazul că s-a format din nou un strat proaspăt, am adus o mică sită. Unii oameni preferă desigur caimacul, spun că ar fi smântână şi chiar aşa este.

— Idioţi! Pufni Timothy. Ce fel de biscuiţi sunt aceştia?

— Din cei foarte uşor digerabili.

— Ce înseamnă asta? Turta dulce este singura prăjitură care-mi place.

— Îmi pare rău, dar brutarul n-a avut, în această săptămână, nici un fel de turtă dulce. Dar biscuiţii aceştia sunt cu adevărat buni. Doar încercaţi!

— Cunosc, vă mulţumesc… Dar ce tot umblaţi la draperii?

— M-am gândit că v-ar face plăcere să aveţi ceva soare. Este o zi aşa de minunată!

— Vreau să am camera întunecată, am o migrenă îngrozitoare. Acest miros de vopsea este de vină! Am fost mereu sensibil la vopsele, sunt o adevărată otravă pentru mine!

Anne trase aer pe nas şi apoi declară radioasă:

— Aici de-abia miroase. Vopsitorii lucrează acum deja în cealaltă aripă a clădirii.

— Dumneavoastră n-aveţi nervii olfactivi atât de sensibili ca ai mei. Chiar trebuie să-mi luaţi toate cărţile pe care le citesc?

— Oh, scuzaţi-mă, vă rog, domnule Abernethie, n-am ştiut că le citiţi pe toate.

— Unde este soţia mea? N-am văzut-o deloc de mai bine de o oră.

— Doamna Abernethie se odihneşte pe sofa, în salon.

— Spuneţi-i că ar putea să vină aici să se odihnească.

— Îi voi comunica imediat, domnule Abernethie. Dar poate că a adormit. Hai să spunem, într-un sfert de oră?

— Nu, spuneţi-i că am nevoie de ea acum. Şi lăsaţi plapuma în pace, stă aşa cum vreau.

— Iertaţi-mă, vă rog, m-am gândit că va aluneca.

— Nu mă deranjează deloc. Acum mergeţi şi aduceţi-o pe soţia mea. Am nevoie de ea.

Anne coborî şi intră în salon în vârful picioarelor unde Maude stătea cu piciorul bolnav ridicat pe o pernă şi citea.

— Scuzaţi-mă, vă rog, doamnă Abernethie, spuse ea smerită, dar domnul Abernethie are tare nevoie de dumneavoastră.

Maude dădu cartea la o parte cu un sentiment de vinovăţie.

— Doamne, mă duc imediat sus.

Îşi luă bastonul. De-abia intră în cameră, că Timothy se răsti la ea.

— În fine, ai venit!

— Iartă-mă, te rog, dragule, n-am ştiut că ai nevoie de mine.

— Această persoană pe care ai angajat-o mă scoate din minţi. Cotcodăceşte şi dă din aripi în jurul meu ca o găină bezmetică. Mă tratează de parcă aş fi un copil prost. Este o situaţie enervantă!

— Da, îmi închipui. Dar te rog, te rog dragă Timothy, străduieşte-te să nu fii prea aspru faţă de ea. Eu sunt chiar cu totul neajutorată, până… Şi recunoaşte, totuşi, că ea găteşte bine.

— Ştie să gătească, recunoscu el fără plăcere. Da, găteşte foarte bine, dar trebuie să rămână doar la bucătărie. Nu trebuie să se agite în jurul meu.

— Nu, dragule, fireşte că nu. Dar cum îţi merge?

— Foarte rău. Spune-i lui Barton să vină imediat, el trebuie să mă consulte. Acest miros greu de vopsea îmi pune inima la încercare. Şi cafeaua este rece, continuă bolnavul, privind indignat ceaşca din care încă nu băuse. De ce nu pot să am şi eu parte de o cafea cu adevărat fierbinte?

— O încălzesc din nou.

Anne începuse să bea ceai la bucătărie şi discuta amabilă, deşi cu un aer de uşoară superioritate, cu doamna Jones, femeia care făcea zilnic curăţenie.

— Fac tot ce-mi stă în putinţă ca s-o scutesc de orice efort pe doamna Abernethie, explica ea. Această alergătură în sus şi în jos pe scară este atât de chinuitoare pentru dânsa.

— Ea-i citeşte în ochi orice dorinţă, a consimţit doamna Jones, amestecându-şi zahărul în ceaşcă.

— E rău să fii atât de bolnav ca el.

— Nu este atât de bolnav, o contrazise doamna Jones. Îi place pur şi simplu să stea în pat, să tot sune şi să

poruncească să fie mereu servit. Dar dacă el vrea, poate foarte bine să se ridice şi să alerge încolo şi încoace. L-am văzut chiar şi în sat, plimbându-se, când doamna Abernethie era plecata. Merge atât de vioi ca oricare altul. De ceea ce are el nevoie cu adevărat, ca tutun sau o marcă poştală, îşi aduce singur. Şi de aceea am refuzat, când el a vrut să rămân aici peste noapte, când ea nu s-a întors la timp de la înmormântare. „Îmi pare rău, sir, am spus, dar trebuie să am grijă de soţul meu. Dimineaţa pot să vin, dar trebuie să fiu acasă când se întoarce de la muncă.” Şi am refuzat. Asta poate să-i prindă bine, m-am gândit că trebuie şi el odată să se îngrijească singur. Atunci poate şi el să vadă de câtă muncă este nevoie pentru orice. Şi am rămas tare pe poziţie. Toate mârâiturile nu i-au fost de nici un folos.

Doamna Jones a respirat adânc şi sorbi o lungă şi binefăcătoare înghiţitură din ceaiul de culoare închisă.

— Voi deretica în bucătărie aşa cum trebuie şi apoi plec. Cartofii sunt curăţaţi – se află lângă chiuvetă.

Deşi cam afectată de tonul lipsit de jenă al doamnei Jones, Anne era totuşi bucuroasă că atât de mulţi cartofi aşteptau deja curăţaţi. Înainte ca ea să poată răspunde ceva, a sunat telefonul şi a alergat pentru a ridica receptorul.

Maude Abernethie apăru în capul scărilor. Anne o anunţă:

— Doamna Helen Abernethie este la telefon.

— Spuneţi-i, vă rog, că vin imediat.

Maude coborî încet, şchiopătând, scările, cu dureri vizibile.

Anne îi spuse încet:

— Îmi pare atât de rău că trebuie să coborâţi, doamnă Abernethie. Domnul Abernethie a terminat micul dejun? Mă duc să iau tava. Îi întinse receptorul.

Bolnavul o primi pe Anne cu o privire supărată şi întrebă iritat, când ea luă tava:

— Cine este la telefon?

— Doamna Helen Abernethie.

— Oh! Iar vor sta la taifas mai bine de o oră. Femeile pierd la telefon orice simţ al timpului. Nu se gândesc niciodată cât costă asta.

Anne interveni cu remarca judicioasă că doar doamna Helen ar trebui să plătească convorbirea.

El mârâi:

— Trageţi, vă rog, draperia. Nu, nu pe aceea. Nu vreau să-mi bată lumina direct în ochi… Aşa este mai bine. Chiar dacă sunt bolnav, nu trebuie să stau, în definitiv, toată ziua în întuneric. Şi aduceţi-mi din bibliotecă cartea… Şi acum ce mai este? De ce alergaţi aşa?

— Sună cineva la intrare, domnule Abernethie.

— N-am auzit nimic. Dar îngrijitoarea este jos, nu? Ea trebuie să deschidă.

— Desigur, domnule Abernethie. Ce carte doriţi?

Bolnavul închise ochii.

— Nu mai pot să-mi aduc aminte, mi-aţi risipit gândurile. Acum plecaţi!

Anne luă tava şi ieşi grăbită, se duse la bucătărie şi apoi alergă la uşa de la intrare. Maude vorbea încă la telefon. Anne reveni imediat şi spuse încet:

— Iertaţi-mă, vă rog, că vă întrerup. Afară este o călugăriţă care susţine că strânge donaţii pentru „Fundaţia Sf. Maria Magdalena”, spuse ea. Are o listă. Cei mai mulţi oameni par să fi dat doi până la cinci şilingi.

Maude spuse încet:

— O clipă, Helen, şi-i răspunse pe un ton sever: Nu da nimic. Aici avem propriile noastre aşezăminte filantropice.

Anne ieşi grăbită; ea îi făcuse lui Maude o impresie bizară, tulburătoare.

Maude termină convorbirea după câteva minute cu următoarele cuvinte: „Voi vorbi cu Timothy despre aceasta.” După care puse receptorul jos, o privi pe Anne, care stătea ca împietrită în uşa salonului şi tresări când Maude o întrebă:

— Dar ce s-a întâmplat? Vă lipseşte ceva, domnişoară Gilchrist?

— O, nu, doamnă Abernethie. Doar mă gândesc la ceva. O mare prostie din partea mea, când sunt atâtea de făcut.

Anne se consacră din nou treburilor casnice cu o hărnicie de albină şi Maude urcă cu mare greutate scările către camera soţului ei.

— Helen a fost la telefon. Se pare că vila a fost vândută acum… Unei organizaţii internaţionale de ajutorare a refugiaţilor.

Ea nu mai adăugă nimic, în timp ce Timothy îşi manifesta nemulţumirea cu expresii tari, că locuinţa în care se născuse şi crescuse urma să fie năpădită de o adunătură de refugiaţi.

— Nu mai există nici o bună-cuviinţă în ţara noastră! Vechea mea casă părintească! Nici nu pot să mă gândesc la aşa ceva!

Maude a relatat în continuare:

— Helen bănuieşte starea ta actuală şi propune ca noi să mai mergem o dată acolo. Ea îşi face griji pentru sănătatea ta. Se teme că vopsitul locuinţei te-a afectat mult şi se gândeşte că poate ar fi mult mai bine pentru tine să mergi la Enderby, decât să tragi la un hotel. Personalul vilei este încă acolo, aşa că ai putea avea tot confortul cu care te-ai obişnuit.

Timothy care tocmai deschisese gura să dea o replică, tăcu. Avu dintr-o dată o privire şireată şi dădu aprobator din cap.

— Foarte prevenitoare, Helen, spuse el, foarte prevenitoare. Trebuie să mă odihnesc. Nici o îndoială că aceste vopsele mă otrăvesc… Toate vopselele conţin arsenic, din câte ştiu. Cred că am auzit asta cândva. Pe de altă parte, s-ar putea ca această călătorie să mă obosească. E greu de hotărât ce este cel mai bine.

— Poate că ar fi mai bine să mergi la un hotel, dragule, răspunse Maude. Un hotel bun, ce-i drept, este foarte

scump, dar dacă este vorba de sănătatea ta…

El o întrerupse:

— Aş vrea, aş putea să-ţi spun limpede, Maude, că noi „nu suntem milionari”. De ce ar trebui să mergem la un hotel, când Helen ne propune binevoitoare să tragem la Enderby? Nu că ea ar avea căderea să ne propună vila de la Enderby, în fond nu-i aparţine. Nu mă pricep la tertipurile avocăţeşti, dar bănuiesc că vila ne aparţine, este a tuturor, până când este vândută şi împărţită suma obţinută. Refugiaţi străini! Bunicul s-ar răsuci în mormânt! Da, oftă el, aş vrea tare mult să mai văd odată vechea casă înainte de a muri.

Maude scoase cu multă amabilitate ultimul ei atu:

— Şi domnul Entwhistle a propus ca toţi membrii familiei să mai caute, înainte de licitaţie, mobile, porţelanuri, sau ce vor ei.

Timothy se ridică brusc în capul oaselor.

— Bineînţeles că trebuie să mergem acolo. Trebuie să se stabilească exact ce să aleagă fiecare. Aceşti bărbaţi care s-au căsătorit cu fetele… Din tot ce-am auzit despre ei, n-am încredere în niciunul. S-ar putea să se trişeze acolo. Helen este mult prea îngăduitoare. În calitate de cap de familie, este de datoria mea să fiu prezent.

Se sculă şi începu să se plimbe prin cameră cu paşi energici, viguroşi:

— Da, o idee excelentă! Scrie-i Helenei că sosim. Înainte de toate, mă gândesc la tine, copila mea. Va fi o salvare agreabilă pentru tine şi poţi să te refaci. Tu ai avut, în ultimul timp, multe, prea multe de făcut. Vopsitorii pot să-şi vadă de treabă, în timp ce noi suntem plecaţi şi această persoană, această Gillespie, trebuie să rămână aici şi să aibă grijă de casă.

— Gilchrist, îl corectă Maude.

Timothy dădu plictisit din mână şi spuse:

— Este totuna cum o cheamă.

Anne Gilchrist a strigat îngrozită:

— Nu, asta nu pot!

Maude o privi uimită. Tremurând toată, Anne i-a explicat:

— Este stupid din partea mea, ştiu… Dar nu pot, pur şi simplu, să rămân singură în casă. N-ar putea să doarmă şi altcineva aici? Nu rămân singură în casă!

Ea o privea implorator pe Maude, care dădu din cap, căci ştia că nici o femeie din sat n-ar fi rămas acolo peste noapte.

Anne se văita întruna disperată:

— Desigur, credeţi că sunt isterică şi nici eu nu mi-aş fi închipuit că mă voi comporta aşa. N-am făcut niciodată o criză de nervi, dar acum este cu totul altceva. Doar la gândul că trebuie să rămân singură în casă mă trec fiorii.

— Vă înţeleg, îi replică Maude, încercând s-o liniştească, după toate prin câte aţi trecut acolo, la Lytchett St. Mary.

— Aşa o fi… Nu este logic, ştiu. Şi, în primul rând, nici n-am avut această stare. Nu mă deranja cu nimic să rămân singură în căsuţa doamnei Lansquenet, după ce… S-a comis crima. Asta a venit treptat. Veţi găsi că este ridicol, doamnă Abernethie, dar, abia de când mă aflu aici, am această senzaţie, am această teamă, vreau să spun. Nu mi-e frică de ceva anume, pur şi simplu am o teamă. Este o prostie şi din cauza asta mi-e ruşine. Mi-e frică tot timpul că se va întâmpla ceva îngrozitor… Chiar această călugăriţă mi-a inspirat teamă. Oh, Doamne, sunt într-o stare atât de jalnică…

— Poate să fie doar şocul aşa-numit tardiv, spuse Maude, vădit interesată.

— Poate! Nu ştiu. Este extrem de penibil pentru mine să par nerecunoscătoare, după ce aţi fost atât de bună faţă de mine…

Maude o linişti:

— Desigur că vom găsi noi o soluţie.

George Crossfield se opri o clipă nehotărât, când zări pe cealaltă parte a străzii o femeie; el îi vedea doar spatele, care tocmai dispărea pe uşa unui magazin cu două vitrine. Apoi dădu din cap gânditor şi traversă.

Magazinul cu pricina era dezafectat, dincolo de vitrine se zărea un spaţiu pustiu, dezolant. George bătu precipitat la uşa care tocmai se închisese. Un tânăr cu ochelari şi cu o faţă inexpresivă deschise şi-l aţinti cu privirea.

— Scuzaţi-mă, vă rog, spuse George, dar cred că verişoara mea tocmai a intrat aici.

Tânărul se dădu un pas înapoi şi George strigă:

— Bună ziua, Susan.

Susan care stătea pe o cutie şi mânuia o riglă de măsurat, se întoarse surprinsă:

— Hallo, George, cum de-ai ajuns aici?

— Ţi-am văzut doar spatele, dar am fost sigur că tu eşti.

— Cât de inteligent din partea ta! Probabil că tocmai un spate are caracteristicile lui deosebite.

— Chiar mai mult decât un chip, se declară el de acord. Se poate lipi o barbă şi obrajii pot fi bombaţi, părul vopsit, dar să eviţi să întorci spatele.

— Am să-mi aduc aminte. Poţi ţine minte, doi metri patruzeci şi unu, până notez?

— Fireşte. Ce este asta? Un raft de cărţi?

— Nu, sunt dimensiunile camerei… Doi metri cincizeci şi şapte înălţime… Un metru douăzeci şi şapte lăţime…

Tânărul cu ochelari, care se lăsa de pe un picior pe altul, tuşi şi spuse sfios:

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnă Banks, dar dacă doriţi să staţi mai mult aici…

— Da, vreau, răspunse ea. Lăsaţi-mi cheia acolo, închid eu şi o dau la birou, când termin. E bine?

— Da, mulţumesc, doamnă Banks. În această dimineaţă noi nu suntem prea mulţi, altfel eu aş…

Susan îl scuti de alte scuze şi el părăsi magazinul.

— Sunt bucuroasă că am scăpat de el, exclamă ea. Asemenea oameni sunt o calamitate. Vorbesc fără încetare tocmai când vrei să calculezi ceva…

— Hm, spuse George, crimă într-un magazin pustiu. Cât de palpitant ar fi pentru trecători să vadă dincolo de vitrină

cadavrul unei femei frumoase. Se vor holba ca peştişorii aurii.

— Ce motiv ar trebui să ai ca să mă ucizi, George?

— Păi, aş primi a patra parte din moştenirea ta. Când nu mai ai bani, ar fi suficient un asemenea motiv.

Susan îşi întrerupse lucrul şi-l privi cu atenţie; ochii ei erau dilataţi.

— Tu arăţi schimbat, George. Într-adevăr, este… Uimitor.

— Schimbat? Cum aşa?

Ea se aşează pe o ladă şi-şi aprinse o ţigară.

— Ai avut nevoie atât de urgent de partea ta de moştenire din averea unchiului Richard, George?

— Nici un om nu va susţine în zilele noastre că n-ar avea nevoie de bani, răspunse el glacial.

— Ai fost într-o mare încurcătură, nu-i aşa?

— Ce-ţi pasă?

— Doar mă interesez.

— Vrei să faci un magazin aici? Întrebă el.

— Cumpăr toată casa.

— Plăcut să ai atâţia bani, nu-i aşa, Susan?

În ciuda tonului său maliţios, ea a ripostat, respirând adânc:

— Trebuie să recunosc deschis, eu găsesc că e minunat. Rugile mele au fost auzite.

— Rugăciuni ca să moară rudele bătrâne?

Susan nu-i acordă nici o atenţie.

— Această casă este de-a dreptul ideală pentru noi. La primul etaj voi amenaja o locuinţă ca-n poveşti.

— Şi ce vrei să faci aici, jos? Haute couture?

— Nu, un salon de cosmetică. Preparate din plante, creme de faţă.

— Tot tacâmul!

— Chiar şi asta face parte din afacere. Şi se face plătind. Doar trebuie să dai afacerii o notă personală!

George îşi examină verişoara. Îi admiră trăsăturile ei cam neregulate, gura frumos arcuită, culorile de o mare

prospeţime. Dar mai presus de orice, o faţă neobişnuită, o faţă plină de viaţă, energică. Susan va avea sigur succes!

— Da, spuse el, cred că tu ai calităţile necesare. Ai avut în gând aşa ceva mai demult?

— De peste un an.

— De ce nu i-ai spus bunului şi bătrânului nostru unchi? Poate că el te-ar fi finanţat?

— I-am făcut propunerea.

— Şi n-a muşcat? Asta mă miră. Ar fi trebuit să observe că tu eşti din acelaşi aluat ca şi el.

George văzu cu ochii minţii apărând imaginea unui alt bărbat, un bărbat tânăr, subţire, nervos, cu o privire neîncrezătoare – soţul Susanei.

— Şi ce va face Greg al tău în această situaţie? Întrebă el. Vrea să renunţe la spiţerie?

— Fireşte. În partea din spate vom construi un laborator. Vom face propriile noastre preparate cosmetice.

George îşi reprimă un rânjet. Ar fi spus cu plăcere: „Deci copilaşul va avea o jucărie”, dar îşi înghiţi remarca. El nu şi-a înnăbuşit aceste vorbe din considerente legate de rudenie, ci pentru că avea senzaţia că dragostea manifestată de Susan faţă de soţul ei trebuia tratată cu băgare de seamă. Sigur, erau de temut izbucniri primejdioase. Acest Gregory îi stârnise mereu uimirea. Un tip ciudat, atât de insignifiant – şi totuşi în spatele lui trebuia să se ascundă ceva… O privi pe Susan, care zâmbea liniştită.

— Tu eşti o Abernethie autentică, spuse el, singura din familie. Pentru unchiul Richard a fost sigur o mare decepţie că eşti femeie. Mă prind că ai fi moştenit totul, dacă ai fost un tânăr.

Susan îi spuse încet:

— Da, cred şi eu – desigur, dar acum totul este în cea mai bună ordine, totul s-a brodit aşa cum am vrut.

Aceste cuvinte au trezit în George o senzaţie de stânjeneală. Nu-i plăceau femeile la care iscusinţa era

însoţită de un aşa sânge rece. Schimbând subiectul discuţiei, o întrebă:

— Te-a invitat Helen la Enderby la acest sfârşit de săptămână?

— Da, se pare că toată familia vrea să se adune.

George râse sarcastic:

— Poate pentru că unul ar putea să aleagă o piesă de mobilier mai preţioasă decât celălalt?

Şi Susan a râs:

— Ah, cred că se va evalua totul exact. Aş dori cu multă plăcere câteva amintiri de la întemeietorul averii noastre. În plus, ar fi amuzant să avem în locuinţă nişte obiecte de lux autentice din epoca victoriană. Acolo era, de pildă, în salon, o masă verde de malachit. În jurul acesteia s-ar putea desfăşura o simfonie de culori. Vii şi tu acolo?

— Fireşte, doar pentru a fi atent ca totul să se facă corect. Poate că Rosamund ar dori să aibă masa ta verde de malachit pentru un decor pe scenă.

Susan nu a râs, ci s-a încruntat.

— Ai văzut-o pe Rosamund în ultima vreme?

— De când ne-am întors toţi împreună de la înmormântare, într-un compartiment de clasa a III-a, n-am mai văzut-o pe frumoasa verişoară.

— Eu am fost împreună cu ea o dată sau de două ori… Mi s-a părut cam ciudată.

— Poate că era copleşită de gândul de a avea bani suficienţi pentru un spectacol înfiorător, în care Michael al ei să devină ridicol.

— Michael, oricum, este un actor bun care captivează oamenii. Spre deosebire de Rosamund, care este frumoasă, dar fără speranţă de a avea talent.

— Sărmana, frumoasa, netalentata Rosamund!

— Şi nici nu este atât de naivă, cum s-ar putea crede. Spune câteodată lucruri care sunt surprinzător de profunde şi de care n-ai crede-o în stare. Într-adevăr, este o enigmă.

— Aşa, ca şi răposata noastră mătuşă, Cora…

— Da…

Pe amândoi îi cuprinse deodată un sentiment neplăcut, provocat de amintirea Corei Lansquenet. Apoi George spuse cu o indiferenţă prost disimulată:

— Pentru că tocmai vorbeam de Cora, ce-o mai fi cu menajera ei? Cred că ar trebui să se facă ceva pentru ea.

— Să se facă ceva pentru ea? Ce vrei să spui cu asta?

— După părerea mea, este de datoria familiei. Cora a fost, totuşi, mătuşa noastră şi m-am gândit că această femeie îşi va găsi foarte greu o altă slujbă.

— Te-ai gândit la asta? Ce drăguţ!

— Da, fiecare are grijă de pielea sa. Nu vreau să spun că cei care i-ar da de lucru ar fi cuprinşi de teamă că această domnişoară Gilchrist s-ar năpusti asupra lor cu un topor – dar, în fond, fiecare va face o legătură între ea şi această poveste fioroasă. Oamenii sunt acum cam superstiţioşi.

— Ce curios, George, că tu ţi-ai făcut probleme din această pricină?

— Curios? Ce este curios în asta? Consider că ar trebui să facem ceva pentru ea, să-i dăm o mică rentă sau aşa ceva, pentru a o ţine pe linia de plutire. N-ar trebui s-o pierdem cu totul din vedere.

— Atunci nu-i nevoie să-ţi mai faci griji, răspunse Susan; vocea ei suna sec. M-am îngrijit deja de ea, este în serviciu la Timothy şi Maude.

George îi aruncă o privire uimită.

— Dar este… Este înţelept, Susan?

— A fost lucrul cel mai bun care mi-a venit în minte pe moment.

O privi pătrunzător.

— Oare eşti foarte sigură de ceea ce spui, Susan? Ştii tu ce faci şi nu ai nici o… Mustrare de cuget?

Ea răspunse superficial:

— Este o pierdere de timp pentru aşa ceva.

Capitolul VI.

Vizită la Enderby.

Michael puse scrisoarea pe masă şi întrebă:

— Ce trebuie să facem?

— Să mergem acolo. Nu eşti de părere? Răspunse Rosamund.

El dădu replica gânditor:

— Da, bine. Aş vrea mai ales să fac câteva schiţe la Enderby – mai ales în salon; căminul, de pildă şi acea sofa arcuită. Ele ar fi tocmai bune pentru „Progresele Înălţimii Sale” – în caz că o punem din nou în scenă.

Se ridică şi se uită la ceas.

— Acum trebuie să plec, trebuie să fiu la Casa Rozelor. Voi întârzia, mănânc cu Oscar la cină.

— Dragul de Oscar. El se va bucura să te revadă după atâta timp. Salută-l din partea mea.

Michael o privi cu asprime.

— Ce înseamnă asta – după atâta timp? Sună ca şi cum nu l-aş mai fi văzut de luni de zile.

— Şi nu este aşa? Murmură Rosamund.

— Nu. Am luat prânzul abia acum o săptămână.

— Ce curios, el trebuie să fi uitat asta de tot. Ieri a dat telefon şi a spus că nu te-ar mai fi văzut de la premiera cu „Tilly”.

— Bătrânul imbecil nu mai este în toate minţile, a răspuns Michael râzând.

Rosamund se uită la el ironică, cu ochii măriţi.

— Probabil că mă crezi tare proastă, Mick?

— Dar, dragă, sigur că nu.

— Ba da. Ştiu că tu nu te-ai întâlnit recent cu Oscar. Ştiu de asemenea, cu cine ai fost. E o prostie din partea ta să mă minţi în halul ăsta.

— Dar, Rosamund… Strigă el înfuriat, însă se opri, când soţia sa îi spuse cu blândeţe:

— Deci noi vrem să prezentăm această piesă, nu-i aşa?

— Vrem? Este rolul vieţii mele.

— Da, asta cred şi eu, este un rol minunat pentru tine. Dar nu ne este permis a accepta prea multe riscuri.

El o privi foarte concentrat şi spuse încet:

— Sunt banii tăi, ştiu. Dacă tu nu vrei să rişti…

— Sunt banii noştri, dragule! Îl corectă Rosamund. Şi asta este, după câte se pare, destul de important.

— Ascultă, dragă. Rolul lui Eileen ţi se potriveşte de minune.

Ea zâmbi.

— Nu vreau să-l interpretez.

— Draga mea copilă! Michael era consternat. Ce se întâmplă cu tine?

— Nimic.

— Ba da. Te-ai schimbat de la un timp – eşti cam deprimată, nervoasă. Ce se întâmplă?

— Nimic. Doresc doar să te sfătuiesc insistent… Să fii prudent, Mick. Tu îţi închipui totdeauna că poţi să izbuteşti mereu şi că oricine crede ce spui. A fost o prostie din partea ta să susţii adineauri că ai fi fost împreună cu Oscar.

Michael se înroşi fără să vrea.

— Şi tu? Ai spus că ai fi făcut târguieli împreună cu Jane. Şi nu este aşa. Jane este în America… de câteva săptămâni.

— Da, asta a fost o prostie de-a mea, recunoscu ea. Am făcut doar o plimbare – în Regent 's Park.

— În Regent's Park? Dar nu te-ai plimbat niciodată în viaţa ta în Regent's Park. Ce înseamnă asta? Ai un prieten? Poţi să spui ce vrei, Rosamund, dar în ultima vreme te-ai schimbat. De ce?

— M-am gândit la multe. Ce trebuie să facem noi – totuşi situaţia noastră s-a schimbat complet. Trebuie să chibzuim şi să făurim planuri. N-am scăpat încă de greu, suntem abia la început…

— Rosamund…

Rosamund stătea acolo ca dusă pe gânduri; cu ochii larg deschişi, cu privirea aţintită asupra lui, dar părea că nici

nu-l vede. Abia când o strigă pe nume a treia oară, ea tresări uşor şi se trezi din reverie.

— M-am gândit, şopti ea, dacă trebuie să mă duc la acea locuinţă – la Lytchett St. Mary, pentru a vorbi cu această domnişoară – dar cum o cheamă?

— Cu menajera mătuşii Cora.
— Dar de ce?
— Totuşi ea va pleca în curând la rude, sau îşi va lua o nouă slujbă şi sunt de părere că n-ar trebui s-o lăsăm să plece mai înainte de a-i pune câteva întrebări.
— Ce întrebări?
— Cine a omorât-o pe mătuşa Cora?
Michael se holbă la ea năucit.
— Tu crezi că ea ştie?
— Presupun, totuşi a fost în casă, răspunse ea.
— Păi, atunci ar fi spus poliţiei.
— Nu cred că ea ştie asta sigur, dar, cu certitudine, are unele bănuieli. Înainte de toate, ea ar putea şti ce-a spus unchiul Richard, când a fost acolo.
— Dar ea o fi auzit foarte greu ce-a spus el.
— Nu, dragule. Rosamund vorbea ca şi cum voia să explice ceva unui copil neştiutor. Bănuiesc că a ascultat la uşă.
— A tras cu urechea, vrei să spui?
— Presupun mai mult, sunt sigură.
Michael puse o întrebare stupidă:
— Rosamund, cine crezi tu că a ucis-o pe Cora? Şi pe bătrânul Richard?
Ea îl privi din nou pătrunzător.
— Dragule – nu fii atât de naiv – tu ştii asta la fel de bine ca şi mine. Dar este mult, mult mai bine să nu mai vorbim de asta. Aşa că renunţăm la discuţie.
Hercule Poirot stătea în bibliotecă, lângă cămin şi-i privea pe cei de faţă. El dorise ca toţi să vină aici şi aşa s-a întâmplat. Dar acum se întreba cum ar trebui să procedeze cu ei.
Oftând, îşi bău cafeaua. Pentru el nu exista nici o cale directă către adevăr. Ştia că poate folosi doar o metodă complicată, dar mai sigură. Va trebui să aibă discuţii, multe discuţii. Şi, în cele din urmă, printr-o minciună sau printr-un adevăr, ei se vor da de gol. Helen a făcut prezentările şi el a trebuit să înfrunte nemulţumirea generală pe care o

stârnise prezenţa sa – prezenţa unui intrus şi pe deasupra a unui străin – la acest consiliu de familie. Cu dibăcie, el făcu posibilă situaţia de a avea cu fiecare în parte o discuţie tête-àtête pe terasă, pentru a face constatări şi a trage concluzii. A fost o surpriză pentru el s-o găsească aici pe Anne Gilchrist, a conversat cu ea despre strălucirea dispărută a ceainăriei pe care o avusese şi despre prepararea corectă a brioşelor şi a eclerurilor de ciocolată. A mers cu ea până şi în grădină, pentru a discuta despre folosirea diferitelor plante.

Apoi a ascultat cel puţin o oră văicăreala lui Timothy despre starea sănătăţii lui şi reproşurile în legătură cu „duhoarea" provocată de vopsirea locuinţei.

Culori? Pictură? Poirot se încruntă. Cineva spusese, totuşi, ceva despre pictură – a fost domnul Entwhistle?

S-au spus mai multe despre pictură. Despre Pierre Lansquenet ca pictor. Despre tablourile Corei, admirate de domnişoara Gilchrist şi desconsiderate de Susan. „Întocmai ca în cărţile poştale", spuse ea. „Sunt sigură că ea a copiat pur şi simplu cărţi poştale ilustrate."

Anne Gilchrist a protestat şi a răspuns pe un ton tăios că scumpa doamnă Lansquenet a pictat întotdeauna după natură.

— Nu-i adevărat, Cora a trişat, îi spuse Susan lui Poirot, după ce Anne ieşise din cameră.

— De unde ştiţi asta? Poirot se uită la bărbia ei energică. „Ea va fi întotdeauna sigură de situaţia ei" se gândea el, „dar poate că într-o zi va fi prea sigură…"

Susan a continuat:

— Ascultaţi, dar să nu-i spuneţi acestei Gilchrist. Unul dintre peisajele ei redă portul Polflexan – golful, farul şi cheiul – tabloul obişnuit pe care-l pictează toţi amatorii. Dar cheiul a fost distrus complet de bombardament în timpul războiului şi fiindcă mătuşa Cora a făcut schiţe abia acum doi ani, ea nu putea să le facă după natură. Cărţile poştale ilustrate, care se vând acolo, au şi acum imaginea cu cheiul,

cum era înainte de război. Am găsit o asemenea carte poştală în dormitorul ei, în comodă. Este foarte amuzant când se descoperă tertipurile scumpilor tăi semeni.

— Da, într-adevăr, este amuzant. El chibzui şi se hotărî s-o încolţească. Dumneavoastră nu vă amintiţi de mine, madame, începu el, dar eu nu v-am uitat. Noi nu ne vedem pentru prima oară!

Ea îl privi uimită şi Poirot a dat din cap spre ea binevoitor.

— Da, da, aşa este. Eram într-un automobil, bine deghizat. Dumneavoastră vorbeaţi cu mecanicul de la un alt garaj. N-aţi luat act de prezenţa mea – ceea ce este explicabil. Deci, eu eram într-un automobil – un străin mai în vârstă, deghizat. Dar v-am observat, căci sunteţi tânără şi drăguţă, o apariţie reconfortantă, şi stăteaţi în soare. Când am sosit aici şi v-am văzut, m-am gândit: „Tiens! Ce întâmplare!”

— Într-un garaj? Unde? Când?

— Nu de mult, poate acum o săptămână. Pe moment nu pot să-mi aduc aminte unde era, am cutreierat atât de mult prin ţară, minţi el; avea în minte imaginea clară a garajului de la „King's Arms”.

— Pentru a căuta o casă potrivită pentru refugiaţi?

— Da. Pentru aceasta trebuie să ai atâtea în vedere: preţ, regiune, posibilităţi de extindere şi aşa mai departe.

Apoi schimbă subiectul discuţiei şi a acceptat ca Susan să-i dezvăluie planurile de viitor. Ea făcu aceasta atât de amănunţit, încât destăinui, fără să vrea, multe lucruri legate de persoana sa.

— Ce noroc, spuse el, că nu trebuie să vă impuneţi nici o restricţie, cum fac atâţia oameni loviţi de sărăcie. Fără capital nu se ajunge departe în ziua de azi. Să ai idei creatoare şi să nu poţi să le realizezi din lipsă de mijloace – asta poate fi aproape insuportabil.

— Eu n-aş suporta. Dar aş fi făcut rost de bani – şi oricine mi-ar fi împrumutat. Trebuie folosită orice ocazie! Ea răsuflă adânc: Asta trebuie să se facă!

Poirot, care privise dincolo de ea, spuse bine dispus:

— Oh, iată că vine soţul dumneavoastră, el poate să ia parte la mica noastră discuţie – tocmai vorbeam despre ocazii, domnule Banks. Ocaziile de aur – care trebuie prinse cu amândouă mâinile. Cât de departe se poate merge cu conştiinţa curată? Ce părere aveţi?

Dar nu-i era dat să afle părerea lui Gregory Banks despre ocazii sau despre altceva. El se văzu pus în imposibilitatea de-a purta vreo discuţie cu Gregory Banks. Acesta avea un fel bizar de a se eschiva. Ori din propria-i dorinţă, ori din dorinţa soţiei sale, el părea că n-are chef pentru un tête-à-tête sau o conversaţie liniştită.

Dar Poirot a discutat cu Maude Abernethie – despre vopsele – despre mirosul acestora – despre faptul că era un noroc că Timothy a putut veni la Enderby şi ce drăguţ a fost din partea lui Helen să o accepte printre invitaţi şi pe Anne Gilchrist.

— Căci ea este, într-adevăr, de mare folos, a explicat Maude. Cred că a fost un dar al providenţei, atunci când i-au cedat nervii şi n-a vrut să rămână singură în locuinţa noastră, chiar dacă trebuie să mărturisesc că asta m-a supărat puţin la început.

— Şi-a ieşit din fire? Întrebă Poirot interesat.

A ascultat cu luare-aminte când Maude i-a povestit cum Anne Gilchrist şi-a pierdut brusc stăpânirea de sine.

— Îi era teamă, spuneţi? Şi ea n-a putut spune exact din ce cauză? Asta este interesant, extrem de interesant. S-a întâmplat ceva deosebit în acea zi?

— Nu, după câte ştiu, nu. Se pare că a fost cuprinsă de această stare doar după ce a plecat din Lytchett St. Mary, aşa spunea ea. Cât timp a fost acolo, nici n-ar fi luat seama la aşa ceva.

Şi pentru că era atât de curajoasă, i s-a trimis o felie de tort de nuntă otrăvit, se gândi Poirot. Că ea a fost cuprinsă de teamă din acel moment, desigur că nici nu era de mirare… Şi când s-a stabilit în regiunea liniştită de la Stansfield Grange, teama nici vorbă să dispară, dimpotrivă,

s-a accentuat. De ce? Poate că îngrijirea unui ipohondru pretenţios, cum era Timothy, ar fi trebuit să alunge teama sau s-o transforme într-o simplă neplăcere.

Dar ceva din casa lui Timothy i-a inspirat teamă. Ce? Oare ştia şi ea ce?

Când Poirot s-a aflat scurt timp, înainte de cină, singur cu Anne, a adus discuţia la această temă, parcă împins de curiozitatea nestăvilită a străinului.

— Este imposibil, înţelegeţi, să vorbeşti despre crimă cu membrii familiei. Totuşi mă preocupă şi nu e greu de înţeles. O crimă înfiorătoare – o artistă sensibilă să fie ucisă în propria-i căsuţă. Groaznic pentru familie. Dar şi pentru dumneavoastră, îmi închipui, căci, aşa cum mi-a spus doamna Maude Aberhethie, aţi fost atunci acolo?

— Da, am fost, dar vă rog să mă scuzaţi, monsieur Pontarlier, n-aş dori să vorbesc despre aceasta.

— Înţeleg, doar înţeleg prea bine!

După ce-a rostit aceste cuvinte, Poirot a aşteptat. Aşa cum prevăzuse, Anne începu imediat să vorbească. Şi abia după ce a relatat foarte amănunţit cum se simţise ea însăşi, ce spusese medicul, cât de prietenos a fost domnul Entwhistle faţă de ea, Poirot a trecut, cu prudenţă, la următorul punct.

— Consider că a fost inteligent şi înţelept că n-aţi rămas singură în casa doamnei Lansquenet.

— Oh, mi-ar fi fost imposibil, monsieur Pontarlier, n-aş fi suportat.

— Înţeleg. Înţeleg, de asemenea, că n-aţi vrut să rămâneţi singură nici în casa domnului Timothy Abernethie.

Anne îşi feri privirea, ruşinată.

— Este groaznic de neplăcut pentru mine. Este atât de stupid. Am fost cuprinsă brusc de un fel de panică, nu ştiu deloc de ce.

— Dar asta este chiar firesc. Tocmai v-aţi revenit întrucâtva dintr-o ticăloasă tentativă de a fi ucisă prin otrăvire…

Anne oftă acum şi îi explică clar că nu înţelege, pur şi simplu. De ce a vrut cineva s-o otrăvească?

— Dar asta este clar, stimată doamnă, pentru că acest răufăcător, acest criminal s-a gândit că dumneavoastră ştiţi ceva ce-ar putea să ducă la arestarea sa de către poliţie.

— Dar ce trebuia să ştiu? Vreun vabagond ordinar sau un individ pe jumătate nebun, periculos, o fi comis crima.

— Dacă a fost un vabagond? Nu cred că este aşa…

— Dar monsieur Pontarlier, răspunse Anne, dintr-o dată vizibil neliniştită, aşa ceva nu puteţi să spuneţi, nu cred asta.

— Ce nu credeţi?

— Nu pot să cred că nu un – vreau să spun – că nu…

Tăcu încurcată.

— Şi totuşi, interveni Poirot tăios, credeţi!

— Nu, nu cred. Nu cred!

— Credeţi! Şi de aceea vă e frică, neîncetat, nu-i aşa?

— Nu, nu, de când sunt aici nu mai mi-e frică. Aici sunt atât de mulţi oameni şi domneşte o atmosferă atât de fermecătoare, reconfortantă. O, nu, aici mă simt foarte bine.

— Mi se pare, trebuie să-mi scuzaţi curiozitatea, dar sunt un om bătrân şi cam şubred şi folosesc mult timp pentru a ajunge la idei vanitoase despre lucrurile care tocmai mă preocupă – deci, mi se pare că vă comportaţi de parcă la Stansfield Grange o anumită întâmplare, poate vreun amănunt nesemnificativ, a făcut ca teama dumneavoastră să fie şi mai mare. Nu puteţi să vă amintiţi deloc ce a fost?

Anne se gândi o clipă, apoi spuse iute:

— Ştiţi, monsieur Pontalier, mă tem că ar fi fost o călugăriţă.

Înainte ca Poirot să fi putut înţelege corect cuvintele ei, au intrat în cameră Susan împreună cu soţul ei, urmaţi de Helen.

O călugăriţă? Se gândi Poirot. Unde am mai auzit eu ceva despre o călugăriţă în această împrejurare?

Familia era foarte drăguţă faţă de monsieur Pontarlier, reprezentantul UNARCO. Şi câtă dreptate avusese să se folosească de aceste iniţiale. Toţi le acceptaseră ca pe o noţiune, dăduseră chiar impresia că ar şti ceva despre aceasta. El devenise oarecum ceva demn de a fi văzut, străin de aceste meleaguri. De fapt, era predominantă părerea că Helen ar fi trebuit să evite să-l aducă în casă, tocmai la sfârşit de săptămână, dar pentru că acum se afla aici, s-a impus acceptarea situaţiei.

Din fericire, acest străin, de statură mică, comic, lăsa impresia că nu ştie prea multă engleză. Adesea nu înţelegea ce i se spunea şi când discutau între ei, părea că se zbate ca peştele pe uscat.

Mai mult sau mai puţin uitat de toţi, Hercule Poirot stătea confortabil într-un fotoliu, îşi bea încet, savurând, cafeaua şi-i observa pe cei prezenţi, ca o pisică ce urmărea zborul încoace şi încolo al unui stol de păsări. Pisica încă nu era pregătită pentru salt…

După ce moştenitorii lui Richard Abernethie scotociseră şi inspectaseră meticulos casa, timp de douăzeci şi patru de ore, fiecare ştia cam ce-ar vrea să aibă şi era gata să lupte pentru aceasta.

La început discuţia s-a învârtit în jurul unui serviciu de desert, din porţelan Spode, pe care tocmai îl folosiseră.

— Eu nu voi mai avea prea mult de trăit, a anunţat Timothy cu o voce slabă, melancolică, Maude şi cu mine nu avem copii. Din această pricină de-abia merită să ne mai împovărăm cu lucruri nefolositoare, dar din motive sentimentale aş dori cu multă plăcere să am acest serviciu de desert; îmi aduce aminte de zilele bune de altădată. Aş fi cu totul mulţumit să am pe lângă acesta, poate, şi biroul Louis XIV din Budoarul Alb.

— Vii prea târziu, unchiule, spuse George cu o nonşalanţă amicală. Azi-dimineaţă am rugat-o pe Helen să-mi rezerve serviciul.

Timothy se făcu roşu ca racul.

— Ce înseamnă asta? Totuşi, până acum, nu s-a stabilit încă nimic. Şi ce vrei să faci cu un serviciu de desert? Nici nu eşti căsătorit?

— Fac colecţie de porţelanuri Spode. Şi acesta de aici este un serviciu deosebit de frumos. Dar biroul poţi să-l păstrezi, unchiule, nu l-aş lua chiar dacă mi-ar fi dăruit.

Timothy refuză biroul cu un gest dispreţuitor.

— Ascultă tinere, totuşi nu fii îndărătnic! Sunt mai în vârstă decât tine şi unicul frate rămas în viaţă al lui Richard. Serviciul de desert îmi aparţine!

Când George a cedat, în cele din urmă, cu un zâmbet crispat, Timothy era ameninţat de un atac de apoplexie.

— Dar nu te enerva, unchiule. Ia serviciul de desert, doar am glumit!

— Straşnică glumă! Credincioasa Maude era indignată. Unchiul tău ar putea face un infarct.

— Nu cred, se opuse George bine dispus. Unchiul Timothy va trăi, probabil, mai mult decât noi toţi. I se potriveşte proverbul: „Cine tuşeşte mult, trăieşte mult!”

Acum Timothy era atât de furios, că rămăsese fără grai.

— Vino, Timothy! Maude s-a ridicat fermă, calmă, era o coloană vibrândă de energie. Ai avut o seară tensionată; trebuie să-ţi vezi de sănătate. Nu vreau să mi te îmbolnăveşti din nou. Vino sus, ia un calmant şi te culci imediat. Deci Helen, Timothy şi cu mine vom lua ca amintire de la Richard serviciul de desert şi biroul Louis XIV. Sper că nu există nici o obiecţie.

Ea îi privi provocator pe cei prezenţi. Deoarece niciunul dintre ei n-a intervenit, plecă din cameră, sprijinindu-l pe Timothy, şi-i făcu semn Annei, care stătea nehotărâtă în uşă, s-o ajute.

George rupse primul tăcerea după această ieşire din scenă:

— Femme formidable! Asta o caracterizează perfect pe mătuşa Maude. Niciodată nu m-aş fi gândit să-i perturb marşul victorios.

Anne reveni vizibil stânjenită şi spuse încet:

— Doamna Abernethie este întotdeauna atât de bună. Dar această remarcă n-a fost luată în seamă.

Michael Shane râse deodată şi spuse:

— Totul mi se pare o glumă sinistră. De altfel, profit de ocazie pentru a vă atenţiona că Rosamund şi cu mine vrem masa de malachit din salon.

— Nu, a strigat Susan, pe aceea o vreau eu!

— Poftim bucluc, spuse George şi privi spre plafon.

— Nu ne vom certa din această cauză, a explicat Susan, am nevoie de masă pentru salonul meu de cosmetică. Va aduce o notă cromatică plăcută – voi pune pe ea un buchet mare de flori de ceară, va arăta minunat. Pot să fac rost uşor de flori de ceară, dar nu este atât de simplu să intru în posesia unei mese de malachit verde.

— Dar, dragă Susan, interveni Rosamund, tocmai de aceea vrem să avem această masă. Pentru piesa cea nouă. Cum spui tu, o notă cromatică – şi este din perioada…

— Te înţeleg, Rosamund, se opuse Susan, fă una care poate să arate exact ca asta de aici, dar pentru salonul meu am nevoie de o masă de malachit autentică…

Anne se simţi obligată să intervină împăciuitoare:

— Această casă este atât de plină de lucruri frumoase. Masa verde va arăta minunat oriunde. N-am văzut încă niciodată una asemănătoare, trebuie să fie valoroasă.

— Valoarea va fi scăzută din partea mea de moştenire, fireşte, a spus Susan.

— Oh, scuzaţi-mă, vă rog, n-am… N-am vrut să spun asta… se bâlbâi Anne, complet încurcată.

— Achităm valoarea din partea noastră de moştenire, a declarat Michael, şi florile de ceară.

— Ele produc o impresie atât de plăcută şi locul lor este acolo, pe masă, a remarcat Anne, au un efect, într-adevăr artistic, pur şi simplu fermecător.

Nimeni nu luă în seamă banalităţile bine intenţionate ale Annei.

Greg a strigat cu vocea sa impunătoare, nervoasă:

— Dar Susan trebuie să aibă această masă!

Toţi tresăriră, ca şi când s-ar fi auzit o notă falsă.

Helen a schimbat repede subiectul, întorcându-se către oaspetele străin.

— Îmi pare rău, monsieur Pontarlier, că discuţia trebuie să fie plictisitoare pentru dumneavoastră.

— Nicidecum, madame. Mă simt onorat că pot să iau parte la viaţa dumneavoastră de familie. El s-a înclinat. Aş vrea să spun – nu pot să exprim bine ce simt – aş vrea să-mi arăt regretul că această casă trebuie să intre pe mâini străine. Am auzit că ar fi vorba să se deschidă aici o şcoală. O şcoală mănăstirească – condusă de călugăriţe. Poate că aţi prefera asta?

— Ah, ce vă trece prin gând! Interveni George.

— Fundaţia Sf. Maria Magdalena, a continuat Poirot. Din fericire, noi putem să facem, mulţumită generozităţii unui donator anonim, o ofertă mai avantajoasă. Acum se adresă direct Annei: Nu prea le simpatizaţi pe călugăriţe, nu-i aşa?

Anne se înroşi şi tăcu stingherită.

— Nu pot să-mi închipui cum poţi ajunge călugăriţă, a exclamat Susan.

— Veşmântul vine foarte bine, spuse Rosamund. Vă amintiţi piesa „Miracol” de anul trecut? Sonia Wells arăta nespus de frumoasă îmbrăcată în călugăriţă.

— Mă surprinde doar, interveni şi George, că Atotputernicul a trebuit să pună mare preţ pe acest veşmânt medieval. Căci straiele de călugăriţă sunt grele, neigienice şi nepractice.

— Şi toate călugăriţele arată aproape la fel, spuse Anne. Este o prostie, dar m-am speriat când deunăzi, la doamna Abernethie, a venit o călugăriţă la uşă pentru a colecta donaţii. Mi se părea că era aceeaşi care venise în casa sărmanei doamne Lansquenet, din Lytchett St. Mary, în ziua când s-a întrunit comisia de constatare a decesului. Am avut senzaţia că ea m-ar fi urmărit! Dar, fireşte, că nu putea fi

aceeaşi călugăriţă, pentru că una strângea donaţii pentru o orgă la biserica St. Barnaba, cred, şi aceasta cerea cu totul altceva: era ceva cu copiii.

— Dar amândouă arătau la fel? Întrebă Hercule Poirot.

Întrebarea trăda un interes deosebit. Anne se întoarse către el.

— Cred că da, răspunse ea. Aceeaşi buză de sus – aproape ca şi când ea ar fi avut odată mustaţă. Ştiţi, cred că aceasta m-a neliniştit, pentru că şi aşa eram cu nervii zdruncinaţi. M-am gândit la istorisirile din perioada războiului, când erau lansaţi paraşutişti travestiţi în călugăriţe. Natural că asta a fost o prostie din partea mea. Acum ştiu.

— A te travesti în călugăriţă este o idee excelentă, spuse Susan gânditoare, se pot ascunde atât de bine picioarele.

— În general, cei mai mulţi au darul de a-i observa cu atenţie pe oameni, interveni în discuţie George. De aceea declaraţiile martorilor în faţa completului de judecată diferă întotdeauna exagerat de mult. De-abia dacă există un observator credibil, dar este greu de găsit.

— De asemenea, este foarte ciudat, a explicat Susan, când te vezi pe ne-aşteptate în oglindă şi nu ştii cine este acolo; faţa ţi se pare oricum cunoscută. Şi spui în sinea ta: „Acesta este cineva pe care-l cunosc foarte bine…”. Până când, deodată, îţi devine clar că eşti tu însuţi.

— Şi mai dificil ar fi, spuse George, dacă te-ai putea vedea în realitate, ci nu în oglindă.

— Cum aşa? Întrebă Rosamund.

— Pentru că nu te vezi niciodată aşa cum te văd oamenii de lângă tine, te vezi întotdeauna distorsionat.

— Dar oare în acest caz arăţi altfel?

— Şi încă cum! Răspunse Susan. Dar asta este clar. Pentru că nici un om nu are faţa simetrică. Sprâncenele sunt diferite, gura este într-o parte mai ridicată şi nu există nici un nas complet drept. Asta se poate constata cu un creion. Cine are un creion?

S-a adus un creion şi ei se amuzau cu acesta, fiecare ridicându-l în dreptul nasului.

Revenise buna dispoziţie, toţi erau volubili. Doar Helen Abernethie era liniştită, distrată.

Hercule Poirot se sculă oftând şi a urat ceremonios gazdei sale noapte bună.

— Mai bine, madame, mă despart de pe acum de dumneavoastră. Trenul meu pleacă mâine dis-de-dimineaţă, la ora nouă, asta este foarte devreme pentru mine. Aşa că aş dori să vă mulţumesc acum pentru amabilitate şi ospitalitate. Ziua luării în primire a vilei o stabilim împreună cu minunatul domn Entwhistle. Fireşte că mă conformez întrutotul dorinţei dumneavoastră.

— Poate fi oricând, monsieur Pontarlier, eu… Eu sunt gata cu toate.

— Vă veţi întoarce acum în Cipru, la locuinţa de acolo?

— Da. Un zâmbet uşor înflori pe buzele Helenei.

— Vă bucură acest gând? Întrebă Poirot. Nu vă pare rău?

— Să părăsesc Anglia? Sau casa de aici, vreţi să spuneţi?

— Am vrut să spun casa de aici.

— Nu, nu. Nu este bine să te ataşezi prea mult de trecut. Trebuie odată şi odată să-l laşi în urma ta.

— Dacă e posibil. Poirot a zâmbit către feţele politicoase din jurul său. Uneori trecutul nu acceptă să fie învăluit de uitare. Îţi dă un ghiont şi spune: „Încă nu sunt sfârşit.”

Susan a zâmbit sceptică.

— Sunteţi de părere, spuse Michael, că refugiaţii care sosesc aici nu vor fi în stare să uite cu totul suferinţele pe care le-au îndurat?

— Nu mă refer la refugiaţii mei.

— El face aluzie la noi, dragule, spuse Rosamund, vrea să spună că unchiul Richard şi mătuşa Cora şi toporul şi toate astea. Ea se întoarse către Poirot. Nu-i aşa?

Poirot se uită ţintă la ea şi o întrebă:

— De ce spuneţi asta, madame?

— Pentru că sunteţi un detectiv. Asta sunteţi, nu-i aşa? De aceea vă aflaţi aici. Această organizaţie, UNARCO, sau cum vreţi s-o numiţi, este o evidentă aberaţie.

Încordarea care domnea acum în încăpere era aproape palpabilă. Poirot o simţi, chiar dacă nu-şi luă privirea de pe faţa drăguţă, calmă a Rosamundei. Spuse cu o uşoară plecăciune:

— Aveţi o privire foarte perspicace, madame.

— Nicidecum, îl contrazise Rosamund. Mi-aţi fost arătat odată, într-un restaurant. Şi, brusc, mi-am adus aminte.

Michael spuse cu o voce care-i scăpase de sub control:

— Rosamund, ce înseamnă…?

Acum Poirot îşi îndreptă privirea către el. Michael era furios. Furios sau îngrijorat? Privirea lui Poirot se roti mai departe în jurul mesei: Susan, de asemenea furioasă, era evident cu ochii în patru; Gregory avea o figură impenetrabilă; Anne Gilchrist arăta stupid şi rămăsese cu gura căscată; George stătea cu privirea la pândă; Helen era nervoasă, deprimată.

Totul era cât se poate de normal în această situaţie. Poirot ar fi dorit să fi văzut toate aceste chipuri cu o fracţiune de secundă mai înainte, când Rosamund a rostit cuvântul „detectiv”. Căci acum, bineînţeles, nu mai era acelaşi lucru…

Dând din umeri, el făcu o reverenţă. Accentul său sună dintr-o dată mai puţin străin.

— Da, răspunse el, sunt detectiv.

— Cine v-a trimis? Întrebă George răstit.

— Am fost însărcinat să cercetez împrejurările în care a murit domnul Richard Abernethie.

— A murit de moarte bună. Cine a susţinut altceva?

— Doamna Cora Lansquenet a spus-o. Şi doamna Lansquenet este de asemenea moartă.

— Ea a spus-o aici – în această cameră, a strigat Susan, dar nu m-am gândit că ea într-adevăr…

— Nu te-ai gândit, Susan? George o privi şi zâmbi sarcastic. De ce trebuie să ne mai prefacem? Şi aşa nu va avea nici un efect asupra oaspetelui nostru, monsieur Pontarlier.

— Numele său corect nu este Pontarlier, se făcu auzită Rosamund, se numeşte Hercules sau aşa ceva.

— Hercule Poirot, dacă-mi permiteţi, o corectă Poirot, înclinându-se.

Se aşternu tăcerea.

— Pot să vă întreb la ce concluzii aţi ajuns? Întrebă George.

— Dragul meu, el nu ţi se va dezvălui, îşi spuse părerea Rosamund, şi dacă-ţi va spune ceva, o va ticlui bine.

Ea părea să fie singura dintre cei prezenţi care se amuza. Hercule Poirot o privea gânditor…

Helen Abernethie încă nu se culcase. Stătea meditând în faţa mesei de toaletă şi privea ţintă în oglindă, fără a se vedea. A fost silită să-l primească pe Hercule Poirot. La început n-a vrut să ştie nimic de asta, dar domnul Entwhistle a perseverat până când ea a fost de acord. Şi acum toată povestea a ieşit la iveală. Nimeni n-a mai stăruit ca odihna veşnică a lui Richard Abernethie să nu fie tulburată. Şi toţi au invocat cele câteva vorbe ale Corei.

După înmormântare – cum arătaseră ei toţi? Cum o priviseră ei pe Cora? Cum arătase ea însăşi? Ce spusese George despre modul în care se vede fiecare pe sine? Şi nu fusese amintit un citat? „Ar trebui să te vezi pe tine însuţi, aşa cum te văd ceilalţi…!”

Ochii ei, care până atunci erau aţintiţi în oglindă fără a vedea ceva, văzură deodată clar. Se văzu pe sine – dar în realitate nu pe ea însăşi, nu aşa cum o vedeau ceilalţi. Nu, cum o văzuse Cora pe ea în acea zi.

Sprânceana ei dreaptă – nu, era ceva mai sus decât cealaltă. Gura? Nu, gura ei era conturată simetric. Dacă ar sta faţă-n faţă cu ea însăşi, desigur că nu ar constata nici o

mare diferenţă faţă de această imagine din oglindă. Spre deosebire de Cora.

Cora – imaginea îi apărea clar în faţa ochilor. Cora, în ziua înmormântării, capul dat într-o parte, punând cunoscuta întrebare, privind-o pe Helen…

Deodată Helen ridică mâinile la frunte şi îşi spuse: „Pur şi simplu nu corespunde – imposibil să poată corespunde…

— Alo, aici Entwhistle. Cine este la” telefon? Oh, dumneavoastră, Helen.

— Da, îmi pare teribil de rău că v-am sculat. Dar mi-aţi spus că trebuie să vă sun imediat ce-mi aduc aminte de ceea ce mi s-a părut atunci nefiresc – în ziua înmormântării, când Cora a întrebat dacă Richard n-ar fi fost ucis…

— Da, şi v-aţi adus aminte?

Helen spuse nesigură:

— Da, dar oricum nu se potriveşte.

— Lăsaţi-mă pe mine să decid aceasta. Aţi observat ceva deosebit la cineva dintre cei care au fost acolo?

— Da. Pare să fie complet absurd. Cuvintele sunau de parcă ea ar fi vrut să se scuze. Mi-am adus aminte când m-am privit aseară în oglindă. Oh…

Strigătului slab de spaimă îi urmă un sunet în aparat – un sunet nedesluşit, înăbuşit, pe care domnul Entwhistle nu putea să şi-l explice. El a strigat nerăbdător:

— Alo! Alo! Sunteţi încă acolo? Helen…! Sunteţi încă acolo…? Helen…!

LIPSĂ DOUĂ PAGINI

— Nu v-a spus despre cine?

— Dacă mi-ar fi spus, poate că de-abia m-aş fi putut abţine să nu vă comunic, răspunse domnul Entwhistle cu amărăciune în glas.

— Iartă-mă, te rog, mon ami, aveţi dreptate.

— Va trebui să aşteptăm până îşi revine, înainte ca să putem afla despre ce e vorba. Ea nu se află încă la Enderby?

— Nu, am considerat că este mai sigur să fie dusă la spital cu ambulanţa; acolo primeşte o îngrijire excelentă şi nimeni, nici un membru al familiei sau altcineva, nu are voie s-o viziteze.

Domnul Entwhistle spuse, răsuflând uşurat:

— Îmi luaţi o piatră de pe inimă. O apreciez în mod deosebit pe Helen Abernethie, este o femeie cu un caracter remarcabil.

— Şi eu sunt de această părere, consimţi Poirot. Acum am o rugăminte. Trebuie să întreprindeţi o mică călătorie, nu e nevoie să vă faceţi griji, nu este departe, doar până la Bury St. Edmunds – ma foi! Ce nume au oraşele englezeşti – acolo închiriaţi un automobil şi mergeţi până la Forsdyke House. Acesta este un sanatoriu de boli nervoase. Interesaţi-vă la medicul-şef, doctor Penrith, de un pacient externat de curând, pe nume Gregory Banks. Aflaţi de ce a fost în sanatoriu.

— Deci este bolnav psihic?

— Pst! Fiţi prudent, mon ami. Luaţi aminte. Aveţi la ora douăsprezece un tren excelent către Bury St. Edmunds. Dacă aflu mai înainte ceva nou, vă telefonez. Aţi înţeles? Bien! Şi acum – la revedere – pe curând!

Poirot auzi cum se puse receptorul în furcă la celălalt capăt al firului şi apoi răsună un al doilea clic uşor – el zâmbi. Cineva, în hol, puse receptorul jos. Ieşi. Nu era nimeni. În vârful picioarelor, se strecură până la dulapul de sub scară şi privi înăuntru: era gol.

Câteva minute mai târziu, după ce părăsise casa pe uşa din spate, se duse repede la poşta aflată la jumătate de kilometru, unde a comandat o convorbire telefonică interurbană. Curând răspunse domnul Entwhistle.

— Da, aici Poirot. Nu mai contează ce v-am spus mai înainte. C'était une blague! Cineva a ascultat. Acum, mon vieux, vine misiunea adevărată. Trebuie să luaţi un tren, ce-i drept, dar nu către Bury St. Edmunds, ci aş dori să călătoriţi până la locuinţa lui Timothy Abernethie.

— Dar Timothy şi Maude se găsesc la Enderby.

— Tocmai. Acolo nu se află decât îngrijitoarea, doamna Jones, care păzeşte casa. Aş dori să aduceţi ceva de acolo.

— Dragul meu Poirot! Dar nu pot să comit o spargere.

— Nu va arăta a spargere. Îi veţi spune doamnei Jones, care este de treabă, că domnul sau doamna Abernethie v-ar fi rugat să luaţi un anumit obiect şi să-l duceţi la Londra. Ea nu va avea nimic împotrivă.

Cu o voce chinuită, domnul Entwhistle întrebă:

— Şi despre ce fel de obiect este vorba?

Poirot i-a explicat.

— Dar Poirot, realmente, nu înţeleg…

Poirot îl întrerupse pe bătrânul avocat:

— Nu e nevoie să înţelegeţi, înţeleg eu.

— Şi ce trebuie să fac cu afurisitul ăsta de obiect?

— Îl veţi duce la cineva la Londra, în Elm Park Gardens. Luaţi, vă rog, un creion şi notaţi-vă adresa.

După ce făcu aceasta, domnul Entwhistle spuse:

— Sper că ştiţi ce faceţi, Poirot.

Sună sceptic, dar Poirot răspunse sigur pe sine:

— Fireşte că ştiu. Curând totul se va lămuri.

Domnul Entwhistle oftă:

— Măcar dacă am bănui ce-a vrut să spună Helen.

— Ştiu.

— Ştiţi? Dar dragul meu Poirot…

— Acum nu este timp pentru explicaţii. Dar pot să vă asigur că ştiu ce-a descoperit ea, când s-a privit în oglindă.

Micul dejun a fost dezagreabil; nu apăruseră nici Rosamund, nici Timothy şi ceilalţi discutau între ei doar cu jumătate de glas şi au mâncat mai puţin decât de obicei.

— Nu înţeleg, spuse Susan, de ce Helen a trebuit să dea telefon în toiul nopţii şi cu cine a vorbit.

— I-a fost rău, a explicat Maude convinsă.

— Probabil că s-a trezit, s-a simţit bolnavă şi a vrut să cheme medicul. Atunci a cuprins-o ameţeala şi a căzut. Aşa trebuie să fi fost.

— Dar ce ghinion, să se lovească cu capul de prag, îşi spuse părerea Michael Shane. Dacă ar fi căzut alături, pe covorul gros de velur, n-ar fi păţit nimic.

Uşa se deschise şi Rosamund îşi făcu apariţia.

— Nu reuşesc să găsesc acele flori de ceară, spuse ea încruntată. Care erau pe masa de malachit în ziua înmormântării unchiului Richard. O privi acuzatoare pe Susan. Le-ai luat tu?

— Ce-ţi trece prin minte? Cum de ţi-a venit această idee, Rosamund…

Se opri o clipă, căci Lanscombe apăruse în uşă pentru a se uita dacă ei terminaseră micul dejun.

— Puteţi să strângeţi masa, Lanscombe, a strigat George şi s-a ridicat. Oare ce-o fi cu amicul nostru străin?

— A cerut în camera sa cafea şi pâine prăjită.

— Petit déjeuner pentru UNARCO, spuse Rosamund şi-l întrebă pe Lanscombe: Ştiţi unde sunt florile de ceară care au stat întotdeauna pe masa verde din salon?

— Recent doamna Helen le-a scăpat din mână şi globul de sticlă s-a spart. A vrut să comande altul, dar cred că n-a reuşit s-o facă.

— Şi unde sunt florile?

— Probabil în dulap, sub scară. Acolo sunt duse toate lucrurile care trebuie reparate. Să mă uit?

— Mulţumesc, pot s-o fac singură. Vino, dragă Michael, acolo este întuneric şi după ceea ce i s-a întâmplat mătuşii Helen, nu mai merg singură prin ungherele întunecoase ale casei.

Toţi o priviră uimiţi.

— Ce vrei să spui cu asta, Rosamund? Întrebă Maude cu vocea ei joasă.

— Dar poate că ea a fost lovită.

Gregory Banks s-a opus vehement.

— Şi-a pierdut brusc cunoştinţa şi a căzut.

Rosamund a râs.

— Ţi-a spus ea? Dar nu fii stupid, Greg, fireşte că ea a fost lovită.

George îi spuse dojenitor:

— N-ar trebui să spui aşa ceva, Rosamund.

— Prostii, a ripostat Rosamund. Aşa trebuie să fi fost. Totul se potriveşte. Un detectiv în casă care face investigaţii. Unchiul Richard a fost otrăvit, Cora a fost ucisă cu un topor, domnişoara Gilchrist a primit prin poştă un tort de nuntă otrăvit şi mătuşa Helen a fost lovită. Veţi vedea că va continua povestea. Noi toţi vom fi ucişi pe rând şi acela, acela care rămâne ultimul, a fost – adică el este asasinul. Dar eu nu voi fi – aceea care să fie ucisă, vreau să spun.

— De ce ar vrea cineva să te ucidă, frumoasă Rosamund, o întrebă George într-o doară.

Rosamund îşi îndreptă privirea ţintă asupra lui.

— Pentru că ştiu prea multe, fireşte.

— Dar ce ştii tu? Maude Abernethie şi Gregory Banks puseseră întrebarea în acelaşi timp.

Rosamund zâmbi angelic, dusă pe gânduri.

— V-ar face mare plăcere să aflaţi, nu-i aşa? Întrebă ea cu blândeţe. Vino Michael!

La ora unsprezece se prezentară toţi, la rugămintea lui Hercule Poirot, în bibliotecă, pentru o discuţie. Poirot privi gânditor pe cei prezenţi.

— Ieri seară, începu el, doamna Shane v-a dezvăluit că eu sunt detectiv particular. Sperasem, ce-i drept, să-mi fi păstrat incognito-ul mai mult timp, dar nu face nimic, în orice caz, azi, sau cel mai târziu mâine, v-aş fi spus adevărul. Acum, vă rog, să mă ascultaţi cu atenţie.

Tuşi uşor şi privi în jur, sigur pe sine: Sunt prieten cu domnul Entwhistle de mai mulţi ani…

— Aha, deci el se ascunde în spatele acestei poveşti!

— Dacă vreţi s-o luaţi aşa, domnule Crossfield! Cum am spus, domnul Entwhistle şi eu suntem prieteni şi el m-a însărcinat să clarific împrejurările în care a survenit moartea lui Richard Abernethie.

Făcu o pauză.

Am început asta… Iar urmă o pauză; toţi tăceau. Poirot îşi azvârli capul pe spate. Eh bien, veţi auzi cu satisfacţie că, în urma investigaţiilor, am ajuns la convingerea că domnul Richard Abernethie a avut o moarte naturală. Bănuiala că el ar fi fost ucis este cu totul neîntemeiată. El zâmbi şi-şi ridică mâinile triumfător. Este o veste bună, nu-i aşa?

După felul în care ei o primiseră, desigur că nu era vorba de aşa ceva. Toţi îl priveau cu atenţie şi în ochii tuturor, cu excepţia unuia dintre auditorii săi, el citea îndoială şi neîncredere. Excepţia era Timothy Abernethie, care dădea cu putere din cap, aprobator.

— Fireşte că Richard n-a fost ucis, ripostă el iritat. Sunt bucuros că aţi avut atâta minte şi aţi ajuns la unica concluzie corectă, domnule… Cum vă cheamă? Găsesc că a fost o impertinenţă din partea lui Entwhistle să vă trimită aici şi să spionaţi. Dacă el crede că poate să împovăreze masa succesorală cu cheltuielile dumneavoastră, atunci s-a înşelat amarnic. O neobrăzare de necrezut! Cum de a ajuns aici? Ce-şi închipuie el, de fapt? Când familia este convinsă…

— Asta nu prea a fost o familie, unchiule Timothy, îl întrerupse Rosamund.

— Poftim? Ce înseamnă asta? Timothy îşi privea nepoata cu indignare.

Izbucni din nou o ceartă în familie, şi în timp ce valurile discuţiei se ridicau, Poirot se furişă afară.

Poirot, care stătea în chioşcul victorian din grădină, îşi scoase ceasul cel mare din buzunar şi-l puse pe masă.

Înainte de a părăsi biblioteca, el anunţase în treacăt că va pleca cu trenul de ora douăsprezece. Deci mai avea o jumătate de oră.

O jumătate de oră în care cineva ar fi putut să ia o hotărâre şi să vină la el, poate chiar mai mulţi…

Anne Gilchrist a venit prima. Era agitată şi atât de descumpănită, că abia mai putea vorbi coerent.

— Oh, monsieur Pontarlier… Celălalt nume îl uit mereu, începu ea. Trebuie să vă spun ceva, chiar dacă nu-mi face plăcere, dar am senzaţia că trebuie s-o fac. Cred că ceea ce i s-a întâmplat sărmanei doamne Helen azi-dimineaţă… Nu pot să-mi închipui că a fost apoplexie, căci tatăl meu a avut apoplexie, şi a fost cu totul altfel, mai ales că şi medicul a spus că ar fi comoţie cerebrală.

S-a oprit o clipă, a respirat adânc şi l-a privit imploratoare pe Poirot.

— Doriţi să-mi dezvăluiţi ceva? Întrebă el prietenos şi încurajator.

— Cum v-am spus deja, o fac cu cea mai mare neplăcere – pentru că a fost atât de drăguţă cu mine. Ea mi-a făcut rost de slujbă la doamna Abernethie şi altele.

— Vreţi să spuneţi că doamna Banks?

— Da, vedeţi… Anne lăsase ochii în jos şi-şi frământa mâinile, jenată. Apoi şi-a ridicat privirea şi a spus, răsuflând din nou adânc: Ştiţi, am ascultat la uşă.

— Aţi auzit o convorbire…?

— Nu! Ea a scuturat din cap cu o fermitate eroică. Vreau să vă spun adevărul, am ascultat intenţionat la uşă – atunci când domnul Richard Abernethie a vizitato pe doamna Lansquenet. Eram curioasă, ştiţi, pentru că el venise după atâţia ani, deodată, cu totul surprinzător. Şi am vrut să ştiu – când ai o viaţă monotonă şi nu prea multe bucurii, te interesezi – înţelegeţi – vreau să spun…

— Asta este foarte firesc, a încurajato Poirot.

— Da, era firesc – chiar dacă nu este corect, dar am făcut-o. Şi am auzit ce-a spus el. Cam aşa ceva: „Cu Timothy nu se poate vorbi. Tot ce nu-i convine, respinge dispreţuitor, pur şi simplu nu te ascultă. De aceea vreau să-mi uşurez inima faţa de tine. Totuşi, noi trei suntem singurii care am rămas în viaţă. Şi chiar dacă te prefaci cu plăcere că eşti naivă, tu ai bun simţ. Aşadar, ce-ai fi făcut în locul meu?”

N-am putut să aud exact ce-a răspuns doamna Lansquenet, dar am înţeles cuvântul „poliţie”, şi după aceea

domnul Abernethie a spus foarte tare: „Asta nu pot s-o fac, doar ea este nepoata mea, la urma urmelor.” Şi apoi a trebuit să fug la bucătărie, căci ceva dădea în foc şi când am venit înapoi, domnul Abernethie spunea: „Chiar dacă voi avea o moarte nefirească, aş vrea să nu fie anunţată poliţia, oricum, aşa ceva trebuie evitat. Dar tu înţelegi asta, nu-i aşa, draga mea copilă? Dar nu fii tristă. Acum, fiindcă ştiu, voi lua toate măsurile preventive necesare.” Şi apoi el a zis, în continuare, că ar fi făcut un nou testament şi ea, doamna Cora, nu mai trebuie să-şi mai facă griji.

Anne tăcu o clipă şi Poirot mormăia:

— Înţeleg, înţeleg…

— Dar n-am vrut să vorbesc niciodată, de fapt. Nu cred că i-ar fi convenit doamnei Lansquenet. Dar acum, după ce doamna Helen a fost agresată azi-dimineaţă şi după ce aţi declarat că domnul Abernethie ar fi avut o moarte naturală…

Poirot a zâmbit.

— Vă mulţumesc, doamnă Gilchrist, este foarte important că aţi vorbit cu mine.

Nu a avut ce face, a trebuit să scape de ea, căci aştepta şi alte confesiuni.

Şi avusese dreptate. Abia plecase Anne, că Gregory Banks a venit, călcând pe gazon şi a dat buzna în chioşc. Era foarte palid, fruntea îi era acoperită cu broboane, ochii săi aveau o sclipire neliniştitoare.

— În sfârşit! A strigat el. Chiar mi-a fost teamă că această persoană neroadă va sta aici o veşnicie. Tot ce-aţi spus azi-dimineaţă este fals. Richard Abernethie a fost ucis – eu l-am ucis!

Hercule Poirot, liniştit şi cu sânge rece, îl examina cu privirea de sus până jos pe tânărul agitat.

— Aşadar dumneavoastră l-aţi ucis? Cum aţi făcut-o?

Gregory Banks zâmbi.

— N-a fost greu pentru mine. Probabil că vă puteţi închipui. Puteam să-mi procur, fără nici o problemă,

cincisprezece până la douăzeci de medicamente adecvate. Cu mult mai dificil a fost folosirea lor corectă, dar, în cele din urmă, am avut o idee genială. Şi cea mai bună idee era ca să nu mă aflu nicidecum în preajma sa la momentul respectiv.

— Foarte abil, a spus Poirot.

— Da. Gregory Banks privi în jos cu modestie. Evident că era mulţumit de sine. Da, a fost cu adevărat genial, asta pot s-o spun.

Poirot îl întrebă cu interes:

— De ce l-aţi ucis? Pentru banii pe care i-ar fi moştenit soţia?

— Nu, nu, la ce vă gândiţi! Greg era indignat. Nu sunt lacom după bani, nu m-am căsătorit cu Susan din pricina banilor ei.

— Nu, domnule Banks?

— El n-a crezut asta, se opuse Greg cu amărăciune. Richard Abernethie! El o iubea pe Susan, aştepta multe de la ea, era mândru de ea ca de o adevărată Abernethie! Dar a considerat că s-a căsătorit cu o persoană de condiţie inferioară – i se părea că nu sunt destul de bun pentru ea, mă dispreţuia, mă trata ca pe un incult – găsea că mă îmbrac execrabil. Era un snob – un snob scârbos! Şi de aceea l-am ucis!

— O crimă reuşită, l-a felicitat Poirot sec. Dar de ce mărturisiţi acum?

— Pentru că aţi afirmat că aţi descoperit totul. Aţi spus că el n-ar fi fost ucis. Şi am vrut să vă dovedesc că nu sunteţi atât de inteligent, cum credeţi – şi în afară de asta – în afară de asta…

— Da? Întrebă Poirot. Şi în afară de asta?

Deodată Greg se lăsă moale pe bancă, faţa-i strălucea, părea a fi în extaz.

— A fost foarte rău, a fost o ticăloşie din partea mea. Trebuie să fiu pedepsit – trebuie să fiu dus înapoi la locul ispăşirii. Pentru a mă pocăi! A face penitenţă! Ispăşire!

Poirot îl privi cu atenţie câteva clipe, apoi întrebă:

— Probabil că aveţi o mare dorinţă de a fugi de Susan?

Gregory s-a schimbat la faţă.

— Susan? Susan este minunată – minunată!

— Da, Susan este minunată; dar ea vă este o grea povară. Susan vă iubeşte cu devotament. Şi asta nu este o povară pentru dumneavoastră?

Gregory privea ţintă în faţa sa. Apoi a spus ca un copil îndărătnic:

— De ce nu mă lasă ea în pace? El se ridică brusc. Iat-o că vine-acolo, pe gazon. Acum plec. Dar spuneţi-i ce v-am dezvăluit. Spuneţi-i că m-am dus la poliţie – pentru a mărturisi.

Susan a intrat cu sufletul la gură.

— Unde este Greg? A fost aici! L-am văzut!

— Da. Poirot făcu o mică pauză, înainte de a continua să vorbească. El mi-a declarat că l-a otrăvit pe Richard Abernethie…

— O absurditate atât de îngrozitoare! Sper că nu-l credeţi. El era la multe mile depărtare când unchiul Richard a murit.

— Poate. Unde a fost el când Cora Lansquenet a fost ucisă?

— La Londra. Amândoi am fost acolo.

Poirot clătină din cap.

— Nu puteţi să-mi povestiţi aşa ceva. Dumneavoastră, de pildă, aţi fost plecată toată după-amiaza cu automobilul. Ştiu unde aţi fost: la Lytchett St. Mary.

— Nu este adevărat.

El zâmbi.

— Când v-am cunoscut aici, madame, nu vă vedeam, aşa cum v-am spus, pentru prima dată. După stabilirea cauzei decesului doamnei Lansquenet, aţi fost în apropierea garajului de la hanul „King's Arms”. Acolo aţi vorbit cu un mecanic şi aţi stat lângă un automobil în care se afla un turist străin în vârstă. Nu m-aţi observat, dar eu v-am văzut.

— Nu vă înţeleg. Asta a fost totuşi în ziua întrunirii comisiei de constatare a decesului.

— Da, dar mai ştiţi ce v-a spus mecanicul? El v-a întrebat dacă sunteţi o rudă a celei ucise şi dumneavoastră aţi răspuns că aţi fi nepoata ei.

— Dar asta a fost o pură curiozitate. Toate astea sunt bârfeli!

— Şi apoi el a spus: „V-am mai văzut deja odată, dar nu-mi amintesc unde.” Unde vă mai văzuse el deja odată, madame? Asta trebuie să fi fost la Lytchett St. Mary, căci el, oricum, stabilise o legătură între dumneavoastră şi mătuşa Cora. V-a văzut în apropierea casei mătuşii? Şi când?

Susan îl fixă cu privirea. Respira mai repede, dar nu lăsa să se vadă nici o emoţie.

— Totuşi este absurd, monsieur Poirot. V-am spus deja…

— Da, madame, mi-aţi spus că Gregory n-ar fi părăsit Londra în acea zi, dar asta nu puteaţi s-o ştiţi pentru că nu eraţi acolo. De ce aţi fost atunci la Lytchett St. Mary, doamnă Banks?

Susan a respirat adânc.

— Bine, dacă vreţi să ştiţi totul: Remarca făcută de Cora după înmormântare mă neliniştise şi nu puteam să mi-o scot din minte. Aşa că m-am hotărât să mă duc la ea şi s-o întreb de ce spusese aşa ceva. În jurul orei trei am ajuns la casa ei, am bătut la uşă, am sunat şi, fiindcă nu mi-a deschis nimeni, m-am gândit că ea s-o plimba prin împrejurimi sau o fi plecat într-o călătorie şi m-am întors direct la Londra. Asta este tot.

Cu o faţă inexpresivă, Poirot întrebă:

— Cum se face că soţul se acuză de crimă?

— Pentru că lui… Un cuvânt îi stătea pe limbă, dar ea nu-l rosti.

— Aţi vrut să spuneţi „că-i lipseşte o doagă”. Aşa se spune la disperare – dar, în acest caz, disperarea este foarte aproape de adevăr. El a fost, înainte de a-l întâlni

dumneavoastră, câteva luni, în sanatoriul de boli nervoase Forsdyke House, nu-i aşa?

— El n-a fost dus, s-a tratat acolo de bunăvoie.

— Aşa este. Nu poate fi considerat de-a dreptul nebun, dar este, să spunem din punct de vedere psihologic, dezechilibrat, are un complex de vinovăţie, probabil din copilărie.

Susan l-a aprobat cu ardoare:

— El ar vrea mult să fie ceva mare – nu doar un ajutor de farmacist, căruia să i se se comande mereu. Acum totul va fi altfel, va avea laboratorul său, poate să-şi prepare reţetele proprii.

— Da, da, îl veţi readuce la realitate – pentru că-l iubiţi, dar cu toate acestea el va fi ceva ce nu vrea să fie…

— Ce?

— Soţul lui Susan!

— Cât de crud sunteţi! Şi ce enormităţi spuneţi! Se întoarse furioasă şi ieşi val-vârtej din chioşc.

Monsieur Poirot zâmbea de unul singur. Totul mergea după dorinţa sa. Când apăru următorul vizitator, el privea preocupat în jur.

— Trecând pe-aici, am vrut să vă văd şi să-mi iau rămas bun, explică Michael Shane într-o doară.

Poirot simţi farmecul pe care-l degaja actorul şi-l privi câteva clipe în tăcere. El constată că-l cunoştea cel mai puţin pe acest om, dintre cei prezenţi în casă, căci Michael Shane întorcea mereu doar acea faţă pe care voia s-o arate.

— Soţia dumneavoastră, începu Poirot, este o personalitate bine conturată. Ea ştie ce vrea. El oftă. Şi asta o ştiu atât de puţini oameni.

— Aha! Michael zâmbea. Vă gândiţi la masa de malachit?

— Poate. Poirot făcu o pauză şi apoi adăugă: Şi la ceea ce stătea pe ea.

— Florile de ceară, vreţi să spuneţi?

— Da, florile de ceară.

Michael îşi încreţi fruntea.

— Nu prea vă înţeleg, monsieur Poirot. Dar cu toate acestea, vă sunt – acum zâmbea din nou – nespus de recunoscător că ne-aţi ajutat să ieşim din încurcătură. A fost, eufemistic vorbind, neplăcut să ne gândim că unul dintre noi l-ar fi ucis pe unchiul Richard. Unchiul cel bun – cred că el nu m-a simpatizat prea mult.

— Poate că nu vă considera statornic în sentimente?

Michael a râs.

— Cât de demodat!

— Dar nu este aşa?

— Ce vreţi să spuneţi?

Poirot îşi apropie vârful degetelor.

— Au fost făcute diverse investigaţii, cum ştiţi, mormăi el. De pildă, poliţia s-a interesat mai ales de ceea ce au făcut rudele doamnei Lansquenet în ziua morţii sale.

— Asta este extrem de neplăcut. Michael o spuse pe un ton şarmant, confidenţial, aproape cu regret. Exact în acea zi i-am oferit soţiei un pretext, că aş lua prânzul cu un oarecare Oscar Lewis. În realitate m-am dus la Sorrel Dainton – o actriţă cunoscută. Cu câtva timp în urmă am apărut cu ea pe scenă.

— Da, înţeleg că poate fi neplăcut – şi această domnişoară Dainton ar confirma asta?

— Nu cu plăcere, dar pentru că este vorba de o crimă, ea o va face de bună seamă.

— Poate că ar face-o şi chiar dacă n-aţi fost la ea.

— Ce înseamnă asta? Michael arătă deodată ca o furtună ameninţătoare. Vreţi să spuneţi că nu mă credeţi?

— Nu e vorba de asta, dacă vă cred sau nu. Nu eu trebuie să mă declar mulţumit cu mărturisirea.

— Atunci cine?

Poirot a zâmbit.

— Inspectorul Morton, care tocmai a apărut pe terasă.

Puţin mai târziu, monsieur Poirot şi inspectorul Morton se plimbau împreună de colo până colo pe terasă.

— Am auzit că sunteţi aici, monsieur Poirot, a spus inspectorul. Am călătorit împreună cu inspectorul-şef Parwell din Matchfield. Doctorul Larraby i-a telefonat în legătură cu doamna Helen Abernethie şi el a venit pentru a face investigaţii. Medicul este de părere că ceva nu este în regulă.

— Şi dumneavoastră, prietene, întrebă Poirot, cum de-aţi venit încoace? Din regiunea natală, Berkshire, până aici este o călătorie lungă.

— Am vrut să pun unele întrebări – şi oamenii pe care vreau să-i chestionez par să se fi adunat, practic cu toţii aici. Se opri o clipă şi apoi întrebă: Aţi început ceva?

— Da.

— Şi drept urmare, doamna Helen Abernethie a fost lovită…

— Nu trebuie să-mi reproşaţi asta. Dacă ea ar fi venit la mine – dar n-a făcut-o, ci s-a hotărât să-i dea telefon avocatului ei la Londra.

— Ea era pe punctul să-i comunice ceva important, când – tronc! A putut să-i spună măcar ceva?

— Nu multe. Ajunsese doar să-i spună că s-a privit în oglindă.

— Da, da, a remarcat inspectorul, tocmai acest obicei îl au femeile în sânge. Îl privi pătrunzător pe Poirot. Şi asta v-a spus ceva?

— Da, pot să-mi închipui ce-a vrut ea să-i comunice. Dar…, el se apără de întrebarea inspectorului cu o mişcare a mâinii, aş dori să vă rog, prietene, să-mi lăsaţi un răgaz de încă câteva ore. Dacă am dreptate, atunci voi putea să vă ofer o dovadă concretă.

— Asta ne-ar face plăcere, răspunse Morton, plin de speranţă. De altfel, noi am primit o ştire foarte curioasă de la stareţa unei mănăstiri: două dintre călugăriţele ei au făcut colectă. Se pare că ele au ajuns la casa doamnei Lansquenet cu o zi înainte de uciderea ei, dar nimeni n-a deschis, deşi au bătut la uşă şi au sunat. N-ar fi nimic

surprinzător – căci ea era deja plecată, în acea zi, la înmormântarea lui Richard Abernethie, iar această Gilchrist avea ziua ei liberă şi se dusese într-o excursie la Bornemouth. Dar ciudăţenia este că aceste călugăriţe au susţinut că cineva ar fi fost în casă, căci ele au auzit clar suspine şi gemete. Şi dacă este aşa, cine era? Pentru că toată familia era la înmormântare.

Poirot puse o întrebare aparent străină de această discuţie:

— Călugăriţele care au strâns colectă acolo în regiune şi-au mai încercat norocul şi în altă zi la casa doamnei Lansquenet?

— Da, cam o săptămână mai târziu, în ziua în care s-a întrunit comisia de constatare a decesului, cred.

— Se potriveşte, spuse Hercule Poirot, asta se potriveşte excelent.

Morton îl privi surprins.

— De ce vă interesaţi aşa deodată de călugăriţe?

— Ele m-au silit să le acord atenţie, vrând-nevrând. N-o fi scăpat atenţiei dumneavoastră, domnule inspector, faptul că a doua vizită a acestor călugăriţe a avut loc în ziua în care a sosit şi tortul de nuntă otrăvit.

— Dar nu cumva vă gândiţi – nu, într-adevăr, dar asta este absurd!

— Ideile mele nu sunt absurde, se opuse Poirot cu fermitate. Şi acum, mon cher, trebuie să vă las timp interogatoriilor şi investigaţiilor legate de cazul doamnei Abernethie. Eu sunt nevoit să pornesc în căutarea frumoasei Rosamund.

Poirot o găsi pe Rosamund stând pe o bancă, pe malul unui pârâu, care acolo forma o mică cădere de apă. Dusă pe gânduri, ea avea privirea aţintită asupra apei.

— Sper că nu deranjez o Ofelie, a spus el şi s-a aşezat pe bancă. Poate că vă pregătiţi chiar rolul?

— Am jucat doar odată Shakespeare, a răspuns ea, pe Jessica, în „Neguţătorul din Veneţia”. Un rol sărăcăcios. Am

crezut că aţi plecat, spuse ea cu un reproş discret şi se uită la ceas. Deja este trecut de douăsprezece.

— Am pierdut trenul. Ştiţi, madame, şedeam în micul chioşc din grădină şi am sperat că poate vă plimbaţi pe acolo.

Ea îl privi îngândurată.

— A trebuit să mă gândesc la multe, la lucruri importante. Trebuie să iau o decizie.

— Din cauza soţului?

— Da, oarecum. Săracul Michael. El crede că n-aş şti că în ziua aceea a fost cu o femeie.

— În care zi?

— În care a fost ucisă Cora.

— De unde ştiţi asta?

— Am sesizat-o după felul în care a spus că ar merge să mănânce împreună cu Oscar. Asta trebuia să sune ca ceva ocazional, ştiţi, şi atunci a mişcat puţin din nas, aşa cum face mereu când minte.

— Poate că nu este un soţ prea fidel, spuse Poirot prudent.

— Nu.

— V-a fost teamă că s-ar putea să vi-l ia altă femeie?

— Nu, răspunse ea sigură, mai ales acum. Pentru Michael scena este întotdeauna pe primul plan. Şi de acum înainte el are toate posibilităţile – chiar poate să scoată propria-i piesă, poate să o regizeze şi chiar să joace rolul principal. Nu, nu-mi fac nici un fel de griji din pricina lui Michael, căci doar există banii mei.

Poirot o privi liniştit. Se gândea cât de curios este faptul că ambele nepoate ale lui Richard Abernethie iubeau cu atâta pasiune nişte bărbaţi care nu puteau să le împărtăşească dragostea.

— Chestiunea este aceasta, a continuat Rosamund, că trebuie să iau o hotărâre importantă – din cauza viitorului. Michael încă nu ştie. Ea zâmbea. A aflat că în ziua cu pricina n-am făcut nici un fel de cumpărături şi este teribil de suspicios din cauza plimbării în Regent's Park.

— Cum aşa? Întrebă Poirot mirat.

— Am fost acolo după ce-am trecut prin Harley Street. Vroiam doar să meditez în linişte. Dar Michael crede că am avut o întâlnire. Zâmbind satisfăcută, ea a adăugat: Şi asta nu-i place deloc.

Poirot s-a uitat la ea câtva timp, în tăcere, şi în cele din urmă a spus:

— Cred, madame, că trebuie să cedaţi masa verde de malachit verişoarei Susan.

Ea îl privi foarte surprinsă.

— De ce trebuie s-o fac, totuşi am nevoie de masă.

— Ştiu, ştiu. Dumneavoastră vă veţi păstra soţul, dar sărmana Susan şi-l va pierde.

— Să-l piardă? Vreţi să spuneţi că Greg pleacă cu alta? Nu l-aş fi crezut capabil de aşa ceva, nu arată deloc.

— Un soţ poate fi pierdut şi altfel, nu doar din cauza infidelităţii, madame.

— Doar nu credeţi… Ea-l străpunse cu privirea, uluită. Doar nu credeţi, cumva, că Greg l-a otrăvit pe unchiul Richard, că a ucis-o pe mătuşa Cora şi aproape că i-a spart capul mătuşii Helen? Dar asta este ridicol, aici mă pricep mai bine.

— Atunci cine a făcut-o?

— George fireşte. George este un individ dubios. Este amestecat în afaceri necurate cu devize – asta o ştiu de la prietenii din Monte Carlo. Presupun că a aflat şi unchiul Richard şi a vrut să-l dezmoştenească. Mulţumită de sine, a mai adăugat: Deja ştiu de mult că a fost George.

Poirot a deschis telegrama sosită către ora şase seara, fără să mai recurgă la obişnuitele sale gesturi ceremonioase – erau cinci cuvinte şi o semnătură. Oftă uşurat, scoase o hârtie de o liră sterlină şi o dădu mesagerului, care rămase ca trăsnit.

— Există momente, i-a explicat lui Lanscombe, în care nu trebuie să te uiţi la bani.

— Prea bine, sir, a consimţit politicos bătrânul venerabil.

— Unde este inspectorul Morton? A întrebat Poirot.

— Unul din domnii de la poliţie – Lanscombe vorbea uşor dispreţuitor, sugerând discret că lui i-ar fi imposibil să ţină minte aşa ceva, precum numele unor poliţişti – a plecat. Celălalt se află în bibliotecă, cred.

— Excelent, a spus Poirot, mă duc imediat la el.

A intrat în încăperea destinată bibliotecii şi a dat telegrama inspectorului Morton, fără să scoată un cuvânt.

Morton o citi uimit.

— Nu înţeleg nici un cuvânt.

— Acum a sosit momentul când pot să vă explic totul.

Morton zâmbi sarcastic.

— Vorbiţi ca o tânără domnişoară dintr-o patetică dramă victoriană. Dar este timpul să spuneţi ceva. Confuzia asta mă calcă tot mai mult pe nervi. Acest Banks susţine întruna, sus şi tare, că l-ar fi otrăvit pe Richard Abernethie şi se făleşte cu ideea că noi nu vom afla niciodată cum a comis crima. Deci, pentru numele lui Dumnezeu, daţi-i drumul!

De această dată, Hercule Poirot i-a adunat pe toţi în salonul cel mare; ei îl priveau mai degrabă amuzaţi decât încordaţi. Pentru că acum forţa publică, poliţia, în persoana inspectorului Morton şi a inspectorului-şef Parwell, domina evident situaţia, monsieur Poirot, detectivul particular, devenise pentru cei prezenţi aproape o figură dintr-o fiţuică umoristică.

Timothy a dat glas acestei păreri generale, când a şoptit soţiei sale, dar suficient de tare pentru a auzi şi cei din jur: Un mic fanfaron ridicol! Entwhistle trebuie să se fi ramolit de-a binelea…

Totul arăta că lui Hercule Poirot îi va fi greu să obţină efectul dorit.

El începu, dându-şi importanţă:

— Pentru a doua oară pe ziua de azi îmi anunţ plecarea. Dimineaţă am anunţat plecarea cu trenul de douăsprezece, acum vă aduc la cunoştinţă că m-am hotărât pentru trenul

de nouă şi jumătate, imediat după cină. Plec, pentru că aici nu-mi mai rămâne nimic de făcut.

— Asta v-aş fi putut spune şi eu mai demult, îl ironiză Timothy. Niciodată n-ar fi avut ce să caute aici. A fost o impertinenţă din partea flăcăului.

Poirot îşi privi cercetător publicul. El a subliniat dramatic:

— Am venit aici pentru a dezlega o enigmă – acum enigma este rezolvată. Mai întâi aş vrea să-mi amintesc încă o dată diferitele puncte, asupra cărora mi-a atras atenţia admirabil domnul Entwhistle.

Cel dintâi: domnul Richard Abernethie a murit subit. Al doilea: După înmormântare, sora sa, Cora Lansquenet, a spus: „Dar el a fost ucis, totuşi, nu-i aşa? Al treilea: doamna Lansquenet a fost ucisă. Problema se pune dacă există vreo legătură între aceste trei evenimente. Hai să vedem ce s-a întâmplat în continuare: Domnişoara Gilchrist, menajera celei ucise, se îmbolnăveşte după ce a mâncat o bucată de tort de nuntă care conţinea arsenic. Asta este următoarea verigă din lanţ.

V-am declarat, încă de azi-dimineaţă, că n-am putut găsi nici o dovadă că domnul Abernethie ar fi fost otrăvit. Desigur, trebuie să mai recunosc, n-am putut dovedi ireproşabil că el n-ar fi fost otrăvit. Dar dacă urmărim evenimentele în continuare, explicaţia va deveni mai uşoară. Fără îndoială că doamna Cora Lansquenet a pus întrebarea senzaţională. Şi fireşte că ea a fost ucisă în ziua următoare. Acum, hai să cercetăm al patrulea eveniment. Poştaşul susţine destul de sigur – dar el nu poate să jure – că n-a adus pachetul cu tortul de nuntă. Dacă asta se confirmă, altcineva trebuie să fi adus pachetul. Nu puteam să excludem o persoană necunoscută, dar trebuie să întrebăm, înainte de toate, pe acele persoane care au fost la faţa locului şi care au avut posibilitatea să pună pachetul acolo unde a fost găsit. Ar fi următoarele persoane: domnişoara Gilchrist bineînţeles; doamna Susan Banks, care a sosit în casă în ziua în care s-a întrunit comisia

amintită; domnul Entwhistle – da; trebuie să-l luăm şi pe el în considerare, căci a fost de faţă când Cora a făcut remarca ei neliniştitoare – şi încă alte două persoane: un domn în vârstă, care s-a prezentat drept domnul Guthrie, un critic de artă, şi o călugăriţă, sau mai multe, care au venit în dimineaţa zilei respective cu o listă de donaţii.

El s-a oprit un moment şi apoi a continuat: domnişoara Gilchrist nu avea nici un fel de avantaje de pe urma morţii lui Richard Abernethie şi trăgea doar foarte mici foloase din dispariţia Corei Lansquenet. În afară de aceasta, a trebuit transportată la un spital, ca urmare a unui otrăviri cu arsenic. Doamna Susan Banks trăgea foloase din moartea lui Richard Abernethie, dar şi moartea doamnei Lansquenet îi aducea avantaje, mai modeste – deşi motivul ei putea fi, înainte de toate, acesta: dorinţa de-a se pune la adăpost. A avut un motiv întemeiat de a bănui că domnişoara Gilchrist a tras cu urechea la o discuţie între doamna Cora Lansquenet şi fratele acesteia, Richard, care se referea la ea, la doamna Banks, şi, de aceea, s-ar putea să se fi hotărât s-o înlăture pe domnişoara Gilchrist. Chiar ea a refuzat, dacă vă amintiţi, să mănânce din tortul de nuntă şi a vrut, atunci, noaptea, când s-a îmbolnăvit domnişoara Gilchrist, să cheme medicul doar către dimineaţă.

Domnul Entwhistle nu trăgea foloase directe în urma morţii celor doi fraţi, Richard Abernethie şi Cora Lansquenet, dar era executorul testamentar al celui dintâi, trebuia să-i rezolve afacerile şi era custode al acelor bunuri patrimoniale, din care unii moştenitori aveau doar uzufructul. Deci o bucată foarte grasă pentru el. De aceea, el ar fi putut să dorească moartea grabnică a lui Richard Abernethie. Dar veţi obiecta că domnul Entwhistle, dacă el ar fi vinovatul, nici nu mi-ar fi încredinţat acest caz spre elucidare. Dar există o replică şi la aceasta: N-ar fi prima dată când un asasin este prea sigur.

Acum ajungem şi la aceia pe care aş putea să-i numesc outsideri, la domnul Guthrie şi la o călugăriţă. Dacă domnul

Guthrie este cu adevărat cunoscutul critic de artă Guthrie, atunci el este în afara oricăror bănuieli, la fel ca şi călugăriţa, dacă ea este cu adevărat o călugăriţă.

Desigur, este curios că în cursul acestor evenimente apar mereu călugăriţe: o călugăriţă vine la uşa locuinţei domnului Timothy Abernethie şi domnişoara Gilchrist crede că ar fi aceeaşi pe care a văzut-o la Lytchett St. Mary. Şi din nou o călugăriţă, sau mai multe, au trecut pe aici, la Enderby, în ziua morţii lui Richard Abernethie…

George Crossfield a murmurat:

— Pariez zece contra unu pe călugăriţă.

Dar Poirot nu se lăsă influenţat de această intervenţie: Prin urmare, avem verigile lanţului nostru – moartea lui Richard Abernethie, uciderea doamnei Cora Lansquenet, tortul de nuntă otrăvit, călugăriţa.

Aş putea să menţionez şi alte puncte care mi-au atras atenţia: vizita unui critic de artă, mirosul de vopsele, o carte poştală cu imaginea portului Polflexan, şi, în cele din urmă, un buchet de flori de ceară aflat pe o masă de malachit, unde acum vedem o vază de porţelan. Când am reflectat cu multă atenţie asupra acestor lucruri, am ajuns la dezlegarea enigmei – pe care n-aş vrea s-o ascund faţă de dumneavoastră.

El şi-a netezit mustaţa: Primul meu rezultat vi l-am comunicat deja, azi-dimineaţă: Richard Abernethie a murit subit. Dar n-ar fi existat nici cea mai mică bănuială, dacă sora sa, Cora, n-ar fi făcut după înmormântare acea faimoasă aluzie. Bănuiala că Richard Abernethie a fost ucis se bazează pur şi simplu pe vorbe. Voi toţi aţi crezut în aceste vorbe, că ar fi avut loc o crimă şi aţi crezut nu doar din pricina vorbelor, ci pentru că ştiaţi caracterul Corei Lansquenet. Şi acum ajung la întrebarea pe care mi-am pus-o de curând: „Cât de bine o cunoşteaţi, voi toţi, pe Cora Lansquenet?”

Tăcu o clipă şi Susan întrebă tăios:

— Ce înseamnă asta?

Poirot a continuat: O cunoşteaţi foarte puţin – acesta este răspunsul. Cei mai tineri membrii ai familiei, mai ales, n-o văzuseră încă niciodată, sau doar atunci când erau foarte mici. În acea zi erau prezente aici doar trei persoane care, într-adevăr, o cunoscuseră: Lanscombe, majordomul, care este pe jumătate orb, doamna Maude Abernethie, care o văzuse doar de câteva ori în perioada celebrării căsătoriei sale cu Timothy şi doamna Helen Abernethie, care o cunoştea bine, ce-i drept, dar n-o mai văzuse de peste douăzeci de ani.

Prin urmare, m-am întrebat: Dacă nu Cora Lansquenet a venit la înmormântare, atunci cine a fost în locul ei?

— Vreţi să spuneţi că mătuşa Cora n-ar fi fost mătuşa Cora? A întrebat Susan neîncrezătoare. Şi vreţi să mai spuneţi că nu mătuşa Cora a fost ucisă, ci altcineva?

— O, nu, doamna Cora Lansquenet a fost ucisă; dar nu Cora Lansquenet a fost cea de la înmormântarea fratelui ei. Femeia care a fost aici, în acea zi, a venit doar pentru a profita de situaţia creată în urma morţii subite a lui Richard Abernethie şi a trezi printre rudele acestuia bănuiala că el ar fi fost ucis. Şi persoana respectivă a reuşit aceasta excelent!

— Absurd! De ce? Ce rost are asta? Îl întrerupse brutal, cu un strigăt, Maude.

— De ce? Pentru a abate atenţia de la o altă crimă. De la uciderea Corei Lansquenet. Căci dacă Cora susţine că Richard ar fi fost ucis, în ziua următoare ea însăşi este ucisă, între cele două morţi se poate stabili o legătură ca de la cauză la efect. Doar dacă se pătrunde prin efracţie în locuinţa Corei şi ea este ucisă în această împrejurare; poliţia însă are serioase îndoieli că este vorba de un atac tâlhăresc şi atunci pe cine poate bănui? Fireşte pe cei din imediata apropiere a Corei, deci pe femeia care a locuit împreună cu ea.

Anne Gilchrist a protestat cu o voce aproape veselă:

— Dar, monsieur Pontarlier, doar nu vreţi să susţineţi că aş fi comis o crimă pentru a moşteni o broşă de ametist şi câteva schiţe fără valoare?

— Nu, a răspuns Poirot, dar pentru ceva mai mult decât toate acestea. Una din aceste schiţe, domnişoară Gilchrist, aceea care oferă o imagine a portului Polflexan, a fost, aşa cum a constatat doamna Banks, dovedind perspicacitate, copiată după o carte poştală care reprezenta vechiul chei de dinainte de război. Dar doamna Lansquenet a pictat întotdeauna după natură. Apoi mi-am amintit că domnul Entwhistle îmi povestea că a simţit un miros de vopsea de ulei, când a intrat, pentru prima dată, în locuinţa Corei Lansquenet. Doar ştiţi să pictaţi, nu-i aşa domnişoară Gilchrist? Tatăl dumneavoastră a fost pictor, şi înţelegeţi multe din pictură. Dacă unul din tablourile pe care Cora le-a cumpărat ieftin la licitaţii era de mare valoare? Dacă ea însăşi nu-şi dăduse seama, dar dumneavoastră aţi sesizat? Ştiaţi că ea urma să primească cât de curând vizita unui vechi prieten, a unui cunoscut critic de artă; atunci a murit subit fratele Corei şi v-aţi făcut un plan. Era uşor pentru dumneavoastră să-i turnaţi în ceaiul de dimineaţă un somnifer puternic, aşa că era căzută în nesimţire în ziua înmormântării lui Richard Abernethie, în timp ce personal aţi jucat la înmormântare rolul Corei Lansquenet…

Cunoşteaţi Enderby din relatările Corei. Aşa cum fac oamenii în vârstă, cu plăcere şi ea v-a povestit multe despre copilăria la Enderby Hall, încât aţi putut interpreta cu uşurinţă rolul ei. Nimeni n-a avut nici cea mai vagă bănuială că n-aţi putea fi Cora. Aţi îmbrăcat hainele ei, aţi reuşit să arătaţi ceva mai împlinită şi pentru că ea purta un breton fals, bineînţeles că aţi putut face la fel. Cei din familie n-o mai văzuseră de douăzeci de ani şi în douăzeci de ani oamenii se schimbă adesea atât de mult, că de cele mai multe ori se aude expresia: „Eu n-aş fi recunoscut-o niciodată”. Dar unele particularităţi nu se uită şi Cora avea câteva, pe care le-aţi studiat atentă în faţa oglinzii.

Dar aţi făcut prima greşeală, într-un mod ciudat: V-a scăpat din vedere că o oglindă redă invers orice imagine. Când aţi exersat, în faţa oglinzii, poziţia înclinată a capului, cum îl ţinea ea câteodată, din obişnuinţă, nu v-aţi gândit că aţi greşit, lăsând capul în partea opusă. N-aţi remarcat că ea obişnuia să-şi lase capul spre dreapta, dar i-aţi văzut această poziţie a capului doar în oglindă şi aţi uitat că dumneavoastră aţi lăsat de fapt capul spre stânga, adică într-o poziţie greşită.

Şi asta a surprins-o în mod neplăcut şi a neliniştit-o pe doamna Helen Abernethie, când aţi înscenat faimoasa mistificare. Ea a găsit că ceva nu e „în regulă”. Asta mi-a devenit clar aseară, când doamna Rosamund Shane a spus că imaginea din oglindă poate face ca omul să apară schimbat. Când pretinsa Cora a făcut remarca ştiută, după înmormântare, toţi cei prezenţi, au privit-o involuntar pe vorbitoare. Deoarece doamna Helen avea senzaţia amintită, ceva a trebuit, deci, să nu fie „în regulă” la Cora Lansquenet. După discuţia despre imaginile din oglindă, doamna Helen s-a privit probabil în oglindă, înainte de a merge la culcare. Pentru că faţa ei este aproape simetrică, a văzut-o pe Cora, desigur, cu ochii minţii şi brusc şi-a adus aminte că aceasta obişnuia să încline capul spre dreapta; acum a făcut şi ea acest gest şi a descoperit fulgerător ceea ce a surprins-o ca fals la Cora.

Ea a meditat asupra acestei descoperiri: ori Cora căpătase obişnuinţa să încline altfel capul – ceea ce era foarte neverosimil – ori Cora nu era Cora. Niciuna, nici alta nu i se părea a fi posibil, dar s-a hotărât să-i comunice imediat lui Entwhistle descoperirea sa. Cineva, care este obişnuit să se scoale devreme, s-a strecurat după ea în bibliotecă şi a doborât-o cu un retevei găsit în spatele uşii de la intrare, din cauza fricii provocate de destăinuirea pe care ea ar fi făcut-o.

Poirot se opri o clipă şi apoi vorbi în continuare: Vă va interesa ştirea, domnişoară Gilchrist, că starea mentală a

doamnei Abernethie nu este gravă. În curând ea va putea să ne relateze personal întâmplarea.

— N-am făcut asta, a strigat Anne, este o minciună josnică!

— Totuşi aţi fost aici în acea zi, interveni brusc Michael Shane, după ce-o privise atent pe Anne. Ar fi trebuit să descopăr asta ceva mai devreme. Am avut vaga senzaţie de a vă fi văzut deja odată, dar, fireşte, nu eşti atent la… El tăcu.

— Nu, asta nu se face, nu trebuie să te osteneşti să priveşti mai îndeaproape o menajeră, l-a completat Anne cu vocea tremurată. Un cal de bătaie, un spirit servil! Dar povestiţi în continuare aberaţii fantastice!

— Aluzia din ziua înmormântării, că s-ar putea să fi fost comisă o crimă, a fost doar primul dumneavoastră pas, domnişoară Gilchrist. Mai aveaţi multe în rezervă. De pildă, eraţi pregătită să mărturisiţi, la momentul potrivit, că aţi tras cu urechea la o convorbire a lui Richard cu sora sa. Se poate ca el să-i fi spus, de fapt, că n-ar mai avea mult de trăit, ceea ce explică şi o remarcă neclară din scrisoarea pe care a trimis-o Corei, după ce s-a întors acasă. Istoria cu călugăriţa a fost o altă manevră de-a dumneavoastră. Călugăriţa sau călugăriţele care au venit la locuinţa Corei în ziua ştiută v-au inspirat şi aţi ajuns la ideea de a povesti despre o călugăriţă care v-ar „urmări” şi v-aţi folosit de acest pretext pentru a trage cu urechea la convorbirea telefonică a doamnei Maude Abernethie cu cumnata sa, Helen, aflată la Enderby. Şi aţi vrut neapărat s-o însoţiţi pe noua stăpână pentru a vedea cine era suspectat. A te otrăvi singur nu este foarte periculos, este un truc vechi; în treacăt fie zis, asta l-a făcut pe inspectorul Morton să vă bănuiască.

— Dar tabloul, a întrebat Rosamund, ce fel de tablou era?

Poirot desfăcu încet o telegramă:

— Azi-dimineaţă l-am chemat la telefon pe domnul Entwhistle, un om cu conştiinţa responsabilităţii şi l-am rugat să meargă la Stansfield Grange şi acolo, chipurile, din

însărcinarea domnului Abernethie – Poirot îl privi pătrunzător pe Timothy – să ia din camera Annei Gilchrist un anumit tablou, o vedere cu portul Polflexan, pentru a fi din nou înrămat – o mică atenţie faţă de domnişoara Gilchrist. Domnul Entwhistle a dus tabloul la Londra, la domnul Guthrie, pe care-l înştiinţasem telegrafic. Imaginea, care fusese pictată în grabă peste tabloul originar, a fost îndepărtată, aşa că originalul a ieşit la iveală.

El a ridicat telegrama şi a citit cu glas tare: „Fără îndoială un Vermeer autentic. Guthrie”.

Anne a sărit de pe scaun ca electrizată şi un torent de cuvinte, neavând nici o intenţie de a-l opri, i-a izvorât din gură:

— Ştiam că era un Vermeer. Ştiam! Ea n-a ştiut. Ea vorbea mereu despre creaţiile lui Rembrandt şi despre primitivii italieni, dar nu era în stare să descopere un Vermeer pe care-l avea sub nas. Pălăvrăgea fără încetare despre artă, dar n-avea nici cea mai vagă idee. A fost o persoană de o prostie nemărginită. Ea nu ştia cât de plictisitor este să fii obligată să asculţi aceeaşi vorbărie inutilă, ceas de ceas, zi de zi şi să fii silită să spui: „O, da, doamnă Lansquenet” şi „Într-adevăr, doamnă Lansquenet”? Mereu să fii silită să te prefaci că eşti interesată, dar în realitate să te plictiseşti de moarte. Şi nici cea mai mică perspectivă că s-ar putea schimba ceva, nimic, ceva care să promită un viitor mai bun… Şi apoi – un Vermeer! Am citit în ziare că recent un Vermeer a fost vândut cu peste zece mii de lire sterline.

— Aţi omorât-o într-un mod atât de îngrozitor… Pentru zece mii de lire sterline? Vocea lui Susan suna neîncrezătoare.

— Cu zece mii de lire sterline, a spus monsieur Poirot, se poate cumpăra şi amenaja o minunată ceainărie…

Anne se întoarse către el.

— Măcar dumneavoastră mă înţelegeţi. Era unica ocazie care mi se oferea. Aveam nevoie de capital. Vocea-i tremura din cauza obsesiei. Am vrut s-o numesc „La palmieru'„.

Voiam să prind meniurile pe mici ilustraţii cu cămile. Ceainăria aş fi deschis-o într-un orăşel încântător, unde aş fi putut avea clienţi cu adevărat simpatici. M-am gândit la vechea aşezare a artiştilor, Rye, sau poate la Chichester…

Inspectorul Morton risipi vraja. Anne a răspuns demnă şi politicoasă:

— Bineînţeles, vin imediat cu dumneavoastră. N-aş vrea să vă fac greutăţi. Dacă tot nu pot să am „La palmieru'„, restul îmi este indiferent…

A ieşit liniştită din încăpere, urmată de inspector şi Susan spuse cutremurată:

— Este de neînchipuit – o criminală cumsecade!

Rosamund îl privea cu reproş pe Poirot, cu ochii ei mari, albaştri.

— Dar nu înţeleg ce-aţi vrut să spuneţi cu florile de ceară?

Ei se aflau în apartamentul lui Helen, din Londra. Helen stătea pe sofa, iar Rosamund şi Poirot îşi luau ceaiul împreună cu ea.

— Nu înţeleg ce legătură există între florile de ceară şi această poveste, spuse din nou Rosamund, şi masa de malachit.

— Masa de malachit n-avea nimic de-a face cu acest caz, dar florile de ceară au dezvăluit a doua greşeală a Annei Gilchrist. Ea a spus cât de frumoase arătau pe masa de malachit. Dar ea n-ar fi putut să le vadă, căci globul de sticlă se spărsese şi ele fuseseră deja luate de acolo, înainte ca ea să vină la Enderby, împreună cu domnul şi doamna Abernethie. Prin urmare, ea n-ar fi avut cum să le vadă decât atunci, când a fost acolo sub înfăţişarea Corei Lansquenet.

— A fost o mare prostie din partea ei, murmură Rosamund.

Poirot ridică ameninţător arătătorul.

— Asta vă dovedeşte, madame, cât de periculoase pot fi discuţiile.

— Voi ţine minte, a spus ea gânditoare şi apoi a întrebat radioasă:

— Dar asta o ştiţi? Aştept un copil.

— Aha, de aceea plimbarea prin Harley Street şi Regent's Park?

— Da. Eram atât de uimită şi surprinsă că trebuia să mă duc undeva, unde să pot chibzui. Trebuia să iau o hotărâre pentru viitor. Şi m-am decis să părăsesc scena şi să fiu doar mamă.

— Un rol care vi se va potrivi de minune. Deja văd imagini mişcătoare ale mamei şi copilului în „Sketch” şi în „Tatler”.

Rosamund zâmbea fericită.

— Da, este minunat. Şi Michael este entuziasmat; chiar că nu m-am aşteptat din partea lui. Se opri o clipă şi apoi spuse: Susan poate să ia masa de malachit. M-am gândit, pentru că eu am un copil… Nu şi-a terminat fraza.

— Salonul de cosmetică deschis de Susan trebuie să arate splendid, a spus Helen.

— Cred că ea poate să spere într-un mare succes.

— Da, este născută pentru succes. Şi soţul ei?

— Greg urmează undeva un tratament, mi-a spus ea, răspunse Rosamund.

Poirot dădu din cap, a mai luat un ecler de pe tava aşezată în faţa sa şi a întrebat-o pe Helen:

— Şi dumneavoastră, plecaţi în Cipru?

— Da, cam peste două săptămâni.

— Atunci pot să vă urez o călătorie plăcută.

Când el şi-a luat rămas bun, Helen l-a însoţit afară şi i-a spus de-a dreptul:

— Aş vrea să vă mai spun, monsieur Poirot, că banii pe care mi i-a lăsat Richard înseamnă pentru mine mai mult decât pentru ceilalţi.

— Cum aşa, madame?

— În Cipru mă aşteaptă un copil. Soţul meu şi cu mine ne-am iubit nespus, dar am fost tare amărâţi că n-am avut un copil. După moartea sa m-am simţit îngrozitor de singură.

La sfârşitul războiului am lucrat ca infirmieră într-un spital din Londra şi am cunoscut un bărbat – era mai tânăr decât mine şi căsătorit, chiar dacă nu prea fericit. Am fost doar puţin timp împreună, apoi el s-a reîntors în Canada, la soţia şi copiii săi. El nu ştie nimic despre… Fiul nostru. Cu banii lui Richard pot să-mi trimit aşa-zisul nepot la o şcoală bună şi la universitate… Ea tăcu un moment. Dumneavoastră ştiţi atâtea despre noi toţi, că trebuie să aflaţi şi asta despre mine.

Poirot s-a înclinat adânc deasupra mâinii întinse de Helen Abernethie.

Când a intrat în casă, el constată că fotoliul din stânga căminului era ocupat.

— Bună seara, Poirot, l-a salutat domnul Entwhistle. Vin direct de la proces. Fireşte că a fost declarată vinovată. Dar bănuiesc că ea îşi va sfârşi zilele într-un ospiciu. În închisoare şi-a pierdut minţile. Este atât de fericită şi foarte prietenoasă şi face planuri despre întemeierea unui concern de ceainării cu numeroase filiale. Una din ceainării trebuie să se numească „La tufa de soc” şi să se deschidă foarte curând.

— S-ar putea spune că ea încă de atunci era cu mintea zdruncinată, dar nu cred.

— În nici un caz! Era la fel de normală, ca noi doi, când a pus la cale crima şi a comis-o cu sânge rece.

Poirot s-a înfiorat.

— Mă gândesc la o remarcă făcută de Susan Banks: „O criminală cumsecade – asta este de neînchipuit”.

— De ce? A întrebat domnul Entwhistle. Există asasini de toate felurile.

Ei tăcură şi Poirot se gândea la asasinii pe care-i cunoscuse…

SFÂRŞIT